

منتدى اقرأ الثقافى
www.igra.ch/montada.com

شهوانى ئيرىقا

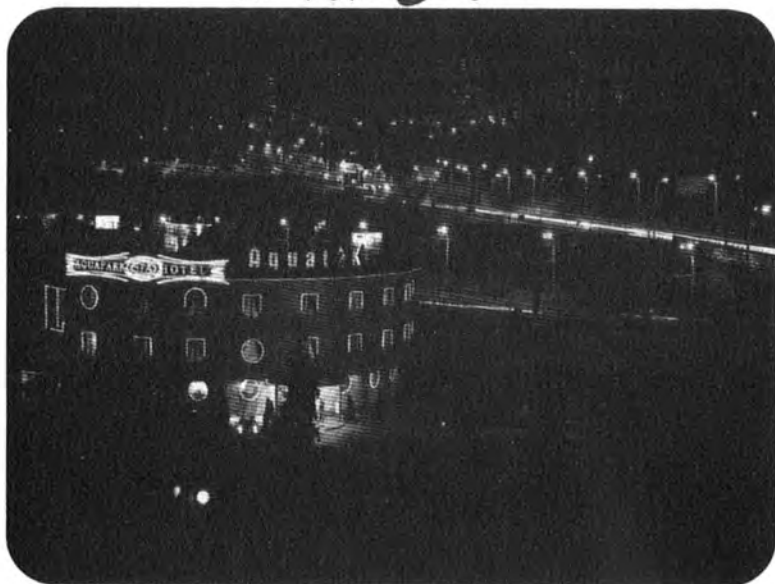

كه مال سه عدى

شەوانى ئىرىقان
كەمال سەعدى

رۆمان

شەوانی ئیریقان

کەمال سەعدی

هەریمی کوردستان

٢٠٢٣

۱۴ × ۲۱ سم

سەعدى، كەمال سەعدى

رۇمانى شەۋانى ئېرىقان / كەمال سەعدى / پىداچوونەۋە رېنۇوس:

ساير رەشىد / چاپخانى دانىشفەر ۲۰۲۳.

۱۸۴ لاپەرە.

ناۋى كىتەب: شەۋانى ئېرىقان

بەبەت: رۇمان

دانەر: كەمال سەعدى

دېزائىنى ئاۋەزۈك و بەرگ: سەرباز

پېتچىن: نووسەر خۇي

رېنۇوس و ھەلەچنى: ساير رەشىد

چاپخانى تاران

چاپ: چاپى يەكەم، تاران ۲۰۲۳

تېراژ: ۵۰۰ دانە

نرخ: (۴۰۰۰) دېنار

شۈبىنى چاپ : چاپخانى دانىشفەر - ھەۋلىر

لە بەرتۈە بەرەبەت گىشى كىتەبخانى گىشىەكان
ژمارەى سېاردنى (۲۶۶) سالى (۲۰۲۳) ى پېدراۋە

مافى لە چاپدانەۋەى بۇ نووسەر پارىزراۋە.

ناوەرۆك

لاپىرە	بابەت
۶	باغى شار
۹	بەرتىكەوتىن
۱۸	بەرەو شارۋىچكى خۇدا ئافەرىن
۲۷	ئاتاشا
۳۳	Energy Club
۵۰	دەرياچە سىقان
۵۷	دلىجان
۶۶	شەوتكى سوور
۸۱	هانرا پتوتيان ھوراپىراك
۱۰۱	گۆرەپانى ئازادى
۱۱۴	شەوتكى پەمەپى
۱۱۹	رادىۋى ئىرىقان
۱۲۵	يانە شەوانى دىقا
۱۳۳	گەراينەو
۱۴۹	بىمارستانى مىلاد
۱۵۲	كوچە پلىتەن
۱۷۶	مەزارى جەسەن زىرەك
۱۸۴	سىقى نووسەر

باغى شار

ئىۋارە بوو، لە گەل ئەمجد مەندىل لە ناو باخچە كە
دانىشتبووم، فەرھاد كە مەنى بىنى، شوئى خۆى گواستەو و ھاتە
لامان دانىشت: ئەو ھەرچەندە تەمەنى لە سەرۋى ھەفتا سالىدا
بوو، بەلام لە گەل ئەمەش دا كەسئىكى بە زەوق و رۆمانسى- بوو،
بەلام لە بەر ئەو ھى لە خانەوادەى كى دەولەمەند بوو، بۆيە ناو ھە
لە بەر چاۋون دەبوو و گەشتى بۆ دەرەۋى ولات دەكرد. گوئى لەو ھە
نەبوو ئەو ولاتەى كە بۆى دەچىت، پىشتىر بىنيويەتى، ياخود نا،
بەلایە ھە گەل ئەو ھى شوئى رابواردنى خۆشى لىبىت و پرىت لە
ژنى جوان. ھەرچەند گەشتىاران زياتر لە ھەرزى ھاویندا گەشت
دەكەن، بەلام ئەو پىچەوانەى گەشتىاران، كاتىكى دىارىكراوى بۆ
گەشتكردن نەبوو. ھەر كاتىك ئارەزووى بكردبا گەشتى دەكرد، بە
تايبەتى لە مانگى رەمەزەندا گەشتى دەكرد و دەپوت (ئەو شوئىنەى
بۆيان دەچم خەلكە كەى موسلمان نىن و نازانن رۆزوو گرتن چى،
لەوئى ئازاد دەبم).

زەرفىكى بە دەستەو بوو، بەرزى كەردەو و رووى لە من كەرد و
وتى: دەزالى ئەم زەرفە چى تىدايە؟

وتم: نازانم چى تىدايە.

دەستى خستە ناو زەرفە كە و ھەندىك بازن و ئەنگوستىلە و
ملوانكەى لە ناو دەھىنا، دايە دەستم و وتى: ئەو شتانەم كرىو،
لە گەل خۆم دەيانبەم بۆ ئەرمىنيان بە دىارى دەيدەمە ھاوئى
ژنە كانم.

زەرفە كەم لى ۋەرگرت و سەيرى نرخی شتە كانم كردن كه له سەر
پارچه كاغەزىكى بچووك له سەريان نووسرابوون نرخە كانيان به يۆرۆ
بوو، زۆر گران بوو، پىم وت: چۆن دلت دى ئەو ديارىيه
گرانبه هايانه يان بۆ بهيت؟

به پىكه نينه وه وتى: وا نيه كه تى ده گەى.

وتم: ئەدى چۆنه؟

وتى: هاوړپيه كم هه يه، له نـگهـى ئەورووپى دەرۆشـيـت،
هەر جاريك له ئەورووپا بارى بۆ دىت، پىم وتوو ئەم جۆره شتانه م
بۆ دابنيت. به نرخیكى زۆر كەم لى دە كړم، له گەل نرخی شتە كانى
سەر عەرەبانه كانى شىخە لا جياوازيكى ئەوتوى نيه.

منيش وتم: دياره به نيازى بهم زوانه گەشت بكهيت؟

وتى: دويـځـى پاسپۆرته كەم دايه كۆمپانيای پاندا، بۆ ۋەرگرتنى
فیزه‌ى ئەرمينيا دوو باره‌ى ئيران.

منيش وتم: فیزه‌ى ئيران بۆ؟

وتى: ئەمجاره له ئيرانه وه به ريگای وشكانى دەرپومه ئەرمينيا.

وتم: بىزار نابيت ريگای دوو ولات بېريت تا ده گەيتنه ئەرمينيا؟

وتى: زانياريم له سەر كۆكردۆته وه، له مهرزى حاجى ئۆمه رانه وه
تا شارى ئيرىفان دوانزه بۆ سيانزه كاتزمير ده‌بى، حەزده كەم شارە كانى
ئيرانيش بىينم.

ئيمه له و قسانه‌دا بووين، نه‌وزاد دۆخين و عيزه‌دين چاو حيز
هاتن و لامان دانىشتن. نه‌وزاد دۆخين كه چاوى به بازن و

ئەنگۈستىلەكان كەوت، رووى لە فەرھاد كەرد و پىيى وت: دەلىيى بە
نيازى گەشتكردنى بۆيە ئەم دياريانەت كەيوە؟

فەرھادىش وتى: داواي فېزەي ئىران و ئەرمىنىام كەردووە،
بەگەرئەتەو دەپۆم.

نەزاد دۆخىن كە ئەمەي گوى لى بوون رووى لە من كەرد و وتى:
بۆچى ئىمەش نەچىن؟

منىش وتم: دوو مانگ نابىت لە ئەرمىنىا گەراومەتەو، بەلام لە
بەر دلى تۆ دىم.

ئامازەي بۆ عېزەدىن چاۋ حېز كەرد و وتى: عېزەدىن چاۋ حېزىش
لە گەلمان دىت.

منىش وتم: لە ئەرمىنىا ئەوم بىنى، لە گەل ھاۋرېيە كى ھاتبوو،
زۆربەي ئىۋاران لە مەيدانى كۆمارى يەكتىمان دەبىنى. پىم خۆشە
لە گەلمان بىت. كە وام وت، عېزەدىن چاۋ حېز وتى: شەرەف مەندم
لە گەل ئۆو گەشت بەكم.

ئەمجد مەندىل كە زانى ھەر سىكمان گەشت دەكەين و ئەو
ماۋەيە بە تەنيا دەمىنئەتەو وتى: منىش لە گەلتان دىم.

ئىتر ئەو ھەبوو رۆژى دواتر ھەر چوارمان چۈينە كۆمپانىي پاندا و
پاسپۇرتەكانمان دانى بۆ ئەو ھەي فېزەي ئەرمىنىاۋ دووبارەي ئىرانمان
بۆ ھەربىگرن.

بەرىكەۋەت

دوای ئەۋەى فېزەى ئېرانى بۆ چوون و ھاتنەۋە و فېزەى
ئەرمىنىيەمان ۋەرگرت، بۆ رۆزى دوایى پېش رۆژھەلات چوۋىنە
تەرمىنەل و بە پاسى كۆمپانىيەى لاۋان چوۋىنە مەرزى حاجى
ئۆمەرەن.

ھەندىك خواردىنى وشك و پېداۋىستى ترمان لە گەل خۇمان بىرد،
تا لەۋى خۇمان خواردىن ئامادە بىكەن.

پېش ئەۋەى بەرى بىكەۋىن، تەلەفۇنم بۆ محەمەد كۆسە كىرد و
پېم وت كە پېش نېۋەرۆ لە مەرز ئامادە پېت. محەمەد كۆسە خەلىكى
شارى خانى بوو، ئۆتۆمبېلىكى بېجۆى سالۋنى ھەبوو، لە مەرزى
تەمەرچىنى ئېرانى ئېشى دە كىرد. گەشتىارانى لە مەرز ھەلدە گىرت و بۆ
شارەكانى تىرى ئېرانى دە بىردن. لە بەر ناشىرىنېيە كەى و بۆ
موۋىيە كەى، شوڧىرەكانى مەرز پېتيان دەۋت محەمەد كۆسە،
ھەندىكىشىان بە مەيمون بانگيان دە كىرد. بەلام وىراى ئەو
ناشىرىنېيەشى كەستىكى ئېسك سووك و خوتىن شىرىن بوو، بە قسە
خۆشەكانى زوۋ دەچوۋە ناۋ دىلان.

كاتىزىمىر دەى بەيانى گەشتىنە مەرزى حاجى ئۆمەرەن، تا
پاسپۇرتە كانمان مۆر كىرد و جانناكانيان پشكىن و ھەردوۋ مەرزى
حاجى ئۆمەرەن و مەرزى تەمەرچىنمان بىرى، كاتىزىمىر يانزەى لادا.

كە لە ھەولېر بەرې كەوتىۋىن، نانى بەيانىمان نەخواردىۋو، بە
مەھەد كۆسەم وت: كە گەشتىنە شارى ورى، لادە
رىستوراننىك، نانى نيۋەرۇ لەۋى دەخۇن.

ئەۋىش وت: تا دەگەينە شارى خانى زۇرى نامىنى بۇ نيۋەرۇ،
لەۋى لادەدەينە رىستوراننىك، تەكى مېشك و كەبابى باشى ھەيە،
نانى نيۋەرۇ لەۋى دەخۇن، چۈنكە تا دەگەينە شارى ورى نىزىكە
سى كاتىمىرمان پى دەچىت.

نەۋزاد دۇخىنىش بىرۆكە كەي پى باش بو، وتى مەھەد راست
دەكات، تا دەگەينە ورى خۇمان پى راناگىرېت. باشترە لە خانى
نانە كەمان بخۇن، ئىنجا بە ئىسراحت بۇ سنوورى ئەرمىنىا بەرې
بىكەۋىن.

لە مەھەد كۆسەى شوڧىرم پىرسى وتم: لەگەل خۇپىشاندىان لە
دزى رۇئى ئىران لەچىدان؟

وتى: لەو رۇزەۋەى ژىنا ئەمىنى دانىشتوۋى شارۆچكەى سەقز لە
رېكەۋى ۲۰۲۲/۹/۱۳ لە تاران بە بىانوۋى نەگونجاۋى
حىجابەكەى لە لايەن پۇلىسى. ئادابى حكومەتى كۆمارى ئىسلامى
ئىران دەستبەسەر كرا و بە ھۆى ئەشكەنجەۋ لېدان كەۋتە
نەخۇشخانە و دۋاى سى رۇز لە رېكەۋى ۲۰۲۲/۹/۱۶ لە
نەخۇشخانەى كەسرا لە تاران گىيانى لە دەستدا، بەو ھۆيەۋە خەلى
لە زۇربەى شار و شارۆچكەكانى ئىران، رۇۋنەتە سەر شەقام و
دروشمى (ژن، ژيان، ئازادى) بىيان لە دزى رۇئىم بەرز كىر دۆتەۋە. لەو
رۇزەۋە تا ئىستا خۇپىشاندىانەكان بەردەۋامن و پياۋەكانى رۇئىمىش بە
تايبەتى ھىزى پاسداران كەۋتوۋنەتە گىيانى ئەو خەلىكە و بىرىندار و
كوژراۋىش ھەيە.

منىش وتم: ئىۋە چى دەكەن، لە پەرچە كىردارى پىاۋانى رزىم
ناترسىن؟

وتى: من بەش بە خالى خۆم لە ترسى شەپەف و نامووسى خۆم،
ھاۋسەرەكەم و مائالەكانم بىردۆتەۋە مالى خەزورم و ھەموومان
لەۋى كۆدەبىنەۋە. ئەگەر رووداۋىكى نەخۋازراۋىش رووبىدات، بە
ھەموومان روو بە رووى دەبىنەۋە.

ئەۋەبوو، بە دەم قسە كىردنەۋە گەشىتىنە شارۋچكەى خانى،
دوكان و شوئىنە بازىرگەنىيەكان كراۋە بوون و ناو بازار لە قەلەبالغىان
جمەى دەھات.

بە محەمەد كۆسەى شوفىرم وت: بەر لەۋەى بەرى بىكەۋىن، لە
ھەولېر پىيان وتىن (چونتان بۆ ئەرمىنىا بە ناو خاكى ئىران لەم كات و
ساتەدا شتىكى باش نىيە، گشت كەنالەكانى راگەيانىدن باسى
خۆپىشانىدانى جەماۋەرى دەكەن و دەلېن بارودۆخى ئەمنى ئىران لەۋ
پەرى خراپىدايە و لە ھەر چىركەيە كىدا دەتەقېتەۋە). كەچى ئەۋەى
ئىمە دەبىنىن، لېرە زىان ئاسايىيە و ھەر كەستىك خەرىكى ئىشوكارى
خۆيەتى.

ئەۋىش وتى: مىدىكان ھەندىك زىدەروپىيان تىا كىردوۋە،
بارودۆخى ئەمنى بەۋرادەيە خراپ نىيە، كە ئەۋان باسى دەكەن،
سەرەتا بە رۆزىش خۆپىشانىدان دەكرا، بەلام ئىستاتەنھا بە شەۋ
خۆپىشانىدان دەكىت.

بەم شىۋەيە گەشىتىنە سەنتەرى بازارى خانى، محەمەد كۆسە
ئۆتۆمبىلەكەى لە بەردەم رىستوراننىك راگىرت و وتى: ئەم
رىستوراننە خۋاردىنى خۆشى ھەيە، بە تايىبەتى تىكە و كەبابەكەى
ۋەكو تىكەۋ كەبابى ھەۋلېرە، نانى نىۋەرۋ لېرە دەخۆين و دواتر بەرى
دەكەۋىن.

منىش وتم: لىرە بۇ سەر سنوورى ئەرمىنىيا چەند كاتزىمىرمان پى
دەچىت؟

وتى: ئەگەر رووداۋىكى نەخوازراۋ نەيەتە پىشمان، دواى شەش
كاتزىمىرى تر دەگەينە جى.

نانى نىوەرۇمان خوارد و بەرىكەوتىن. كەگەيشتىنە شارى ورى،
نەچوۋە ناو شار، بە ناۋچەيە كدا رۇيشت، بە گەرەپى لىي
نووسرابوو (بلو). نەوزاد دۇخىن كە چاۋى بە تابلۇى نووسىنە كە
كەوت، رووى لە محەمدى شوفىر كىرد و پىي وت: چما بە شەقامى
بەردەم بلوۋوۋە دەچىنە ئەرمىنىيا؟

ئەۋىش وتى: ديارە پىشتر ھاتوۋىت بۇ ئىرە؟

وتى: ھاۋرپىيە كم خانوۋىكى لىرە ھەيە، چەند جارېك مى داۋەت
كردوۋە، ئەم شوپنە ژنى چىژ فروشى لىيە، جارېك بە تەنيا ھاتم،
ھاۋرپىيە كم لىرە نەبوو، ژوورېكم گرت، خاۋەن مالە كە لە نھۆمى
خوارەۋە بوو، ژوورېكى لە نھۆمى سەرەۋە پىدام. چەند ژنىكى لە بەر
دەست بوو، پىي وتم (ئەقلىت كامەيان دەگرېت، بىبە ژوورى خۆت
و سىكىسى لە گەل بكە).

منىش وتم: ئەۋەى تۆ باسى دەكەيت، لە ئەۋرۋپاش نىيە،
تەننەت لە يانەكانى شەۋانىشدا ژنە چىژفروۋشەكان لە شوپنى
كاركردنىان كارى لە شفرۋشى ناكەن.

ئەۋىش وتى: تا نەچىت بىروا ناكەيت، منىش يەكەم جار كە
چوۋمە ئەۋى، سەرم سورما، بەلام دوايى بۆم دەر كەوت ئەۋ شوپنە
رېك ۋەكو گوندى لوبنانى لاي خۇمانە، زۆرېك لە ژنانى ئەۋ شوپنە
خەرىكى كارى لە شفرۋشىن.

دوورى نىۋان شارى ورى و (سەلماس) ھەفتاۋ پىنچ كىلو مەتر بوو، بە دەم قسە كردن و گالتەو گەپەو، نەمانزانى ئەو ماوئە چۆن تەواۋ بوو، دواى ئەوئ گەيشتىنە شارۋچكەى (خوى) ئەو شارۋچكەيەش سى و پىنچ كىلو مەتر لە شارى سەلماسەو دەور بوو. كە گەيشتىنە ئەوئ، شوفىرە كەمان ھەناسەيەكى درىزى ھەلكىشاۋ وتى: نىكەى دوو سال لەم شارۋچكەيە سەرباز بووم.

منىش وتم: لە شەرى عىراق و ئىران؟

وتى: من لە تەمەنى ئىو نىم، كە شەرى ئىران و عىراق رويدا مېرد منداۋ بووم.

منىش وتم: كە ناۋى سەربازىت ھات ژنت ھىناۋو؟

وتى: چاك بوو ژنم نەبوو، دەنا بۆم زۆر زەھمەت دەبوو.

دواى ئەو گەيشتىنە شارۋچكەى (جلفا) كە چل و دوو كىلو مەتر لە شارۋچكەى (خوى) دوور بوو. تا گەيشتىنە ئەوئ، لە بەر تەسكى شوئىنە كە، قاچە كانم رەق بىوون، بە محمەدى شوفىرم وت: ئەگەر دەزانى زۆرمان ماوئە بگەينە مەرزە كە، لە شوئىنە رابگرە، ھىچ نەبى ئاۋىكى سارد و چايەك بخۆينەو.

ئەوئش وتى: شەست و پىنچ كىلو مەترمان ماوئە تا بگەينە مەرزى ئىرانى (خود ئافرىن).

نەوزاد دۆخىنىش وتى: تا چايەك دەخۆينەو و پشوئىكى كورت دەدەين، بۆ نوئزى عىشا دەگەينە جى.

محەمەدى شوفىرىش وتى: تا دەگەنە شارى (ئىرىفان) كاتر مېر دوانزەى شەورەت دەبىت.

نەوزاد دۆخىنىش رووى لە من كرد و وتى: دەترسم تا دەگەينه
(ئىريقان) شوئى حەوانەوهمان دەست نەكەوئىت.

منىش وتم: شتى وا چۆن دەي.

وتى: گوئىت لى نەبوو، كە لەگەل جۆرج قسەمان كرد، وتى لە
بەر هاتى بە لىشاوى هاوالتىيانى رووسى بۆ ئەرمىنيا، نرخی
شوئىنەكانى حەوانەوہ گران بووہ و بە زەحمەتىش دەست دەكەوئى.

منىش وتم: تۆ بلىي لە ترسى سەربازى و شەرى ئۆكرانيا
رووسەكان رايان كردبىت؟

وتى: بۆ نا، ئەى لە بىرتە سەربازە كوردەكان لە كاتى شەرى عىراق
و ئىراندا لە سەربازى رايان دەكرد، زۆر كەسىش عىراقىيان بەجى
هئىشت و لە رىگای ئىران و توركياوہ چوونە ئەوروپا.

وتم: واہ، ئەو كاتە من سەرباز بووم، كاتىك مەشقمان تەواو كرد
و يەكەى سەربازىيەكەمان گواسترايەوہ بۆ بەرەكانى جەنگ، لە
شارى ئەھواز، رامكرد، خۆم و ھاوسەرەكەم ويستمەن لەگەل
قاچاغچىيەكان بە رىگای توركييا بچىنە ئەوروپا، بەلام لە نيوەى رىگا
پەشىمان بوومەوہ و ماوہيەكى زۆر لە گوندەكانى كوردستان مامەوہ.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەوكات من عەريىف فەسىل بووم و
شوئىم باش بوو، بۆيە بىرم لە راكردن نەدەكردەوہ.

من لە تەنىشت شوڤىر دانىشتبووم، عىزەدين چاو حىز و
ئەمجەد مەندىلم لى ديار نەبوو، ئاورم لە پشتهوہى خۆم داہەوہ و
وتم: عىزەدين چاو حىز تۆ و ئەمجەد مەندىل بۆ قسەيەك ناكەن؟

ھەردووکیان ورتەيان لىوہ نەھات.

قەسە كەم دووبارە كىردەۋە، نەۋزاد دۆخىن وتى: عىزەدىن چاۋ حىز
و ئەمجدە مەندىل لە حەۋت بارى خەۋدان، ئاڭايان لە ھىچ نىيە.

مەھمەدى شوفىرىش وتى: بە ئاڭايان بىنە، تۆزىكى تر لە جىلفا
لادەدەينە رىستوراننىڭ ، پىشۋىكى كورت دەدىن و دەستىش بە ئاۋ
دەگەيەنن.

نەۋزاد دۆخىنىش بە دەنگى بەرز وتى: لە خەۋ ھەستەن پىشۋو
دەدەين.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: تەنھا چاۋەكانم لە سەر يەك
دانابوون، خەۋم لى نەكەۋتېۋو، ئاڭام لى بوۋ باسى شەرى عىراق و
ئىراننان دەكىد.

منىش وتم: ئەى بۇ پىت نەۋتىن ئەۋكات تۆ چىت دەكىد؟

وتى: خۆزگەم بەۋكاتى، گەنج بووم، لە شارى بەغداد شوفىرى
تايەتتى مۇستەشارىكى فەۋجى خەفیفە بووم، كۆشكىكى گەۋرە لى
گەرەكى زەيۋونە ھەبوۋ، زۆربەى كات لەۋى ژيانى بە سەر دەبىر و
جاروبارىش دەگەرەيەۋە گۈندەكەى.

منىش وتم: ئەۋە يەك گۈتىم لى بىت يەككىك خۆزگە بە كاتى
شەرى عىراق و ئىران بخۋازىت. شتى ۋا چۆن دەبىت، خەلىكى بە
ھۆى ئەۋ شەرە نەگىسە مالىيان وئىران بوۋ، ھەزاران سەرباز لەۋ
شەرەدا گىيانىان لە دەست دا و كۆزىران.

بە پىكەنىنەۋە وتى: ۋەكو وتم لە گەرەكى زەيۋونە لە مالى
مۇستەشارەكەم بووم، پىۋاۋانى ئەۋ گەرەكە زۆربەيان ئەفسەر و
پلەدارى سەربازى بوون، درەنگ دەگەرەنەۋە، ھەندىكىيان ژنەكانىيان
تەۋاۋ نەبوون، چاۋيان دەگىزا. منىش ئەۋكاتە كورپىكى قۆز بووم،

وہ کو ئىستا دەموچاوم چىرچ و لوچاوى نەبوو، ژنىشم نەھىنا بوو،
رۆژ نەبوو لە گەل ژنىك لە و ژنانە نەخەوم.

منىش وتم: ئەو لەوێ بەو تەمەنەش داناکە سىت و ھەر
خەرىكى مێ بازىت.

عەزەدىن چا و حەزىش ھەناسەيەكى قولى ھەلکىشا و وتى:
خۆزگەم بەو کاتى، وە کو ئىستا نەبووم، بەئێ حەب کىرم ھەلدەستا،
جارى وا ھەبوو بە رەپىك سى گانم دەکرد و تەقەى سەرم دەھات.

ئەمجد مەندىلىش وتى: وەى لەو درۆيەى، ئازەل بە ئازەلتى
خۆى كە گانكى کرد، كىرى دەنىشیتەو و گانى تىرى پى ناکرى.
درۆيەك بکە رپى تى بچىت

ئەوىش وتى: تۆ ھەقتە برۆا نەكەيت، چونكە نەخۆشى
شەكرەت ھەيە و كىرت لە دەبل كوزاوەتەو.

ئەمجد مەندىل قسەكانى عەزەدىن چا و حەزى پى خۆش نەبوو،
رووى لە من کرد و وتى: ئەگەر لە بەر تۆ نەبا لە گەل ئەم عەزەدىن
چا و حەزە نەدەھاتم.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ناوى خوا بىن، سەلەوات لىبدەن، ئىمە
ھاتووين جەوئىكى خۆش بگۆرپىن خۆ بۆ شەر نەھاتووين.

ئەمەى وت و رووى لە محەمەدى شوفىر کرد و پى وت: تۆ
باسى خۆت بۆ نەکردىن، ئەوكات چىت دەکرد؟

ئەوىش وتى: ئەوكات ناوى سەربازىم نەھاتبوو، شوفىرى تراكتور
بووم، لەو گوندانەى رۆژھەلات زەویم بۆ خەلك دەكتىلا و لە گەل
كىژۆلان رىكخەم دەکرد.

منىش وتم: رېكخە چيە؟

وتى: مالتە، چۆن نازانى رېكخە چيە؟

نەوزاد دۆخىنىش وتى: منىش نازانم.

مەھمەد كۆسەش وتى: مەبەستم لېخشاندىنە. نەم دەخستە
ناوى تەنھا بۆم لىدەخشاندىن و خۆم پىز رەھەت دەکردن.

عەزەدىن چاۋ حەزىش بە پىكەنەنەۋە وتى: ۋەزى مىن لە تۇ باشتر
بوو، مىن تابنىم بۇ پال دەدان، ئاۋەكەشم بۇ تى دەکردن.

منىش وتم: مالتان بە قور نە گىرى، ئىۋە چىتان كىردوۋە، ژن و
كچتان نەھىشتوۋە و عەدمتان كىردوۋن.

ئەمەم وت و مەھمەدى شوفىر ئۆتۈمبىلەكەى لە بەردەم
رىستوراننىك راگرت و وتى: فەرموون دابەزن، چايەك دەخۋىنەۋە و
دواى پىشۋىكى كورت بەرى دەكەۋىن. ئەگەر خودا ھىچ قەزاۋ
بەلایەكمان بە سەر نەھىتى، كاترۇمىر ھەۋتى شەۋ دەگەنە جى.

بەرەۋ شارۋچكەى خودا ئافەرىن

شارۋچكەى خودا ئافەرىن شەست و پىنج كىلۆمەتر لە
شارۋچكەى جلفا دوورە و كەوتۆتە سەر سنوورى ئەرمىنىيا.

دواى كاتزمېرېك گەيشتىنەجى و چوینە مەرزى (نوردوز) ى
ئېرانى، چوینە شوپىنى پشكىنىنى جانتاۋ نیشانكردنى پاسپورتە كانمان.
لە ھەولېرەۋە ھەندېك زەخىرە و گۆشت و پەنېرى قوتوومان لە گەل
خۇمان ھېنابوو، لە شوپىنى پشكىنىنى جانتاكان، كارمەندى پشكىن
كە چاۋى بە كىسەى برنجە كە كەوت، وتى: نازانن ھېنانى زەخىرە
قەدەغەيە؟

منىش وتم: تەنھا پىنج كىلۆ برنج و دوو كىلۆ ساوارمان بۆ
پېداۋىستى خۇمان لە ھەولېرەۋە لە گەل خۇمان ھېناۋە.

كىسە برنجە كەى برد و وتى: ئىستا دەتوانن برۆن.

عېزەدىن چاۋ حېز زۆر ھەۋلى لە گەلدا كە رازى بكات، بەلام بى
سوود بوو.

نەزاد دۇخىنىش وتى: ئەو برنجەمان لە ھەرىمى كوردستانەۋە
ھېناۋە، لە ئېران نەمانكېرېۋە، بۆچى لېمان دەگېرنەۋە؟

كارمەندى مەرز زۆر بېياك بوو، ھەر وہ لامىشى نەدايەوہ.

ئەمجد مەندىلىش وتى: خۆتانى لە گەل ماندوو مەكەن،
نايداتەوہ، چاوى لىيە بۆ خۆى بىيات، پارەيان زۆر بى نىخ بووہ،
ژايان قورس بووہ، ئەو كىسە برنجە بۆ ئەوان پارەيەكى زۆر
دەكات، بۆيە بردى، دەنا ساوارىش ئازوووقەيە، چونكە ھەرزانە،
بەلایەوہ نەچوو.

بەم شىوہيە جانناكانمان ھەلگەرت و بەرەو مەرزى ئەرمىنيا
بەريكەوتىن.

لە مەرزى ئەرمىنيا لە كاتى پشكنين و نيشانكردنى
پاسپۆرتەكانمان، كاتىك ئەفسەرەكە چاوى بە فيزەى ولاتى
ئازربايجان كەوت لە ناو پاسپۆرتى عىزەدين چاوحىز، بە تورەيەوہ
وتى: بۆچى چووئە ئازربايجان؟

ئەويش وتى: بۆ گەشتىارى چوومە ئەوئ.

ئەفسەرەكە گومانى ھەبوو، بۆيە سىن و جىمى لە گەل كرد و
بەريئى نەدەكرد.

كە زانيم خەريكە كىشەمان بۆ دروست بىت، چوومە پىشەوہ و
پاسپۆرتەكەى خۆمم دايە دەستى و پىتم وت: ئىمە ھاوړيئى يەكەن،
بە يەكەوہ بۆ ئازربايجان رۆيشتووين، ئىمە ھەقمان بە سەر
سىاسەت و ناكوڭى نيوان ئىوہ و ولاتى ئازربايجان نىيە، چۆن بۆ
گەشتىارى چووئە ئەوئ، وەھاش بۆ ولاتى ئىوہ ھاتووين.

كە وام پى وت، قەناعەنى بە قسەكانم ھات و پاسپۆرتەكانى
ئىمەى نىشانكرد و وتى: بەخىريئى بۆ ولاتەكەمان.

كە چوۋىنە دەرەو، عىزەدىن چاۋ حىز پىيى وتم: بۆچى پىيان
ناخۇشە بۇ ئازىبايجان رۆيشتوۋىن؟

وتم: ھەردوۋ ولاتى ئەرمىنىيا و ئازىبايجان ماۋەيەكى زۆرە شەر و
ناكۆككىيان لە سەر ناۋچەى (ناگۆرنى قەرەباغ) ھەيە، ھەردوۋ لا
داۋاى مولكدارىتتى دەكەن. ئەرمىنىيا بە پاساۋى ئەۋە كە زۆربوى
دانىشتوۋانەكەى ئەرمەنىن، دەيەۋى بىگەرپىنئەتەۋە سەر ولاتەكەى،
ئازىبايجانىش بە پاساۋى ئەۋە كە خاكەكەى بەشپىكە لە
ئازىبايجان، بۆيە داۋا دەكات بگەرپىتەۋە سەر خاكەكەى.

بەم شىۋەيە، تاكو ئىستا ئەم ناكۆككىيە لە نىۋان ھەردوۋ ولات
كۆتايى پى نەھاتوۋە و چەندىن جار ھىزى سەربازىيان لە دزى
يەكترى جولاندوۋە و سەدان سەربازى يەكترىيان كۈشتوۋە و بەۋ
ھۆيەشەۋە خەلكانىكى زۆرى ناۋچەكە شوپى خۇيان بەجى
ھىشتوۋە و ھەندىكىيان بۇ ئازىبايجان كۆچىيان كىردوۋە، ھەندىكىش
بۇ ئەرمىنىيا.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: ئەم دوۋ ولاتە كاميان لە سەر ھەقن؟

وتم: ئەۋەى من بىزانم، ئەم ناۋچەيە، دەكەۋىتە ناۋ خاكى
ئازىبايجان، زۆرىنەى دانىشتۋانى ئەرمەنىن، بۆيە ئەرمىنىيا
پشتگىرىيان دەكات. ئەۋىش وتى: ناۋەكەى لە چىەۋە ھاتوۋە، بۆچى
پىيى دەلپن ناگۆرنى قەرەباغ؟

وتم: وشەى ناگۆرنى لە زمانى روۋسى بە ماناى بەرزايىەكان
دپت، وشەى قەرەباغىش لە زمانى ئازەرىدا بە ماناى باخچەى رەش
دپت. بەلام ئەرمەنىەكان تەفزیلى ناۋە ئەرمەنىە كۆنەكەى دەكەن و
پىيى دەلپن (ئەرتساخ).

ئەۋىش وتى: ئەى وشەى ئەرتساخ لە چىەۋە ھاتوۋە؟

ۋىتىم: ئەم ۋىشەيە لە ناۋى يە كەمىن پاشاى ئەرمەنىيە كان (ئەرتاكسىياس) ى يە كەم سەرچاۋەى گىرتوۋە، كە لە سالى ۱۹۰- ۱۵۹ پېتىش زايىن، پاشاى ئەرمەنىيە كان ۋ دامەزىنەرى مەملەكەتى ئەرمېنىيەى گەۋرەيە.

غېزەدىن چاۋ حېزىش ۋىتى: لە كەيەۋە ئەۋانە شەرو مىللىتىيان لە سەر ئەۋ ناۋچەيە دەست پىچ كىردوۋە؟

ۋىتىم: لە سالى ۱۹۸۸ پېتىش ھەلۋەشانەۋەى يە كىتى سۆڧىت ئازىربايجانىيە كان ۋ ئەرمەنىيە كان لە سەر مىلكدارىتى ئەۋ ناۋچەيە بەگىز يە كىدا چوۋن ۋ دۋاى شەرو پىكىدادانىكى خوتىناۋى لە سالى ۱۹۹۴ ئاگىرەستىيان راگەياند، بەلام تاكو ئىستانە گەپىشتوۋنەتە رىككەۋىتىنىكى كۆتاپى، بۆيە ناۋە ناۋە بەگىز يە كىدا دەچنەۋە ۋ ھىز بەرامبەر يە كىدى دەجولتىن. رەگ ۋ رىشەى ئەم ناكۆكىيە دەگەپىتەۋە بۆ زياتر لە سەدەيەك، كاتىك ناۋچەى ناگۆرنى قەرەباغ مەيدانى كىپىكى بوو بۆ سەپاندنى ھەزموۋن لە نىۋان ئەرمەنىيە كان ۋ ئازەرىيە توركە كان.

كە ۋام ۋىتى، غېزەدىن چاۋ حېز ۋىتى: ئەۋە لۆيە كە لە ئازىربايجان بووم، خاۋەنى شوقە كەمان ۋىتى: (نەكەن سەردانى ناگۆرنى قەرەباغ بىكەن، ئەۋ ناۋچەيە پىرە لە مافىا ۋ چەتە ۋ رىگىر، توۋشى كىشە دەبن).

مىنىش ۋىتىم: كاتىك گەشىم بۆ ئازىربايجان كىرد، لە مەرزى (ئەستارە) ى ئىرانەۋە بە ئۆتۆمبىل چوۋىنە باكوۋى پابىتەختى ئازىربايجان، شوفىرە كەمان پىاۋىكى ئەرمەنى بە تەمەنى چەپىرەۋ بوو، ۋىتى: لىزەش كورد ھەيەن لە ناۋچەى ناگۆرنى قەرەباغ دەژىن ۋ زۆرىيەن مافىاۋ چەتەن، حكومەتى ئازىربايجان دەسەلاتى بە سەريانەۋە نىيە، ۋەكو ھەرىمەكەى ئىۋە خۇيان ھوكمرانى دەكەن)،

منىش پىم وت: (ئىمە لە گەل ئەواندا جىاوازىمان ھەيە لە گەل ئەوان، بە پىي دەستور مافمان پى دراو، ناوچە كەمان ھەرىمىكى فیدرالە لە چوارچىوھى عىراقى فیدرالدا).

عیزەدىن چاۋ حىزىش وتى: چاك بوو منت لە گەل نەبووم، دەنا دەمو ددانىيان دەشكاند، چۆن ناماقولى دەكات و دەلى ئەو كوردانەى ئەوى چەتەو مافيان.

كە لە مەرز چووينە دەرەو، لە بەر دەرگا جۆرچمان بىنى، چاۋەرۋانى ئىمەى دەكرد. من جۆرچم لە گەشتى پىشوم بۆ ئەرمىنىا ناسى، پىاۋىكى ئەرمەنى بوو، بە رەچەلەك سوورى بوو، خەلكى شارى عفرىن بوو، لە دواى شەرى ناوخۆى سوريا ھاتبوو بۆ ئەرمىنىا و لەوى دەرزا.

لە گەل جۆرچ قسەمان كرد، وتى: بە چل درام كە دەكاتە پەنجا دۆلارى ئەمرىكى دەتانبەم بۆ شارى ئىرىفان.

ئەو بوو لە گەلى بەرى كەوتىن، لە سەر زنجىرە چىاى ئارارات ھاتىنە خوارەو، تا گەشتىنە شارى (ئىرىفان) پىچە و بەرزى و نزمىمان تووش ھات. جۆرچ ئامازەى بە چىاى ئارارات كرد وتى: ئەم زنجىرە چىايە لە ناو خاكى توركىاۋە دەست پى دەكات و بە خاكى ئىران و ئەرمىنىا و ئازربايجاندا تىدەپەرىت. لە توركىا بە چىاى (ئاگرى) ناوزەد كراۋە، بەرزترىن لووتكەى لە ناو خاكى توركىايە و دەگاتە (۵۱۶۵) مەتر، لە ناو خاكى ئەرمىنىاش بەرزىەكەى دەگاتە (۵۱۳۷) مەتر. ئەم زنجىرە چىايە بەو ناسراۋە كە چىايەكى گرگانى خەلىكەوتوۋە و بەفر داپۆشىۋە، كەوتۆتە ناۋجەرگەى رۆژھەلاتى ئەنادۆل لە پارىزگای (ئاگرى) بە دوورى شانزە كىلۆمەتر لە سنوورى ئىرانەو و سى و دوو كىلۆمەترىش لە سنوورى ئەرمىنىاۋە.

جۆرچ بەردەوام بوو لە باسکردنى چىاى ئارارات و وتى: چىاى ئارارات پەيۋەستە بە چەند ئايىنىكەۋە، كە بە پىتى كىتىبى سەرەتاي ژيان، كەشتىكەى نوح لە سەر لووتكەى ئەم چىايە ۋەستاۋە. ھەروەھا لە نىۋ ئەرمەنىيە كاندە پىگەيەكى بەرزى ھەيە، بەو پىيەى لە پىش جەژنى كرىسمسەۋە پەيۋەندى بە نەتەۋەى ئەرمەنىيەۋە ھەيەۋ لە ناو كىتىبى پىرۆز ناۋى ھاتوۋە. ئەم چىايە ھىماى سەرەكى نەتەۋەى ئەرمىنىيە ۋە ئەرمەنىيە كان بە چىايەكى پىرۆزى دەزانن. لە ئەدەب ۋە ھونەرى ئەرمەنىيە بە شىۋەيەكى بەرچاۋ دەردە كەۋىت. ھەروەھا ئايكۆنى بىرۆكەى گەۋرەى ئەرمەنىيە لە گەل كەشتى نوح كە لە سەر ئالەى ئەرمەنىستان وىنا كراۋە.

زنجىرە چىايەكى زۆر بە سام بوو، لە ھەندىك شوتن بە ناو ھەوردا دەپۇشتىن، لە بەر تەمومۇ ھىچ شوتنىكمان لى ديار نەبوو، دلمان لەناو دەستمان دابوو، لەۋە دەترساين شتىكمان لى بىت، لە دلى خۆمدا دەموت (ئەگەر ئەمجارە نەمىرەن قەت نامىرەن)، شوفىرە كەمان شارەزايىكى زۆرى لە سەر ئەۋرىنگايە ھەبوو، بۆيە بە وريايىيەۋە ئۆتۆمبىلە كەى لىدەخورى ۋە شلەزانى پىۋە ديار نەبوو. نىزىكەى چوار كاتزىمىر بە ناو تەمومۇزدا تىپەرىن، لە ترسان موچىركم پىدا دەھات. دواى تەمومۇزە كە نەما ۋە وردە ۋە ئاسمان رۆن بۆۋە ۋە بەرچاۋمان رووناك بوو، دىمەنە جوان ۋە دلرپىنە كانى قەدپالى زنجىرە چىاكانى ئاراراتمان لى بە ديار كەوت.

تاگەيشتىنە شارى ئىرىفان كاتزىمىر دوۋى سەر لە بەياني رەتى دا. بەۋكاتە درەنگە ئۆتۆمبىل لە شەقامە كاندە دەھاتن ۋە دەچوون، تەننەت سوپەر ماركىتە گەۋرەكان ۋە يانەكانى شاۋان ۋە كۆفىكانىش ئاۋەدان بوون.

بە شوفىرە كەمان وت: ئىمە تەنھا دۆلارمان ھەلگرتوۋە، دەتوانى لە شوتنىك ھەندىكمان بە دراۋى خۆتان بۆ بگۆرىتەۋە؟

ۋى: زۆربەى سوپەر ماركىتە كان شوئى گۆرىنەۋەى دراۋيان
تېايە، ئىستا دەتانبەم بۇ سوپەر ماركىتەك و چەندى دەتانبەۋى بۇتان
دەگۆرمەۋە.

ئەۋەبوو لە سەر رىگای خۆى لايدايە سوپەرماركىتەكى گەۋرە و
ۋى: لە گەلم وەرن، لېرە پارەكانتان بگۆرنەۋە.

نەوزاد دۇخىنىش ۋى: حەۋت كاترەمىر شتەك كەمە لەناو
ئۆتۈمبىلەن، ۋەكو بت و سەنەممان لى ھاتوۋە، دەلىلى لە قالب
دراۋىن، با ھەندەك بە ناو سوپەر ماركىتە كەدا بسورپىنەۋە و سەيرى
كەلوپەلەكان بگەين و ھەندەك پىداۋىستىش بگىرن.

ئەۋەبوو دابەزىن و لەگەل جۆرچ چۈينە سوپەر ماركىتە كە و ھەر
يەكى سىسەد دۆلارمان گۆرىيەۋە.

كاتەك پارەكەمان ۋەرگرتەۋە، جۆرچى شوفىر ۋى: پىش ئەۋەى
رووسيا ھىرش بىكەتە سەر ئۆكرانىا، سەد دۆلارى ئەمىرىكى بە پەنجاو
سى درام بوو، بەلام لەۋەتى ھىزەكانى رووسيا چۈنەتە ناو خاكى
ئۆكرانىا، نىرخى دۆلار دابەزىيە و تەنھا چل و يەك درام دەكات.

چاۋمان بە شتومەكەكانى ناو سوپەر ماركىتە كەدا خشانىد،
نرخەكانىان زۆر گران بوو، لە چاۋ شتومەكى لاي خۇمان، چوار تا
پىنچ بەرامبەر بوو.

غىزەدىن چاۋ ھىز روۋى لە نەوزاد دۇخىن كىرد و ۋى: پىم نەۋى
لەۋى شت نايەتە كىرن، ئەگەر ئەۋبىرە زەخىرە و خواردى قوۋى و
چەرەزاتەمان لەگەل خۇمان نەھىتابا، دەبوو ئىستا دوو سەد
دۆلارى پىچ بدەين.

نەزاد دۆخىنىش وتى: ئەگەر بە چاۋى خۆم نرخی ئەو كالايانەم
نەبىنىيا، بىروام نەدەكرد

منىش وتم: نرخی ئەو كالايانە لە ئازىبايجان لە چاۋ ئېرە ۋە ھە
دېتنە ۋە ۋايە، لەبېرتە سەد دۆلارمان دەگۆرپە ۋە بە سەد ۋە ھەفتا
مەنات ۋە ھەموو شتېكى پىچ دەھات.

نەزاد دۆخىنىش وتى: دە رۆژ من ۋ تۆ ۋ كاروان لە ۋى ماینە ۋە،
پى دلى خۆمان نەكرد، بە كەيفى خۆمان پارەمان خەرج دەكرد ۋ
ھەموو شەۋىكىش خواردن ۋ خواردنە ۋە ۋ رابواردنمان ھەبوو،
ئەوجا بەكى ھەزار دۆلارمان خەرج كەرد.

منىش وتم: پى قەزىبى تۆ دەتوت خەلىفەكانى عوسمانى، ھەر
شەۋى لەگەل دوو سى ژن دەخەوتى، ئەوجا ئەۋەندەت خەرج
كردوۋەن من ۋ كاروان تەنھا دوو شەۋ ژنمان ھىناۋ لەگەلىان
خواردمانە ۋە، كاروان بە دەنگە زولالەكەى گۆرانى بۆ دەوتىن ۋ
منىش لەدۋاى دەموتە ۋە ژنەكانىش بە دەم شەراب خواردنە ۋە ۋە
سەمايان بۆ دەكردىن.

ئەۋىش وتى: من تەنھا چىژ لە سىكسكردن ۋەردەگرم، سەيرم بە
تۆ دېت، لەگەلىان دادەنىشيت ۋ دەخۆيتە ۋە، ۋەكو توئىزەرى
كۆمەلەيتى دەياندوئىت.

منىش وتم، تۆ بە دوو خولەك كارى خۆتەيان لەگەل تەۋاۋ
دەكەيت، بەلام من نىزىكەى سى كاتژمىر لەگەلىان دەمىنمە ۋە ۋە
لەپەرە شاراۋەكانى ژيانىشيان پى ھەلدەدەمە ۋە.

ئەۋىش وتى: نەتەنى ژيانى ئەۋان چ سوودىكى بۆت دەبىت؟

ۋەتەن: ھەر زىننىك لەۋانە، چىرۆكىكى خۇي ھەيە، چىژ لە سەربىر دە
ۋە سەرهاتە كانىيان ۋەردە گىرم، نەك جەستەيان. ئەۋ ھەزاران
كىلومەتر رىگايە چۆن دەبىرم ئەگەر لە پىناۋ گوتىستىبۈۋى زىيانى
ئەۋان نەبىت. ئەۋان دەبنە كەرەستەي رۇمانە كانم.

كە ۋام ۋەت، بە پىكەنىنەۋە ۋەت: ھەق ۋايە خەرجى ئىمە
ھەموۋى لە سەر تۆبىت، چۈنكە دەزانمەن دەكەيتە پالەۋانى
رۇمانى داھاتوت ۋە ۋانېش دەكەيتە كارەكتەر تىايدا.

ناتاشا

دوای ئەوھى پارەمان گۆرپەوھ، شوفىرە كەمان وتى: ئەدرەسى ئەو
شوتنەتان لایە كە بۆى دەچن؟

منیش مۆبایلە كەم دەرھیتنا و ئەو ئەدرەسەم پيشاندا كە پيشتر لە
ناتاشام وەرگرتبوو.

شوفىرە كەمان وتى: ناتاشا دەناسم ژمارەى مۆبایلە كەيم لایە،
ئەو خاوەنى شوقە كانى (GLENDL HILZ 17) یە.

ئەمەى وت و بە مۆبایلە كەى خۆى پەيوەندى پيوە كرد و پیتی
وت: ئیمە لە ئىرىفانین، دوای پانزە خولە كى تر دەگەینە بەردەم
بالاخانە كە.

ئەمەى وت و رووى لە من كرد، وتى ئەو بالاخانەى بۆى
دەچین، شوقە كانى نوین، بۆیە نرخیان لەوانى تر گرانترە.

منیش وتم: ئیمە لە سەر نرخە كەى لە گەلى رێككە وتووین،
كیشەمان نیە.

ناگەشتینە جى، بیرم لای ناتاشا بوو، لە بیری خۆمدا دەموت
(دەپى ئەو ناتاشایە ژنیكى چۆن بێت، تەمەنى چەند بێت، چۆن بۆتە
خاوەنى بالاخانەىك لە ناو جەرگەى پايتەختى ئەرمینیا).

كاتىك كە گە يىشتىنە جى، ژنىكى بالابەرزى سوور و سې، پرچىكى زەردى زىرىن، چاۋەكانى شىن ۋە كو ئاۋى دەريا، تراكسودىكى پەمەي خەۋتىن لە بەر بوو، لە بەر دەرگاي بالاخانە كە چاۋەرىي دە كىردىن. كە چاۋى بە ئىمە كەۋت، دەتوت دە سالە دەمانناسىت، بە روىكى خۇش و زمانىكى شىرىن پىشۋازى لى كىردىن و ئىمەي بىردە بەردەم بالاخانەيەك، لە سەر دەرگاكي نووسرابوو (GLENDEL HILZ 17) و وتى: ئەم ئەدرەسە لە بىر مەكەن، چون بۇ ھەر شوئىنىك ئەمەتان لابتى، پىشانى ھەر شوفىرى تاكسىيىكى بىدەن دەتانەئىنئىتەۋە بۇ ئىرە.

لە تەنىشت دەرگاي بالاخانە كە بۆردىكى ئەلىكترونى ھەبوو، ۋەكو ئامىرى ژمىربارى وابوو، وتى ئەم بۆردە بچوۋكە دەبىن؟

وتم: بەلى.

وتى: ھەر كاتىك يە كىكتان لە بازار گەراپەۋە، دەست لە سەر ژمارە (B 25) دانىن لە ژوورەكەتان زەنگ لىدەدرىت و ھاۋرىكەتان دەست دەخاتە سەر دوگمەيەك لە ژىر زەنگەكەۋەيە، ئەۋكات دەرگاكي بۇ خۇي دەكرىتەۋە.

ئەمەي وت و چوۋىنە ژوورەۋە، بە سەرخەر بە سەرکەۋتىن بۇ نھۆمى شەشەم شوقەي ژمارە بىست و پىنچ.

ۋەكو وتم ناتاشا ژنىكى ناسك و نازدار بوو، پى نەدەچوو ھاۋسەرگىرى كىردىت، مەمكەكانى قىت بوون، شەريان لەگەل چاۋەكانى ئىمە دەكرد، زۆر سەرسام بووم بە جوانىيەكەي، چاۋم لى بوو تۆقەمان لەگەل بكات، بە بيانۋى تۆقەكردن، دەستە نەرم و نۆلەكانى بگوشم. بەلام ئەۋ لىمان نەھاتە پىشەۋە، لە دوورەۋە راۋەستابوو.

دواى ئەۋەى دەرگای شوقە كەى بۆ كىردىنەۋە، ئىمەى بە ناو
زۈۋرە كاندا گىپا و يەك يەك زۈۋرە كانى پىشان داین و وتى: ئېرە
هەموو شىتىكى تىايە، وابزانن لە مالى خۆتانن، غازى ئېرە بە بۆرى
دابەش كراۋە، ھەر كاتىك ويستان بچنە گەرماو لە گەل كىردنەۋەى
بەلۈعە كە بۆ خۆى دادە گىرسىت و ئاۋە كە گەرم دەبىت. ھەرۋەھا
تەباخە كەش ھایدرولىكە پىۋىست بە چەرخ و شقاتە ناكات،
دوگمە كەى بسورپىن بۆ خۆى دادە گىرسىت.

ئەمەى وت و داۋاى لىكىردىن كە مۇبايلە كانمانى بدەينى تا
پاسۋوردى ئەنتەرنىتە كەمان بۆ تۆمار بكات.

وتى: لېرە خىزمە تگوزارى ئەنتەرنىت بە خۇرايىبە ھەر كاتىك بىنە
زۈۋرەۋە، مۇبايلە كاننان دەچىتە سەر خەت و دەتۈانن ئەنتەرنىت
بە كار بېنن.

كاتە كەى زۆر درەنگ بوو، كاتزمېر سىي بە يانى بوو، لە خوشى
دىتى ناتاشا و دەنگە ناسكە كەى، خەومان رەۋىيەۋە.

نەۋزاد دۆخىن ئۆقرەى لى بىرابوو، سەرى ھىنا ژېر گوپم و وتى:
دەمەۋى دەستم بە سمتى دايىنم و ماچىكى لى بىكەم.

منىش وتم: كارىكى شىتانه نە كەيت، ئەۋە شورەيىە، كى دەلى
ناتاشا لەۋ ژانەيە كە جەستەى خۇيان دەفرۆشن.

وتى: ئەم شەۋ خەۋم لى ناكەۋى ئەگەر دەست لە سمتى نەدەم
و ماچى نە كەم.

منىش وتم: با ئابرومان نەچىت، ئەۋ ژنە سىماى بە لە شفرۆش
ناچىت، خانمىكى بە رىز و خاۋەن شكۆ ديارە.

ئەۋىش ۋتى: لەۋ ۋلاتە ئەۋرۈپىانە زۆربەى شوقەكان
خاۋەنەكانىان ژن، بە لايانەۋە ئاسايىيە داۋاى رابواردنىان لى بکەيت.

منىش وتم: ئەۋژنە ۋەكو پياۋ ھەلس ۋكەۋت دەكات، ھىندە
متمانەى بە خۆى ھەيە، بۆيە بەم كاتە درەنگە لەگەل چوار زىتە
زەلامى ۋەك ئىمە راۋەستاۋە.

ئەۋىش ۋتى: پىش بلاۋبونەۋەى فايرۆسى كۆرۈنا، لەگەل
عيزەدىن چاۋ حىز چۈينە ۋلاتى ئازربايجان، لە شارى باكو
شوقەيەكمان بە كرئ گرت. خاۋەنى شوقەكەمان ژنىك بوو، ناۋى
(ئىرادە) بوو، ئەۋ لە ناتاشا بە تەمەنتر بوو، بەلام ئاكارى ۋەكو ئەۋ
جوان بوو. تا من جانتاكەم بىردە ژوورى نوۋستن، عيزەدىن چاۋ حىز
ئەۋى رازى كرذبوو، لە سەر قەنەفەى ھۆلەكە درىژى كرذبوو دەيگا.

كە ئەم روداۋەى بۆم گىرايەۋە، پىكەنىنم ھات، رووم لە
عيزەدىن چاۋ حىز كرڧ و پىم ۋت: ئەۋە راستە؟

ۋتى: ئىرادە ژنىكى تەر لووس بوو، ۋەكو ناتاشا نەبوو، بە
چاۋەكانى پياۋى دەرپاند، بۆيە داوام لىكرڧ گانم بداتى.

منىش بە پىكەنىنەۋە وتم: ئەى چۆنە ئىستا ۋا بە رىزەۋە
بەرامبەر ناتاشا راۋەستاۋىت ۋ ۋەكو ئىرادە لە سەر پىشتى درىژ
ناكەيت؟

ۋتى: ئەۋ چىرۆكە سى سال پىش ئىستا بوو، ئەۋكات بە بى حەبى
ھەۋەس دەپەرىم، بەلام ئىستا تواناى سىكسىم لاۋاز بوۋە، دەبى
يەك كاتىمىر پىشتەر حەبى ھەۋەس بخۆم ئەۋجا كىرم ھەلدەسى.

منىش وتم: ئەى بۆ نەۋزاد دۆخىن حەبىشى. نەخواردۋوۋە ۋا ھار
بوۋە؟

وتى: نەوزاد دۆخىن دە سال لە من بچو وكتره، چۆن بەو
نېرەكەرە بەراورد دەكرىم.

لە بەر ئەو قسانە ئاگامان لە ناتاشا نەمابوو، ئەویش لە زمانى
ئىمە تىنەدە گەشت، نەيدەزانى چى دەلپىن و باسى چى دەكەين،
هەر وای دەزانى باسى باشى و خراپى شووقە كە دەكەين، بۆيە
بەرامبەرمان بە بى دەنگى وەستابوو، چاوەرپى ئەوەى دەکرد
پارەكەى بدەينى و بروات.

ئەمجد مەندىلىش وتى: برايان زياتر ناتاشا رامە گرن، واز لەو
قسە پرۆپوچانە بىن، با پارەكەى بدەينى و بە رپى بكەين، گوناھە
زۆر خەوى دى.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: با گەرماوەكەم پىشاندا، من لەگەلى
دەچم تەماشە دەكەم، نەوەك شتىكى ناتەواو بىت و پەكمان
بكەوت.

نەمزانى نەوزاد دۆخىن چى لە ژىر سەردايە و بۆچى وا دەلى، ئەو
بوو رووى لە ناتاشا كەرد و داواى لى كەرد كە لەگەلى بچىتە
گەرماوەكە و پىشانى بدات.

ناتاشاش بە پىشى-كەوت و بە يەكەوە چوونە گەرماوەكە.
ئىمەش لە هۆلەكە راوەستابوو، لە ناكاو ناتاشا دەنگى لە سەر
نەوزاد دۆخىن بەرز كەردەو و بە زمانى ئىنگلىزى پىتى وت: عەيب
ناكەيت دەستم بۆ درىژ دەكەيت، من لەو ژنانە نىم كە تۆ دەتەوى،
ژنىكى خىزاندارم و پياوى خۆم هەيە، تكايە جارنىكى تر ئەم هەلس و
كەوتە دووبارە نەكەتەو.

ئەوێ راسى بىت، منىش لە نەوزاد دۆخىن خراپتر بۆ ناتاشا
لىدرا بووم، زۆر سەرسام بووم بە جوانىيەكەى، دەتوت شەنگە

بىيە، بە لارو لەنجه دەجولايەو، پەرچە زەردە زىرپىنە كەى وەكو
لەقەكانى شەنگەبى بەسەر سەمتىدا ھاتبوو ھاتبوو ھاتبوو.

پاش ئەوھى پارەى ھەفتەيەك مانەو ھەمان پىنى دا، نامەيەكم بە
زمانى ھەرەب نووسى و بە بەرنامەى گۆگل ترانسلىتەر بۆيم و ھەرگىرايە
سەر زمانى ئىنگلىزى، داوام لىي كرد ئەگەر لارى نەبىت ئىوارەيەك
دەعوەتمان بىت و شەرابمان لەگەل بخواتەو.

كە نامەكەى خويندەو ەوتى: من زۆر ماندووم، بە رۆژكار
دەكەم، بى لە سەرپەرشى ئەم بالاخانەيە، تەكسىم ھەيە، ئەگەر
ويستەن بچنە شوئىنەك، تەلەفونم بۆ بکەن، لاتان ئامادە دەبم و بۆ
كۆي بئانەوئ دەتانبەم.

سەبارەت بە دەعوەتەكەش، رووى تىكردم و ەوتى: سوپاست
دەكەم بۆ ئەم دەعوەتە، ناتوانم لىرە لەگەلتان دابنىشم و مەشروب
بخۆمەو، بەلام لە بەر دلى تۆ ئەگەر ويستە تەلەفونم بۆ بکە
لەگەلت دىمە يانەى دىسكۆ، لىرە يانەى دىسكۆى خۆشى لىيە، بە
يەكەو دەچىن، ھەوايەك دەگۆرىن، لەگەلت سەما دەكەم و
دەشخۆمەو.

Energy Club

ئىۋارەى رۇزى دوۋەم لە گەشتە كەمان، تەلەفۇنم بۇ ناتاشا كىرد
و پېم وت: ئەمشە و كاتت ھەيە لە گەلمان بېيتە دىسكو؟

وتى: يانەى دىسكو كاتزىمىر دەى شەو دە كىرتتەو، كە خۇتان
ئامادە كىرد زەنگىم بۇ لىدەن لاتان ئامادە دەبىم و دەتانبەم بۇ ئىنىرچى
كلاب، يانەيە كى خۇشى ئىرانىە، لە شوئى دانىشتنىستان نىزىكە.

منىش وتم: تۇ دەعوەتى منىت، بە يە كەوۋە بىرە دەخۇنەو.

وتى: بە يە كەوۋە سەماش دەكەين.

منىش وتم: من سەما نازانم.

وتى: زۇر ئاسانە فېرت دەكەم، لەوئى كچى جوانى زۇرى لىتە، بە
ئىشارەتتىكى من ھەموويان دەستت دەگىرن و دەتەنە سەر سىتىچ و
لىناگەپىن دابنىشىت.

عېزەدىن چاۋ حېز لە نىزىك من لە سەر قەنەفەيەك پال كەوتىبو،
كە گوئى لە قسە كانمان بو، وتى: بۇچى لە گەل ئەو دەچىن، پارەيە كى
زۇرتان دەچىت، لەوانەيە مەشروبىكى زۇر بخواتەو، ئەو كچە
سەماكەرەنەش بە خۇراپى لە گەلتان دانانىشن.

منىش وتم: خۆ ورگى تانكى ئاۋ نىيە ئەۋەندەي تىككات، زۆر زۆر
دوۋ بىتل، يان سى بىتل بىرە دەخواتەۋە، يان بىتلەك شەراب
دەخواتەۋە.

ئەۋىش وتى: ئەگەر ۋاپىت باشە.

منىش وتم: بۆچى تۆش لەگەلما نايەيت؟

وتى: من شەۋان زوۋ دەخەۋم، ئەگەر تا كاترۇمىر ھەشت و نىو
نەخەۋم تەندروسىم تىك دەچىت، بۆيە ناتوانم لەگەلتان بىم، ئىۋە
بىرۇن كىلى دەرگاش لەگەل خۇتان بىەن، بۆ ئەۋەي كە گەپانەۋە لە
خەۋ ھەلمنەستىن و خۇتان دەرگاگە بىكەنەۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ئەمجد مەندىلىش لەگەلما نايەت،
لېرە دەمىنىتەۋە.

ئەۋىش وتى: بۆچى نايەت، خۆ ۋەكو من شەۋ زوۋ ناخەۋىت.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: لە خۆى بېرسە بۆچى نايەت.

ئەمجد مەندىل مۇبايلەكەي بە دەستەۋە بوۋ سەيرى تىكتۆكى
دەکرد، كە گوپى لە قسەكان بوۋ، وتى: من نايەمە شوئى ۋا، تاقەتى
ئەۋ كچە سەماكەرانەم نىيە ۋەكو مەر بىمىدۇش.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: مادام ئىۋە لەگەلما نايەن، تا ناتاشا
دېتە دوامان و دەمانباتە دىسكو، با مېزەكە برازىنىنەۋە و بە يەكەۋە
بىرە بخۇينەۋە.

ئەمجد مەندىلىش وتى: من بىرە ناخۇمەۋە.

نەزاد دۆخىنىش وتى: لەگەلمان دانىشە، تەنھا زەلاتە و فستق
بخۆ.

ئەویش بە پىكەننەو و تى: قەيناكات لە بەر خاترى ئىو
دەشخۆمەو.

منىش وتم: ئەو بە راستىتە، لە كەيەو دەخۆيتەو؟

وتى: خراب تى مەگەن، مەبەستم ئىچ توو ئۆيە.

عيزەدىن چا و حيزىش بە پىكەننەو و تى: مادام ئىچ توو ئۆمان
لەگەل دەخۆيتەو، ھەستە با بەيەكەو مېزەكە ئامادە بكەين.

ئەویش وتى: ئىو بىرە و شەراب دەخۆنەو، خۆتان ئامادەي
بەكەن، مەن دەستى نادەمى، گوناھبار دەبم.

عيزەدىن چا و حيزىش وتى: مادام وايە لەگەلمان مەيە سەر مېز با
بە ھۆى ئىمەو گوناھبار نەبىت، برۆ ژوورى خۆت تەسبىحات
بکە.

ئەمەى وت و ھەندىك بىل بىرەى لە ناو سارد كەرەو كە دەرھىنا
و لە سەر مېزەكە داينا، ھەندىك خيار و تەماتەشى ھىنا و كوردىە
زەلاتە و سى ھەنارىش ھىنا وتى: ئەم ھەنارانە بكەمە دنك، يان
ھەروا لىي گەپىم؟

منىش وتم: پىويست ناكات خۆتى پى ماندوو بكەيت، ئىمە
خۆمان دەيكەينە دنك.

بەم شىوئەى دواى ئەوئەى مېزەكەمان رازاندەو، بەيەكەو
سەرى خۆمان گەرم كەرد، مەن و عيزەدىن چا و حيز ھەريەكەمان

بتلىك بىرەمان خواردەو، بەلام نەوزاد دۇخىن دوو بتل بىرەى
خواردەو.

بىرەكە خۇمالى بوو، تام و چىزى لە لە بىرەى سالانى ھەشتاكانى
لاى خۇمان دەکرد، بەلام بتلى ئەوان يەك لىترى بوو، دوو بە قەدەر
بتلى فەرىدە بوو.

بە عىزەدىن چا و حىزم وت: مەشروب خواردنەو وانايت، تۆ لە
ناو تورکمانان گەورە بوويت، قۇربايتىکمان بۆ بلى.

ئەویش وتى: خۆزگە دەمزانى، لە ئىوہ زىاتر حەزم لىتە، نەوزاد
دۇخىن با بىلى، ماوہىەكى زۆر دوکانى قىدىقۇ ھەبوو، گۆرانى
نەماوہ گوئى لى نەبوويت.

نەوزاد دۇخىنىش رووى لە من کرد و وتى: لە بىرە لە
گەشتەكەمان بۆ ئازبايجان من و تۆ نەماندەزانى گۆرانى بلىين،
کاروان بە دەنگە زولالەكەى دانىشتى شەوانى بۆ خۇش دەکردىن و
قۇربايتى بۆ دەوتىن.

منىش وتم: يەكەم جار بوو ئەوم ناسى، پياوئىكى مەرد و دلساف
و خوئىن شىرىن بوو، ھەرچەند پىشتەر لە رادىو و تىقىيەكان گوئىم لە
گۆرانىەكانى بوو بوو، بەلام لە نىزىكەوہ بە خىزمەتى نەگەشتبووم.
بەلام ئەفسوس قەدەر رىگەى نەدا سەفەرئىكى ترى لەگەلدە بکەم و
خودا بۆ لاى خۇى بردىوہ.

عىزەدىن چا و حىزىش وتى: خوا لىتى خۇشئى، ئەوہ ژيانە، كەس تا
ھەتايە ناژىت، گرنگ ئەوہىە خەلك لىت رازى بىت.

نەوزاد دۇخىنىش رووى لە من کرد و وتى: ئەم عىزەدىن چا و
حىزە لە ھەزار ئاوى داوہ و قاچى تەر نەبوو، با ھەندىك سەرىردەى

خۇيمان بۇ بگىرپتەۋەن لە ھەرەتى گەنجىتىدا چى كىردوۋە و چۆن
ژيانى بە سەر بىردوۋە.

غىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: بە ھۆى ئەۋ موستەشارەى
شوفىرى بووم، كەسانىكى دەستۇرىشتوۋى زۆرم ناسى، بە تايىبەتى
بەرىپىرسانى سەر بە دەزگای ئەمنى و حىزى. بۆيە ھىندەى نەبىرد لە
ۋەزىفەيەكى حكومى بە شوفىرى دامەزىرام و لە سەر راسپاردەى
بەرىپوۋەبەرى ئەمنى شارى ھەۋلىر بوومە شوفىرى سەرۋكى
ئەنجوومەنى ياسادانان و ماۋەيەك لەگەل ئەۋ مامەۋە. دواتر ھەر لە
سەر راسپاردەى بەرىپوۋەبەرى ئەمن گواستىرامەۋە بۇ سەرۋكايەتى
ئەنجوومەنى تەنقىزى و بوومە شوفىرى سەرۋكى ئەنجوومەنى
تەنقىزى.

منىش وتم: بە حوكمى شوئىنى كاركرىنت و نىكىت لەۋكەسە
گەۋرانە، لەۋانەيە نەئىنىتىكى زۆرى ژيانى تايىبەتى ئەۋانت لا بىت.

وتى: سەرۋكى ئەنجوومەنى ياسادانانى لى دەرىجىت، ئەۋانى تر كە
كارم لەگەل كىردوۋن ھەر ھەموۋىيان ژن و كچەكانىيان حىز بوون،
كۈرەكانىشىيان بە مىندالى فىرى جگەرە كىشان و مەى خواردنەۋە و
رەفتارى ناشىرىن بوون.

منىش وتم: ژنى يەكلىك لە سەرۋكەكانى ئەنجوومەنى تەنقىزى
قسەى لە سەر بوو، بەلام نازانم تا چەند راست بوو.

وتى: خۆزگە ھەر قسە با، بە ئاشكرىگانى دەدايە بەرىپرسەكانى
ئەمن، پىاۋەكەشى پى دەزانى و بۇ بەرژەۋەندى خۆى، خۆى لى گىل
دەكرد.

منىش وتم: ھەر چۈار سال جارىك سەرۋكى ئەنجوومەنى
تەنقىزى دەگۇرا، مەبەستت كامىانە؟

وتى: تەنھا لە گەل دووانيان كارم كىردوو، ئەوانىش ھەردوو كيان
ژنە كانيان حىزبون. يە كىك لەوانە، پىش ئەوھى ژنە كەى بەئىت،
دەستى لە گەل پارىزگارى شارى سلىمانى تىكە لاو كىردبوو، ھەر زوو
كچىنى خۆى لە دەست دابوو، كە ھاوسەرگىرى لە گەل سەرۆكى
ئەنجوومەنى تەنفىزى دەكات، تا ماوھىەك بەردەوام دەبىت لە داوتىن
پىسىيە كەى.

منىش وتم: مالى ئەوان لە ھەولير و مالى پارىزگار لە سلىمانى،
شى وا چۆن دەبى!

وتى: دواتر پارىزگارى سلىمانى گوتىزرايەو ھەولير و ليرە
بوو پارىزگار و بەمەش كارە كەيان ئاسان بوو.

منىش وتم: تۆ چۆن بەمەت زانى؟

وتى: ھەموو كارمەندانى ئەنجوومەن و تەنانەت زۆر كەسى تىرىش
بەو پەيوەندىيە سۆزدارىيەى نىوان ژنى سەرۆكى ئەنجوومەنى
تەنفىزى و پارىزگارىيان زانى.

منىش وتم: چۆن؟

وتى: سەرۆكى ئەنجوومەنى تەنفىزى دوو ژنى ھەبوو، كاتىك
مئالەكانى ژنى يەكەمى بە چىرۆكى خىانەتى زىر داىكيان زانى،
سىخورىيان بە سەر دا كرد و ئەو گرتە فېدىيۆيەيان دەستكەوت كە
باوكيان لە گەل ژنە نوپىيە كەى لە گەرماو بە يەكەو گرتوويانە و
تيايدا ژنە كەى لە بەردەم كامپرا دان بەوھدا دەئىت كە كاتىك گەنج
بوو پەيوەندى سۆزدارى و سىكىسى. لە گەل پارىزگارى سلىمانى
ھەبوو و چەند جارىكىش ھەولى داوھ خۆى دوور بخاتەوھ و
كۆتايى بەو پەيوەندىيە نا شەرىيە بەئىت، بەلام پارىزگارى سلىمانى

لە رىڭگاي دەسلەپكى خۇيەۋە فشارى خىستۇتە سەرى و نەيھىشتوۋە
لىيى دوور بىكەۋىتەۋە.

منىش وتم: تۆ ئەم گىرتە فېدېۋىيەت بېنىۋە؟

ۋى: دەزانى تۆ زۆر فەقىر خالى، دەلىيى لەم شارە نەزىۋىت،
ناكات بلىيى نەم بېنىۋە؟

منىش وتم: لىت ناشارمەۋە، ئەۋكات من كارمەندى ئەمىندارىيى
گىشتى شارەۋانى و ھاۋىنەھەۋارەكان بووم، كە گويم لى بوو، بروام
نە كىرد. چۆن پىۋىك ھەندە بى خورمەت دەپ، بىزىت زىكەي
خىزە و لە بەر دەمىدا دان بە داۋىن پىسى خۇيدا بىت كەچى دەستى
لى بەر نەدات و لەگەلى بىزىت.

ئەۋىش ۋى: نالىم ھەموۋىان، بەلام زۆرىيە ئەۋ بەررسانەي كە
كارم لەگەل كىردوونن گەۋاد و زىن خىز بوون، خۇيان لە گىلى دەدا.
دەزانى بۆ؟

ۋى: بۆچى؟

ۋى: چۈنكە لە رىڭگەي زىكەنىيەۋە دەچوۋنە پىشەۋە.

منىش وتم: كە گىرتە فېدېۋىيەت نىۋان سەرىۋى ئەنجوۋمەنى
تەنقىزى و زىكەي بىلاۋ بۆۋە، چى روۋىدا؟

ۋى: حكومت سەرىۋى ئەنجوۋمەنى تەنقىزى لە پۆستەكەي
بەخىشى. و پەلەيەكى تىر بەرىزى كىردەۋە و ۋەك راۋىزكارى ئەنجوۋمەنى
سەركىدايەتى شۆپىش بۆ شارى بەغداد گۆپىزايەۋە.

منىش وتم: تۆش لەگەلى نەچۋىت؟

وتى: گەياندمە شارى بەغداد و چەند رۇژىك لەوى لە گەل مامەو، بەلام دوايى گەرامەو شارى ھەولير و ئامادە نەبووم لەوى كارى لە گەل بکەم.

ئىمە لەو قسانەدا بووين، زەنگى دەرگا لىيدا، كە سەيرى كاتزمىرم كرد، كات دەى شەو بوو، وتم: چەند بە خىرايى كات رۆيشت، لەوانەيە ناتاشا بىت، ئىمەش خۆمان ئامادە نەكردوو. ئەو بوو چووم دوگمە كەم داگرت، ناتاشا لە بلىنگۆيە كە وتى: لە خوارەو چاوەرىتان دەكەم ئامادەبن.

لە خوارەو چاوەرىتان دەكەم ئامادەبن.

بە خىرايى خۆمان گۆرى و لە گەل نەوزاد دۆخىن چوینە خوارەو. ناتاشا لە گەل ژنىك لە بەر دەرگاى بالاخانە كە لە تەنىشت تەكسىيەك راوہستابوون. دواى سلاوكردن، ناتاشا ئىمەى بە ژنە كە ناساند وتى: ئەم خاتوونە ناوى (Anul) يە، من ھەندىك كارم بۆ پەيدا بوو، ناتوانم لە گەلتان بىم، ئەو لە جىياتى من لە گەلتان دەبىت، ھىوادارم بە دلتان بىت.

(Anul) ژنىكى ژنىكى بالا بەرز و خرو و چاو جوان بوو، لە ژنى ئەرمەنى نەدەچوو، لەشولارىكى رىك وپىكى ھەبوو، وەكو وەرزشەوانەكان قۇل و باسكى توند و تۇل بوو، تىشئىرتىكى پەمەيى و پانتۆلىكى تەسكى رەشى لە بەر بوو، پارچە شالىكى رەشى بەسەر شانيدا دابوو، ھەندە جوان بوو، دەتوت ماسىيە. ھەرچەند من ھەزم دەكرد لە گەل ناتاشا ئەو شەو پەمەيە بەيەكەو لە يانەى شەوان بەسەر ببەين، بەلام لە بەر چوانىە كەى دەنگم نەكرد.

لە گەل خاتوو (Anul) سواری تەكسىيە كە بووين و رۆيشتىن. دواى دەخولەك شوفىرى تەكسىيە كە لە بەردەم يانەيەى شەوانى

(Energy Club) رايگرت و وتى: ئەم يانەى شەوانە، بە يانەى شەوانى ئيرانى ناسراو، چونكە زياتر گورانى و موزىكى ئيرانى تيا لى دەدرتت و يەككىشە لە خوشترين يانەکانى شەوان لە ئيريقان.

که چووین يانە که تازه کرابوو، تەنھا ئيمە و کارمەندەکانى يانە کهى لى بووین، بەلام دواى ورده ورده خەلک هات و کورسپیه کانى پر بوون. خاتو (Anul) لە تەنیشت من دانیشت و ئەو پارچە شالە لە سەر شانى بوو، هینایە خوارووە و لەشە سپى و تەنکه کهى بە نیمچە رووتى بەدیار کهوت، سوخمه یه کى پەمەپى خانه خانەى تەنكى لەبەر بوو، مەمکه بچۆلانە خنجیلانە کهى، لەبەر سپى و تەنکیان، لە ناوہ سوخمه کهى وە کو زیو دەتریسکایه وە. ئەو تیشترتەى لەبەرى بوو، لەبەر کورتییان هەموو زگی دانەپۆشى بوو، وە کو ژنە هیندییه کان چوار پەنجە لەسەر ناوکی و تا سەر لیواری قوزە خر و پرە کهى رووت بوو. دەستیکم خستبوو سەر سمتى و دەستە کهى تریشم خستبوو سەر شانى و ناوہ ناوہش شۆرم دەکرده وە ناو سینە و مەمکه کانى و بە نەرمی دەمگوشین.

مەگپرەکانى ئەو، هەموویان کچ بوون، جلی نیمچە رووت و موجه سەمیان لەبەر بوو، بە سەماکردن دەهاتنە لامان، بە دەست و پەنجە ناسکە کانیان خواردنەویان پیشکەش دەکردین. من و نەوزاد دۆخین دوو بتل بیرەمان داوا کرد، خاتو (Anul) یش چارە گیتگ فۆدگا و ئاوى لیمۆى داوا کرد.

پاش ئەوہى پێکە کانمان پر کرد، گلاسە کهى بەرز کردەوہ وتى: بە خوشیتان. ناوہ ناوہش لە گەل خواردنەوہى هەر پیکیکدان گلاسە کهى لە گلاسى ئيمە دەدا و هەمان وشەى دووبارە دەکرده وە.

من و نەوزاد دۆخین بەر لەوہى بێینە يانە که بیرەمان خواردبوو، بۆیە قومی بچوو کمان لى دەدا و بە خیرایى نەدەرۆیشتین. خاتو

(Anul) يىش دەيوست زياتر بخۆينەو، بۆيە زوو زوو گلاسەكەي
لە گلاسى ئېمە دەدا و دەيوت: بەخۆشيتان.

باش ئەوھى كورسيبەكانى يانەكە پېر بوون لە مېوان و ھېچ
شوتېنى بەتال نەما، كچە سەماكەرەكانىش بە نمايشە سەرنج
راكىشەكانيان دانىشتنەكەيان خۆشتر كەردبوو، لەش و لارى
ناسككيان لەگەل دەنگى موزىك و ئاوازي ئيراني دلفېن بە لار و
لەنجە دەلەرييەو. منىش وەكو سولتاني عوسمانى شانم بە شانى
خاتوو (Anul) دابوو، ھەرچەندە سەيرى كچە سەماكەرەكانىشم
دەكرد، بەلام خەيالم ھەر لاي جەستە سې و تەنكەكەي (Anul)
بوو.

كچە سەماكەرەكان لە دەوروپشتم دەسورانەو و ھەندىكيشيان
دەستيان رادەكيشام و بە زۆرى دەيانبردمە سەر ستېج و سەمايان
لەگەل دەكردم.

بەكېك لەو كچە سەماكەرەكانە ناوى (نانە) بوو، زۆر جوان و شۆخ
و شەنگ بوو، سترېژىكى رەشى تەنكى لەبەر بوو، گۆشتى رانەكانى لە
ناو ديار بوو. چاو رەشە جوانەكانى خستبوو ناو چاوەكانم و بە برۆ
تەنكەكانىشى. ئىشارەتى دەدامى، لە چاوەكانيدا دەمخوتىدەوھەكە
دەيەوئ سەماي لەگەل بكەم.

خاتوو (Anul) كە ھەستى كرد حەزم لايە سەماي لەگەل بكەم،
پېي وتم: دلى مەشكىنە، برۆ سەماي لەگەل بكە.

ئەوھى راستى بېت لەبەر دوو ھۆ دوو دل بووم، لەلايەك
سەمام نەدەزاني، لەلايەكى تریشەوھە لەوھە دەترسام خاتوو (Anul)
ئېرەبىم پى ببات و لە رقان ئەويش بچىتە ئامېزى پياوئىكى تر و لە
دەستى بدەم. بەلام خاتوو (Anul) خۆى دەستى گرتم و خستى ناو

دەستى خاتوو (ئانە) و وتى: برۆنە سەر ستىج و بەيە كەوۋە جەوتىك بگۆرن.

نەوزاد دۆخىنىش چاۋى خستىبۈۋە ناۋ چاۋەكانى (Anul) و چاۋەرىنى دەكرد دەستى بگرىت و لەگەل خۆى بىباتە سەر ستىج و سەماى لەگەل بكات. بەلام ئەو خۆى لى بى ئاگا كىرد.

لەگەل خاتوو (نانە) ھەندىك سەمام كىرد و دواى بەيە كەوۋە گەراينەۋە لای (Anul) و بتلىك بىرەى بۆ داۋاكىرد و بەيە كەوۋە خواردمانەۋە.

كچىك لە نىك نەوزاد دۆخىن لە گۆشەيەكى يانەكە بە تەنيا دانىشتىبۈۋ، جگارى لە دواى جگارى دەكىشا، بە تەمەن زۆر گەۋرە نەبۈۋ، قەدو بالايەكى بارىكى ھەبۈۋ، دەرەت ناسكە تەرۋزىيە، جووتىك بىكى بارىكى بەسەر روومەتەكانى شۆر كىردبۆۋە، تا ناۋ قەدى ھاتىۋون. دوو پاكەتى جگارى و چەرخىكى لەبەر دەمى خۆى دانابۈۋ، ھىشتا جگارىيەكى تەۋاۋ نەدەكرد، يەككى تىرى دادەگىرساند و دەيخستە سەر لىۋە تەنكەكانى.

لەۋە نەدەچۈۋ لەگەل پىاۋ سەرچىنى كىردىت، يان دەرچۈۋىت. كىزۆلەيەكى شەرمەن و بە وىقار بۈۋ. لە جوۋلەي چاۋەكانى لەۋە دەرچۈۋ، لەم ئىشەيدا نوئى بىت، ھىشتان بە تەۋاۋەتى رانەھاتىۋو.

زۆر پىي سەرسام بۈۋ، ھەرچەند دەستىكەم لەسەر شانى (Anul) بۈۋ، دەستەكەى تىرىشم لە ناۋ دەستى (نانە) بۈۋ. بەلام بە تىپكى چاۋەكانم چاۋدىرى (Anul) م دەكرد، لەۋە دەرەسەم بەجىم بىلىت و لەگەل پىاۋىكى تر سەما بكات.

نەزاد دۆخىن كە لە (Anul) و (نانە) ئى ھىوا بوو، بە خىشپە
خىشپ خۆى لەو كچە نىك كىردەو، داوى خۆپىناساندن، داواى
ژمارەى مۆبايلە كەى لى كىرد و تى: سبەى شەو لە گەلم دىت؟

ئەوئىش ژمارەى مۆبايلە كەى خۆى پىدا و تى: ھەر كاتىك
وئست لە گەلت دىم.

كە ئەم دىمەنەم بىنى، خۆم پى نەگىرا و لە شوئى خۆم
ھەستام، چومە لاى، خۆم پى ناساند و وتم: ناوت چى؟
وتى: ناوم (ئەلىونا) يە.

داواى ژمارەى تەلەفۇنە كەم لى كىرد، وتى: ژمارەى مۆبايلە كەم
داو بە ھاوئىكەت، لى وەرىگەر.

منىش ژمارەى تەلەفۇنە كەم لە نەزاد دۆخىن وەرىگرت و پىم
وت: لەو تى ھاوئىن بۇ ئىرە، چاودىرى ئەم كچە دەكەم، زۆر پاك و
خاوتىن ديارە، لەو ناچىت بە تەواو تى چوئىتە ناو ئەم ئىشە.

وتى: منىش وەكو تۆزۆر سەرسامى كرى و بى دەنگىيە كەى
بووم، لەو بىروايەدا نەبووم ژمارەى مۆبايلە كەى خۆم بداتى.

خاتوو (Anul) و (نان) كە منىان بىنى لە گەل ئەو كچە قسە
دەكەم، بە تورەبىيەو تەماشايان دەكردم. كاتىك گەرامەو ەلايان،
ھەردووكيان رووى خۆيان لىم وەرىگىرا.

منىش بە (Anul) م وت: داواى لىبوردنت لى دەكەم، ئەگەر
بىزانىيا پىت ناخۆشە، نە دەچوومە لاى.

ئەوئىش بە تورەبىيەو وتى: ئەمشەو تۆ لە گەل منىت، جوان نىيە
لە گەلم بخۆيتەو و چاوىشت لەسەر زىتىكى تىر بىت.

داواى لیئوردنم لىی کرد و هەندیکیش پیامدا هەلدا تا لىیم عاذز
نەبىت، وتم: تۆ ژنىکی جىاوازی، شوخ و شەنگیت، هیچ ژنىک
جىگای تۆ ناگریتهوه.

کە ئەمەم وت، پىکی فۆدگاکەى بەرز کردەوه و وتی: بە
خۆشیتان.

منیش گلاسە کەم بەرز کردەوه و وتم: بە خۆشیتان.

لە کورسییەکانى بەرامبەر ئىیمە هەندىک گەشتیاری ئىیرانى
دانىشتبوون، هەندىکیان گەنج بوون، هەندىکیشیان لە تەمەنى من
دابوون. سەر مێزە کەیان پر کردبوو لە بىرەو شەراب و وىسکى، بە
دەم خواردنەوه لە گەل دەنگى موزىک لە شوێنى خۆیان دەلەرىنەوه،
چەپلەیان لى دەدا و بە زمانى فارسى گۆرانیان دەوت.

کورپى گەنجیان لە گەل بوو، سەماکەرپى زۆر شارەزاو لىهاتوو
بوو، هێندە بە گەرم و گورى و جۆش و خرۆشەوه سەمای دەکرد،
ئاو بە هەموو لەشیدا دەهاتە خوارەوه. کچە سەماکەرەکانیش زۆر
پى سەرسام بوون، سەمایان لە گەل دەکرد و هەندىکیشیان
دەچوونە ئامیزى و لە گەل ئەو دەلەرىنەوه.

زۆر بەو گەنجە ئىرانىە سەرسام بووم، لە بەر تەماشاکردنى ئەو،
ئاگام لە (Anul) و (نانە) نەماوو. ناوە ناوەش هەندىک لە کچە
سەماکەرەکان دەهاتنە لام و دەستیان رادەکیشام بۆ سەر سىتێج تا
سەمایان لە گەل بکەم. هەرچەند لە دلەوه زۆرم پى خۆش بوو،
بەلام ئەفسووس سەمام نەدەزانى، بۆیە لە شوێنى خۆم هەلنەستام.

گەنجە ئىرانىیە کە مەنى بەم شىوێهە بىنى، لەسەر سىتێج هاتە
خوارەوه و بە زۆرى مەنى برده ناو کچە سەماکەرەکان و بە هەموویان
بازنەیه کىان دروست کرد و منیان خستە ناو بازنە کە، دەستىکەم لە

ناو دەستى كچە سەماكەرئىك بوو، دەستەكەى تىرىشم لە ناو دەستى ئەوگەنچە ئىرانىيە بوو. دەتوت فەرمانى گىرتىم بۆ دەرچووه، بە توندى دەستەكانيان گىرتبووم و نەيان دەهشت لە ناو سەماكە بچمە دەرەوه. نىزىكەى نىو كاتزمىر سەمام لە گەل كردن، دوايى بە زۆرى ھاتمە دەرەوه.

نەوزاد دۆخىنىش كە ئەمەى بىنى، خۆى پىچ رانەگىرا و ھاتە سەر ستىچ و دەستى كورە ئىرانىيەكەى گىرت و سەماى لە گەل كردن.

كە گەرامەوھە شوپىنى خۆم، خاتوو (Anul) و (نانە) بە تورپەبىيەوھە ھەستان و چوونە ناو سەماكەرەكان و لە گەل ئىرانىيەكان سەمايان كرد.

منىش ئەوھەم بە ھەل زانى و خۆم گەياندە لاى (ئەلىونا) و بە فېلى تۆقە كردن، دەستەكانىم توند گوشتى و ماچىكىشم لە ناو دەمى كرد. داوام لىي كرد سەمام لە گەل بىكات، رازى نەبوو، وتى: حەزم لە سەماكەردن نىيە.

منىش وتم: حەزدەكەى لە گەلت دانىشم و ھەندىك قسە بكەين؟

وتى: ئەوھەم پىچ خۆشە.

مۆبايلەكەم سىم كارتى ئەنتەرنېتى لە سەر بوو، دەرەم ھىناو لە رىگەى بەرنامەى (Google Translate) قسەكانى خۆم و ئەوھەم وەرەگىرايە سەر زمانى عەرەبى و بەم شىوہە نىزىكەى نىو كاتزمىر بە يەكەوھە قسەمان كرد.

لە قسەكانىدا دەرکەوت، دايك و باوكى ماوہىيەكە لە يەكدى جيا بوونەتەوھەم ئەویش لە گەل دايكى دەژى و خوتىكارى زانکۆشە. بە

رۆژ لە زانكۆ دەخوینىت و شەوانىش بۆ بۆیوى خۆى و دايكى،
ماوهيه كى كه مه دهستى بهم ئىشه كردوو، زۆربهى شەوان دىته ئەم
يانەيه، به دهسته نەرم و نۆله كانى دهستى پياوه كانى ئەم يانەيه گەرم
دەكاتهوه و سىكسيان لە گەل دەكات.

دواى ئەوهى باسى ژيانى تايههتى خۆى بۆ كردم، وتى: ژماره
منت لايه، هەر كاتىك ويستت پەيوەندىم پێوه بكه، ديمه لات و
سىكست لە گەل دەكهه. منيش وتم: من نامەوى سىكس بكهه،
تەنها حەزم لايه لە گەلت دابنیشم و به يه كهوه بخۆين و بخۆينهوه
و كه شىكى خوش وەرگرين.

ئەويش وتى: تۆ پارەى خۆت دەدهيت، چۆنت پى خوش بىت وا
دەكهه.

منيش وتم: لەم يەك دوو شەوه پەيوەندىت پێوه دەكهه.

ئەوهم وت و باوهشم پيدا كرد و دەمم خسته ناو دەمى و لايوه
تەنك و گەرم و نەرمە كانيم ماچ كرد و گەرامهوه لای ئەوزاد دۆخين.

نەوزاد دۆخينيش وتى: باش بوو منيش چوومه سەر ستييج.
هەندىك لەو كچه سەماكه رانه هاتنه دەستم و سەمايان لە گەل
كردم.

منيش وتم: كه تۆ چوو يته سەر ستييج، خاتوو (Anul) و (نانه)
منيان بە جىهتشت. منيش ئەوهم بە هەل زانى و خۆم گەيانده خاتوو
(ئەليونا) و ماچم كرد.

ئەويش بە پێكه نينهوه وتى: به منيش دەليى راسپۆتين، ئىستا
كاممان راسپۆتينين من يان تۆ؟ ژنه سەماكه رى ئەم يانەيه نەما

سەمايان لە گەل نە كەيت و نە يان گەيتى، تەنھا ئەو ژنە مابوو، وا
خۆت گەياندە ئەویش و ماچت كرد.

وتم: دەزانی ناوی چیه؟

وتی: شتیکی وت، بەلام لێی تێنە گەیشتم، شەرمیشم كرد لێی دوو
بارە بکەمەوه.

وتم: ناوی (ئەلیونا) یە.

وتی: لەوه ناچیت کچینی خۆی لە دەست دابیت، زۆر پاکیزە
دیاره.

منیش وتم: قسەم لە گەل كرد، بە هۆی سەختی ژيانیهوه
ماوهیهکی زۆر نیه دەستی بەم ئیشه کردوو، بۆیه شەرم دەکات و
هێشتان چاوهکانی نە کراونهتەوه.

ئەویش وتی: وهك توێزەری کۆمەلایەتی، قورپی بنیت دەرھێناوه،
چووێتە ناو وردەکاری ژيانیهوه.

منیش وتم: خۆی داوای سێکسکردنی لێ کردم و وتی کە ی
ویستت پەيوەندیم پێوه بکە.

نەوزاد دۆخینیش وتی: تو چیت پێ وت؟

وتم: پێم وت (حەزم لە سێکسکردن نیه، دەمەوێ بە یەکەوه
بخۆین و بخۆینەوه، کەشێکی خۆشیش بە یەکەوه بگۆڕین).

نەوزاد دۆخینیش وتی: ئەو چی وت؟

ۋەتەن: پىي ۋەتەن (تۆپارەي خۆت دەدەيت، چۆت پىي خۆشېت
ۋادە كەم).

نەۋزاد دۆخىنىش ۋەتەن: دەستە گۈلى خۆت لېدا، كەۋاتە سېبەي
شەۋ لە گەل ئەۋەت؟

مىنىش ۋەتەن: پەلەم چىيە، جارى رىماۋەيەكى زۆرمان لە پىشە، با
بىمىنى بۆ كاتىكى كە. سېبەي شەۋ دەچىنە يانەيەكى تىرى شەۋان، زۆر
لەم يانەيە خۆشترە، بىرۋا ناكەم شى ۋات بىنىبىت.

ئەۋىش ۋەتەن: يانەي شەۋان بىرىتە لە گۆرانى ۋە موزىك ۋە سەما،
لەۋە زىاتر ھەيە؟

ۋەتەن: ئەۋ شۋىتە بۆي دەچىن زۆر جىاۋازە، دەيان سەماكەرى
روۋسى ۋە ئۆكرانى كە ژمارەيان لە سەد ژن زىاترە، بە جلى نىمچە
روۋتەۋە دىنە بەر دەمەت ۋە دەچىنە سەر سىتىچ ۋە بە دەم
سەما كىرنەۋە ھىدى ھىدى جەلەكانيان دادەكەنن ۋە خۇيان روۋت
دەكەنەۋە.

ئەۋىش ۋەتەن: ديارە پىشتر چوۋىتە ئەۋ شۋىتە ۋە بە وردى ۋە سىفى
دەكەيت؟

ۋەتەن: دوۋ مانگ بەر لە ئىستا لە گەل ھاۋرېيە كم بە فرۆكە ھاتىنە
ئەرمىنىيا ۋە ھەفتەيەك لېرە ماينەۋە، دوۋ شەۋ لە سەر يەك چوۋمە
ئەم يانەيە.

دەرياچەى سىفان

عيزەدىن چاۋ حىز وتى: دۈيىڭ شەۋ لە كاتزىمىر دەى شەۋ تا بەرى
بەيان لە يانەى شەۋان مانەۋە و كەيف و سەيفتان دەکرد، منىش
بە تەنپايى لىرەدا مامەۋە، كاتم لى نەدەرۋىشت.

نەوزاد دۈخىنىش وتى: پىمان وتى، خۆت نەھاتى.

ئەۋىش وتى: ئەۋە يەكەمىن جار نىيە بە يەكەۋە گەشت
دەكەين، شارەزاي من بوۋىت، لە كاتزىمىر ھەشت و نىۋى شەۋ بەۋ
لاۋە بەرگە ناگرم، خەۋوم دىت. ئەگەر نەخەۋوم سەرم ژان دەكات و
خەۋوم دەزىت و تا بەيانى بىدار دەبم.

منىش رووم لە نەوزاد دۈخىن کرد و پىم وت: عيزەدىن چاۋ حىز
راست دەكات، ناپى ھەموو شەۋىك بچىنە يانەى شەۋان و بە تەنپا
بەجىتى بىلەن.

نەوزاد دۈخىنىش وتى: ئەگەر شۈيىڭكى خۆش پى دەزانن، با بۆى
بچىن و ئەۋىش لە گەل خۇمان بىەن، تا چىتر گەيىمان لى نەكات.

منىش وتم: دەرياچەى (سىفان) لە گەشتى يەكەم جارم لە گەل
ئەمجدە مەندىل بۆ ئىرە بۆى چوۋىن. ئەگەر پىتان خۆش بىت، بە
جۆرچ دەلىين بمانبات بۆ ئەۋى.

نەوزاد دۈخىنىش وتى: بە چەند دەمانبات؟

وتم: جارى پىشۋو ئىمەى بە چل درام بۆ ئەۋى برد. بەلام
لەۋىشەۋە ئىمەى برد بۆ شۈيىڭكى پى دەلىن (دى جان) شۈيىڭكى

زۆر خۇش و دلرفتنە، لە ژيانمدا شوئى و خۇشم نەبىنيو، پىر بوو
لە گولى دەگمەن و ناوازه، بۆن و بەرامى گولەكان مەست و
حەيرانيان دەگردىن، گەشتياران لە ھەموو شوئىنكەو ھە
ھاتبوون. چوار دەرەى بە شاخى بەرز چناربوو، لە بەر چىرى
دارستانە سەوزەكانى ئاسمانمان لى ديار نەبوو.

گەشتياران بە تەلەفريك بە يەك درام لەوئو ھەچوونە سەر
شاخ، كاتىكى خۇشيان لە ناو دارستانەكە و كەنارى كانياو
سازگارەكانى بەسەر دەبرد.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: لە قسەكانت پى دەچىت شوئىنكى زۆر
خۇش بىت، چاوەرپى چى دەكەيت، پەيوەندى بە شوپىرەكە بكە با
بىت بمانبات.

عيزەدين چاوەرپىش وتى: تا دوا نەكەوتوين پەيوەندى پىو
بكە، تا ئەو دىت ئىمەش خۇمان دەگۆرپن.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەو شاخەى كە باسى دەكەيت، شوئى
پىشودان و خواردن و خواردنەو ھى لىيە؟

وتم: ھەندىك كەبرى گەشتيارى و رىستورانى بچكولانەى لىيە،
خواردن و خواردنەو ھى خىراى تيا دەفرۆشريت.

عيزەدين چاوەرپىش وتى: مادام بۆى دەچىن پىويست ناكات
بۆمان باس بكەيت، بە چاوى خۇمان بىبىنين تام و چىزى خۇشتر
دەپى.

منىش بە ئەمجەم وت: تۆش ھەستە خۇت بگۆرە با دوا
نەكەوين.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئەي ئەۋە نەبوو جارى پېشوو بە
يەكەۋە بۆى چوین، من جارىك بجمە شوئىتېك دووبارەى ناكەمەۋە
ئەگەر ۋەكو بەھەشتىش خوشبېت.

عیزەدین چاۋ حیزىش وتى: زۆرى لى مەكە، با بە دلى خۆى
بكات.

ئەۋەبوو پەيوەندىم بە (جۆرج) كرد و پېم وت: كاتت ھەيە
بمانبەيت بۆ دەرياچەى (سىقان) و سەۋزايىەكانى (دلى جان)؟.

داۋاى ئەدرىسى لى كردم، بە كورته نامەيەك بۆم نارد. وتى: دواى
كاتزىمېرىكى تر لاتان ئامادە دەبىم.

نەۋزاد دۆخىنىش پېى وتم: پېت نەۋتىن ئەم دەرياچەيە ۋەكو
دەرياچەى قەزۋىنى ئازربايجان گەشتيارانى ژن مەلەۋانى لە ناو
دەكەن؟

وتم: بى گومان ۋەكو ھەر دەرياۋ دەرياچەيەك گەشتياران بۆ
مەلەۋانى روۋى تى دەكەن و لە كەنارى دەرياكە خۆيان دەدەنە بەر
تېشىكى خۆر و لە ناو لىم لە سەر پىشت لېى رادەكشىن.

عیزەدین چاۋ حیزىش وتى: ئەۋەم بە دلە، ھەزار يانەى شەۋانى
بە قوربان بېت، لەجىياتى ژنىك دەيان ژن بە روۋى دەبىنىن و
چاۋەكانمان شەحن دەبنەۋە.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: ئەمىرۆ چمان بۆ ئامادە دەكەيت
بىخۆين؟

ئەۋىش وتى: ھىلكەمان نەماۋە، من چايەكە ئامادەكەم ئېۋە
دەچن بېھىتىن؟

نەزاد دۇخىنىش وتى: مەن دەچمە خوارەو و لە ماركىتە كەي
لەي خۇمان نىو دەستە ھىلكە دە كىرم و لە نانەواخانە كەش سى
ئەستوركى گەرم دىنم.

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: ئەمىرۇ ئىشى. چىشت لىنانم نىيە. لە
سەر دەرىياچەي (سىقان) نانى نىوەرۇ دەخۇين و شەۋىش لە
گەرەنەو لە سەررېگا خواردىكى سووك دەخۇين.

نەزاد دۇخىنىش بە پىكەنىنەو وتى: مەنىش وەك تۇ ئەمىرۇ قاپ
شوشتم نىيە.

ئەمەي وت و چوۋە دەرەو. دواي تۇزىك ھاتەو ھىلكەو
ئەستوركى گەرمى ھىنا. روۋى لە عەزەدىن چاۋ حەزىر و پىتى وت:
ژنە نانەواكە لىي دەپرسىت و دەيوت (چۇنە ھاۋرى) مەشەشەكەت
لە گەل نىيە).

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: ئەو پىرەژنە حەزى لە تۇ كىردوۋە،
ۋىستوۋىتەي بەو قسانە بتدوۋىتى.

ئەۋىش وتى: ئەگەر واش بىت، تا ژنى ناسك و جوان ھەبىت،
ئىشم بەو پىرەژنە نىيە. ئەۋىش وتى: ئەي ھەر تۇ نەبوۋىت لە
ئازىبايجان ژنىكى لەو بە تەمەنترت گا؟

ئەۋىش وتى: ئە رۇزى زۇرم خواردىۋوۋە سەرخۇش بووم لە سەر
شەقام چاۋم پىتى كەوت، وەك كىچىكى ناسك و نازدار ھاتە بەرچاۋم،
كە داۋاي گانم لىي كىرد، زۇرى پىتى خۇش بوو لە گەلم ھات.

مەنىش وتم: كە لە گەلى خەوتى پەشيمان نەبوۋىتەو؟

بە پىكەنىنەو وتى: زۇر خۇش بوو، ئەۋىش وەكو مەن زۇر
تامەزۇرۇ بوو، كە لى بوومەو دە مەناتم دايە، لە خۇشيان وەخت

بوو بفرېت، بە توركى پىي وتم (تۆ پياۋىكى باشىت ئەو چاكاكە يەت
لە گەل كردم).

منىش وتم: ناكات دلت بەو قسانە خوشبىت و بە سەدەقە تىي
گە يىشتىت؟!

ئىمە لەو قسانەدا بووين، شوفىرى تەكسىيە كە تەلەفۇنى كرد و
وتى: لە بەر دەرگای بالاخانە كەتان چاۋەپىتان دەكەم.

ئەو بوو جلمان لە بەر كرد و چووينە خوارەو و لە گەل جۆرچ
بەرەو دەرياچە كە بەرى كەوتىن. دواى كاترمىرېك گە يىشتىنە جى.

جۆرچ رووى لە نەوزاد دۆخىن و عىزەدىن چاۋ حىز كرد و ۋەسفى
دەرياچە كەى بۆ كردن و وتى: ئەم دەرياچە يە نىكەى حەفتا كىلۆ
مەتر لىزە دوورە، لە گەشتى يە كەم جارم بۆ ئىرە بۆى چووم. ئەم
دەرياچە يە گەۋرەترىن دەرياچەى ئەرمىنىيە، ئاۋەكە كەى سازگار و
شېرىنە، گەۋرەترىن دەرياچەى جىھانىشە كە لە بەرزايىيە كاندا بىت،
دەكەۋىتە پارىزگای غەفار كۆتىك، ھەزار و نۆ سەد مەتر بەرزترە لە
سەر ئاستى دەريا و ئاۋى بىست و ھەشت رووبار و جۆگەلەى
دەپرىتە ناو.

كە گە يىشتىنە لىۋارى دەياچە كە، تەنھا پىرەژنىك و پىرە مىرېك
لە رۆخى دەرياچە كە لە ناۋلىم لە سەر پىشت لىي راكشاپوون و
خۇيان خىستبوۋە بەر تىشىكى خۆر.

كە نەوزاد دۆخىن ئەمەى بىنى، دەموچاۋى گرژ بۆۋە و زەۋوق
تىكچو، بە تۈنەجەۋە وتى: ھەر ئەۋەش بوو دەياچەى (سىفان)
سەعاتىكە پايىدا ھەلدەلېن!

منىش وتم: جارى پېشوو كە ئىمە ھاتىن، ۋەھا نەبوو، پىر بوو له
ژن و كچى جوان، ۋەكو ماسى له ناو ئاۋە كە مەلەوانيان دەكرد و له
شان ھىندە سې و تەنك بوو، ۋەكو زىو دەترىسكايە ۋە.

جۆرجىش وتى: له رۆژانى پشوو و بۆنە كاندا خەلكى روو لىزە
دەكەن و له پىريان جمەى دى. ھەروەھا دواى نيوەرۆ كەشو ھەوا
گەرم تر دەبىت، ئىنجا گەشتىاران بۆى دىن.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەگەر بىزانىبا وايە نەدەھاتم، تا ئىۋارە بۆ
خۆم له پاركى ئازادى دادەنىشتم.

جۆرجىش بە دەست ئىشارەتى بۆ ئەو شاخە كرد كە له تەنىشت
دەرياچە كە بوو، وتى: ئەم شاخە بە شاخى پىرۆز ناوى دەبەن،
كەنىسەيە كى گەورە له سەر لووتكەى شاخە كەيە، مېژوويىكى زۆر
كۆنى ھەيە، گەشتىاران له ھەموو شوئىنكە ۋە روى تى دەكەن و
وتىنەى له گەل دەگرن. ئەم كەنىسەيە بە زمانى ئەرمەنى پىي دەوترى
(سېفانا فانك)، كۆمەلگەيە كى خانەقاىەن دەكەوتىتە نىمچە
دووگەيەك له كەنارى باكوورى رۆژئاۋاى دەرياچەى سېفان له
پارىزگاي (جىگار كۆنىك) له ئەرمىنىا. ئەگەر ھەزىكەن لەگەلتان
دىم، بەو پلىكانانە بۆى دەچىن.

عەزەدىن چاو حەزىش وتى: من قاچە كانم تەواو نىيە، ناتوانم بە
سەر ئەو ھەموو پلىكانانە بكەوم.

جۆرجىش وتى: بۆ ئەو كەسانەى چۆكيان تەواو نىيە، ئاسان نىيە.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: چ لەو كەنىسەيە بكەين، بە ئىمە چى
كەنىسەيە كى مېژوويىە، يان نان ئىمە بۆ ئەو ھاتووين، چاومان بە
ژن و كچى جوان بكەوتىت.

مىنىش وتىم: تۆپسپۇرى پىرەژنانى، ئەۋە نىيە رۇخى دەرياچە كە
پىرەژنىكى لىيە، بىرۇ خۆتى بىن بىناسىنە و مەلەۋانى لە گەل بىكە.

ئەۋىش وتى: خۆ كىفر نە بوو لە ئازىربايجان پىرەژنىكىم گا، ئەم
رووداۋە بوۋە حىكايەتى مىنىش و ھەر نە براپەۋە!

رووم لە جۆرچ كىرد و پىم وت: ئىمە ھەر ھاتوۋىن، لەم نىكانە
شۈبىنىكى خۆشى لى نىيە بۆى بىچىن؟

ئەۋىش وتى: ئەرمىنىيا ۋلاتىكى قەشەنگە، ھەموو شۈبىنە كانى
خۆش ئەگەر ناتانەۋى مەلەۋانى بىكەن، دەتانىم بۆ (دلىجان).

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: دلىجان لە چىەۋە ھاتوۋە؟

جۆرجىش وتى: دلى جان بە زمانى ئىرە بە ماناى دۆلى گول و
گولزار دىت.

دلىجان

گەشىتىنە شوپىنىك، جۆرچ وتى: ئەم شوپىنە بە زىمانى ئەرمەنى
پىي دەلپىن (تساغ كاتسورىان) كوردانى ئىزدىش پىي دەلپىن (دلىجان)
واتە دۆلى گول و گولزار. ئەم شوپىنە كۆمەلگەيەكى گەشتىارى
ناوازەيە لە ئەرمىنىيا، دىمەنىكى سىروشتى دلرپىنى ھەيە، لە بەر
دىمەنە جوان و سەرنج راكىشەكانى و بە ھۆى چىرو پرى دارە سەوزو
بەرزەكانى و ئەو شاخە بەرزەنەي لە چواردەورىدان، گەشتىاران بە
سويسراي ئەرمىنىيا ناوى دەبەن.

ئەو ناوچەيە لە سەردەمى ھۆكمرانپىيە كىتى سۆفپىتدا
گەرەتەرىن مەلەبەندى ۋەرزىش يارىيەكانى ئۆلۆمپى بوو. لەم
سالانى دوايىدا ھۆكومەتى ئەرمىنىيا بايەخى زىاترى پىي داوۋە
ھەندىك رىستورانى و شوپىنى ھەوانەۋەي لى دروست كىردوۋە
تەلەفرىكە كۆنەكەي سەردەمى سۆفپىتىشى- نۆزەن كىردۆتەۋە،
گەشتىاران بۆ بىنىنى ئەو دىمەنە جوان و دلرپىنانە، پىي دەچنە سەر
شاخ. لە ۋەرزى زىستانانىشدا ئەم دۆلە دەپىتە شوپىنى خلىسكانپى
سەر بەفر و لە ھەموو ناوچەكانى جىھان گەشتىاران رووى تى
دەكەن.

لە دەۋرۋوپىشى ئەم دۆلە چەندىن ھوتپىل و مەلەبەندى ۋەرزىش
تىايە، گەشتىاران لە ماۋەي مانەۋەيان لىرەدا سوۋدى لى ۋەردەگىرن.

جۆرچ بەردەۋام بوو لە ۋەسفكىردى ناوچەي (دلىجان) و وتى:
سىجىرى دلىجان لە ۋەدەيە كە ئەم دۆلە دەيان جۆرى جۆرى گولى

جوان و بۆنخۆشى تىايە، لە جىھاندا ھاوتايان نىيە. بۆنى ئەو گولانە تىكەل بە ھەواكە دەبن، ئاستەمە گەشتياران لە ھاوين، يان لە زستاندا بە ئاسانى دەستبەردارى بن.

منىش وتم: چ كاتىك زياتر گونجاوہ بۆ سەردانى ئەم ناوچەيە؟

جۆرچ وتى: بە درىژايى سال ئاووھەواي دليجان خۆشە، ھەر بۆيە گەشتياران لە گشت وەرزەكانى سالدا سەردانى دەكەن. ديمەنە سروشتىيە ناوازەكەي و ئاوہ كانزاييەكەي كە بۆ چارەسەري نەخۆشيەكانى پىست بەكار دىت، گشت ئەمانە وايان كرددووە، كە ئەم ناوچەيە جياوازي ھەبىت لە ناوچەكانى تر، چ لە ھاويندا، يان زستاندا.

پىش ئەوہى بگەينە (دليجان) گەيشتىنە تونىلىك، جۆرچ ئاماژەي بۆ كرد وتى: ئەم تونىلە درىژيەكەي دوو كىلۆمەتر و نيوہ و بەشىكە لە رىگا خىراكەي، ھەر وەھا ئەم شارە وىستگەي شەمەندەفەريشى. لىيە، لە كۆتاييەكانى سەدەي نۆزدەوہ دروست كراوہ.

دواي ئەوہى لە تونىلەكە پەرينەوہ، لە بەر چەري دار و درەختەكان ئاسمانمان لى ديار نەبوو. رووم لە جۆرچ كرد و پىم وت: ئەم شوينە چى پى دەلپن؟

وتى: لىرەوہ دارستانەكانى (دليجان) دەست پى دەكات، كە رووبەرەكەي لە سىوچوار ھەزار ھكتار زياترە، كۆمەلىك ديمەنى وىنەي بىھاوتاي چىز بەخش لە خۆي دەگرىت. ئەم دارستانە لە سەرھادا شوئىنكى پارتىزاو بوو، لە سالى ۱۹۵۸ دامەزراوہ، دواتر لە سالى ۲۰۰۲ زياتر بايەخى پى دراوہ و بە پاركى نەتەوہي دليجان

ناوزەدە كراوۋە. نىزىكەي چىل جۆر دار و ھەژدە جۆر نەمام و نۆ سەد
جۆر رووۋەك لە خۆي دەگىرت.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: مادام پېشتەر ئەم شوئىنە پارىزراو بووۋە،
لەوانەيە ئازەلى كىيوى تىابىت.

جۆرجىش وتى: ئەم شوئىنە دەولەمەندە بە ئازەلى كىيوى، لەوانە
ورجى قاوۋەي و گورگ و پشيلەي سىفانى و كۆتر و مامزى سوور و
ھەلۋى زىرپىن و پەپوولە و چەندانى تر، كە ئەم پاركە نايابەيان
كردۆتە مالى خويان.

دوای بېرىنى ماوۋەي پەنجاو دوو كىلۆ مەتر ئىنجا گەيشتىنە
ناوچەي (دلىجان). جۆرج ئۆتۆمبىلەكەي لە تەنىشت ئۆفېستىك
راگرت وتى: دابەزن، لېرەو بە تەلەفرىك دەچىنە سەر ئەو شاخانە و
لە ئاسمانەوۋە دىمەنى ئەو دار و درەخت و گول و گولزار و ئازەلە
كىيويانە دەبىنىن، دىمەنىكى زۆر دلەپتەن ھەرگىز لىي تېر نابن. لە
سەر ئەو شاخە، دارستانىكى گەورە و ھەندىك شوئىنى گەشتىارى و
رىستورانى و شوئىنى ئەسپ سوارى لېيە. چەندى ئارەزوو بىكەن
لەوى بىمىنەوۋە. دوایى ھەر بەو تەلەفرىكە بگەرتىنەوۋە، ئىنجا دەچىنە
دەرياجەي (بارز).

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەم تەلەفرىكە زۆر كۆن ديارە.

جۆرجىش وتى: وەكو پېشتەر وتم ھى سەردەمى سۆفئىتە، دوای
جارىدانى سەربەخۆي ئەرمىنىا، نۆژەن كراوۋەتەوۋە. بە نىوان دۆل و
شاخەكانى ئىرە تېدەپەرىت، بە يەككىك لە تەلەفرىكە ھەرە درىزەكانى
جىھان ھەژمار دەگىرت.

تەكىتمان بېرى و سوارى تەلەفرىكە كە بووېن، ئاسمانىكى سې و
بى گەرد وەكو چەتر لە سەرمانەوۋە بوو، لە ژېرەوۋەش دىمەنى گول و

گولزار و دار و درهخت و ئازله کتویه کان جوانیکی بی وئینه یان
هه بوو.

سیحری ناوچهی (دلیجان) خۆی له گول و گولزاره
هه مه رهنه گه کاندایه بیهیه وه، که له گه گزو گیای سهوز باوهشیان
به یه کتری کردبوو.

نزیکهی دوو کاتزمیر له سه ر شاخه که ماینه وه و له ناو
دارستانه که پیاسه مان کرد و له کانیاوه کانی ناو دارستانه که ئاوی
سازگارمان خواردوه وه و دواپی به ته له فریکه که گه راینه وه شوینی
خۆمان و به ره وه ده ریایچه ی (بارز) به ریکه وتین.

ده ریایچه که له باکووری ناوچه ی دلیجان بوو، ده ریایچه یه کی
خنجیلانه بوو، له شونینیکی به رز له ئامیزی شاخ و دارستانیکی
چردابوو ئاوی ده ریایچه که رهنگی دارستانه که ی وه رگرتبوو وه کو ئه و
سهوز ده چۆوه. گه شتیاریکی زۆر روویان تی کردبوو، هه ندیکیان
له وه ده چوو خه لکی ئه رمینیا بن و بۆ سه یران روویان له وی کردبیت،
چونکه خه ریکی گوشت برژان و راوکردنی ماسی بوون له ده ریایچه که،
هه ندیکی تریش له سه ر کورسیه کانی رۆخی ده ریایچه که له ژیر
سێبه ری دار چناره به رزه کان دانیشتبوون، چێژیان له و دیمه نه
دلرفیتانه وه رده گرت. هه ندیک به له می چوپیش له ناو ئاوه که بوون،
به درامیک گه شتیاران له ناو ئاوه که گه شتیان پی ده کرد.

جۆرج له رۆخی ده ریایچه که له سه ر کورسییک دانیشت و
ئیمهش سواری به له مێک بووین و گه شتیکی کورنی ئاویان کرد.
نزیکه ی نیو کاتزمیر به ناو ئاوه که خولاینه وه، دواپی گه راینه وه لای
جۆرج و به ریکه وتین.

لە نىزىك دەرياچە كە رىستوراننىكى گەورەى لى بوو جۆرچ
ئۆتۈمبىلە كەى راگرت و وتى: فەرموون دابەزن لەم رىستوراننە نانى
نىوەرۇ دەخۆين و دوايى دەگەپىنەوہ ئىرىقان.

كە گەپىستىنەوہ ئىرىقان، جۆرچ ئىمەى لە بەردەم دەرگای
بالاخانە كە دانا و وتى: بەيانى ناتوانم لە گەلتان بىم، ھەندىك ئەركم
لە سەرە دەپ جىبەجىيان كەم. بەلام رۆزى دواتر كاتزمىر دەى شەو
ئەگەر حەز بكن دەتانەم بۇ يانەيەكى شەوان و كاتىكى خۆشى لى
بە سەر بېەن.

منىش وتم: لە ولاتى مىسر و ئوردن يانەى شەوانى زۆرم بىنيوہ،
دەپ يانەى شەوانى ئىرە چ جياوازيىكىيان لە گەل يانە شەوانەكانى
ئەوئ ھەبىت؟

وتى: لىرەش شوئى وەھای لىيە، بەلام دەتانەم بۇ شوئىنىك لە
ھىچ ولاتىكى عەرەبىدا نىيە و ئەوہيان لە يانەى شاوانى ئەو ولاتانە
موحتەرەم ترە.

كە وای وت، لە دلى خۇمدا وتم (دىارە ئەو شوئىنە سەماکردن و
ژنى رووتى تيا نىيە).

عیزەدىن چاو حىزىش وتى: من لە دواى نوئىزى عىشا دەخەوم،
بۆيە لە گەلتان نايەم، لىرە دەمىنمەوہ.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: حەزم لە چوونە يانەى شەوان نىيە،
بۆيە منىش لە گەل تۆ دەمىنمەوہ.

منىش وتم: بە قسەى جۆرچ بىت ئەو شوئىنە موحتەرەمە.

كە وام وت، ئەمجدە مەندىل لە برىارى خۆى پەشىمان بۆوہ و
وتى: مادام شوئىنىكى موحتەرەم بىت، منىش لە گەلتان دىم.

نەوزاد دۆخىنىش بە جۆرجى وت: وا ئەم شەو دەچىنە ئەو
شۈپنە موختەرەمە، ئەى بەيانى دەمانبەيت بۆكۈي؟

ئەوېش وتى: بەيانى پىئويستتان بە من نابىت، سەنتەرى شار دوو
شۈپنى خۆشى لىيە، ھەزار مەتر لىرە دوورە، يەككىيان پاركى ئازادىيە
و لە بەيانىانەوۋە تا درەنگى شەو لە خەلك جمەى دى. دارو درەخت
و گولۋى جوان و نافورەى ئاوى لىيە. لە ژىر دارەكان و بەرامبەر
نافورەكان كورسى دانىشتى لىيە، ئەگەر جارىك بۆى بچن، دوو بارە
بۆى دەچنەوۋە. شۈپنىكى تىرىش ھەيە، ھەندىك لە سەرەوۋە ترە، بە
زمانى ئەرمەنى پىي دەلېن (ھانرا پتوتيان ھورا بىراك) واتە مەيدانى
كۆمارى. ئەو شۈپنە لە ئىوارەوۋە خەلك رووى تى دەكات. بەلام زياتر
لە شەواندا قەرەبالغ دەبىت و ژنە لە شفرۇشەكانىش لەو مەيدانە لە
نىچىرى خۇيان دەگەرپن و لەگەلىان رىكدەكەون.

كە وای وت، نەوزاد دۆخىن رووى لە عىزەدىن چاۋ حىز كرد و بە
پىكەنىنەوۋە پىي وت: ئەم شۈپنە بە دلى ھەردوۋىكمانە، ھەريەك و
ژنىكى جوان لەو ژنە لە شفرۇشانە بۆ خۇمان دەدۆزىنەوۋە و لەگەل
خۇمان دەيانھىپىنەوۋە.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: وابزانم ئىوۋە قەت لە ژن تىر نابن. ئىرە
دەيان شۈپنى سىروشتى خۆشى لىيە، لەجىياتى ئەوۋى چىژ لەو
سىروشتە جوانە و دىمەنە ناوازانە وەربىگرن تەنھا بە دواى ژنەوۋەن،
لە ژن زياتر چاۋتان ھىچى تر نابىي.

نەوزاد دۆخىنىش رووى لە من كرد و وتى: تۆش قسەيەك بىكە،
بۆچى بى دەنگىت، ديارە تۆش وەكو ئەمجدە مەندىل تەنھا بۆ دىتى
سىروشت ھاتوۋىت؟

وتم: بىروا ناكەم ھىچ ولاتىك سىروشتە كەى بە قەدەر سىروشتى
كوردستان خۆشتر بىت، بۆچى درۆتان لە گەل بکەم، من ھاتووم
كەشتىك بگۆرم و چىژ وەربىگرم، بەلام مەرج نىيە وەكو ئىوہ سىكس
لە گەل ژنان بکەم.

ئەویش وتى: مەبەستت چىە؟

وتم: ئەگەر ھاوړىيە كى ژنم دەستكەوت، لە گەلى دادەنىشم و بە
دەم خواردن و خواردنەوہشەوہ قسە دەكەين. دەمەوى نەپىنى
ژيانىان بزانم، بۆچى ئەوانە كارى لە شىفرۆشى دەكەن.

ئەمجەد مەندىلىش وتى: خۆ نەبوويتە توڭزەرى كۆمەلايەتى، تا
لە ژيانى خەلكى بگۆلىتەوہ.

وتم: ھەر كەسك لە ژيانىدا ئامانجىكى ھەيە، ھەر يەك لە ئىوہ
كە ھاتوون بۆ ئىرە، ئامانجىكتان ھەيە، منىش وەك چىرۆكنووس و
رۆمانوسك ئامانجم ئەوہيە ئەوہى دەبىينم بىكەمە كەرەستەى
رۆمانەكانم.

كە وام وت، ئەمجەد مەندىل وتى: تۆچ كارىكت بە ژيانى
خەلكە، چى دەكەن و ناكەن، رازى نىم ناوم بخەيتە ناو
رۆمانەكەت.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: لە لايەن منەوہ ئازادىت، شانازى بەوہ
دەكەم بىمە پالەوانى رۆمانەكانت.

عەزەدىن چاو حەزىش وتى: رووداوہكان چۆن دەگىرپتەوہ
بىگىرپەوہ، تەنھا ناوم مەھىنە.

منىش وتم: خەمتان نەبىت، ناوى كەستان وەك خۆى ناھىنم،
تەنھا رووداۋەكان دەگىرمەۋە و تىكەل بە خەيالى ئەدەبى خۇمىيان
دەكەم.

جۇرچ ئىمەى لە بەردەم دەرگای بالاخانە كە دانا وتى: لە بىرم
چوو پىتان بلىم ئەگەر زنتان ويست پەيوەندىم پىۋە بكەن. ژمارەى
لە شفرۇشكى زۇرم لايە، دوو كاتزمىر لەگەلتان دەمىنەۋە تەنھا بە
سى درام، ئەگەر تاكو بەيانىش لەگەلتان بىمىنەۋە، دەبى سەد
دۆلارى ئەمىرىكىيان بدەنى.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: ئەمىرۇ زۇر ماندووين، تاقەتى ھىچمان
نىيە، كەى ويستمان پەيوەندىت پىۋە دەكەين.

عەزەدىن چاو حىزىش رووى لە ئىمە كرد و وتى: خواردنى
چىشتخانە ناخورىت، زۇرىش گرانە، با لە ماركىتە كە ھەندىك برنج
و پىداۋىستى بىكرىن، لەگەل ئەو ئازووقەيەى كە لەگەل خۇمان
ھىناومانە بەكارىان دەھىتىن.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: لە ھەولېر ھەندىك گونزو كولىچەم
ھىناۋە، تەنھا نان دەكرم، حىسابى من مەكەن.

منىش وتم: كى خواردنمان بۇ ئامادە دەكات، بە تەماى من
مەبن، تەنھا دەزانم چاى ئامادە بكەم.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: منىش قاپەكان دەشۇم.

عەزەدىن چاو حىز وتى: كە پۇلىس بووم گونزىرامەۋە بۇ باشوورى
عېراق، ماۋەيەكى زۇر لەۋى مامەۋە، لەۋى فېرى چىشتلىتان بووم.
خواردنىك دروست دەكەم پەنجەى خۇتانى لەگەل بخۇن. لە
شارى ھەولېر ھاۋىرپىەكى چىشتلىنەرم ھەبوو، ماۋەيەك نەخۇش

كەوت، لە چىشتخانەى منى لە شوئىنى خۆى دانا، ميوانەكان ھەر وایان دەزانی ئەو خواردن ئامادە دەكات، كەس ھەستى پەى نە کرد.

لە نزيك ئەو بالاخانەىەى كە لى دابەزىووين، دوو ماركىتى گەورەى لى بوو، چووبنە يە كىك لە ماركىتەكان، پىداوېستىيەكانمان كرى. نەوزاد دۆخىن كە چاوى بە خواردنەووە كەولییەكان كەوت، وتى: برايان چى دەلێن بۆ خواردنەووەى ئەمشەو كارتۇنىك بىرە لە گەل خۆمان ببەين؟

عیزەدىن چاو حیزىش وتى: لە گەشتى پىشووم بىرەم لەم ماركىتە كرىو، بىرە خۆمالیەكە دەكرىن ئەو لە بىرە بیانیەكان خۆشتر و ھەرزانتەر.

بىرە خۆمالیەكە يەك لیتر بوو، لە ناو بتلىكى پلاستىكىدا بوو، كارتۇنىكمان بە پىنج درام كرى، شەش بتلى تىدا بوو، دەيكردە دوانزە دۆلارى ئەمرىكى.

شەۋىكى سوور

نەزاد دۆخىن لە چىشتخانە كە دەھات و دەچوو، لە بەر
خۆيەو قسەى دەكرد. منىش وتم: ئەو چىتە، لە چى دەگەرئىت؟

وتى: لە برسان وەختە دلم بېورئەو، شتەك نىيە بىخۆين؟

عەزەدىن چاو حەزىش وتى: وەرە دانىشە، ئىستا شەف عەزەدىن
چاو حەزى براتان خواردنتان بۆ ئامادە دەكات.

منىش وتم: ئەگەر خواردن بىخۆين، بىرەمان پى ناخوئەو.
عەزەدىن چاو حەزىش وتى: خواردنىكى سووك ئامادە دەكەم، لە گەل
زەلاتە و چەرەزات و زەيتوون لە سەر خوانە كە دايدەنىم و لە گەل
خواردنەو دەيخۆين.

ئەمجد مەندىلىش وتى: خۆزگە دەمزانى ئەو بىرەيە چ تامنىكى لى
دەت وا مەراقتانە.

عەزەدىن چاو حەزىش وتى: خۆزگەى بۆچىە، تۆش وەرە
لە گەلمان بەشدار بە و بىخۆو ئەوكات دەزانى تامى چى لى دەت.

ئەمجد مەندىلىش وتى: لە وەتى ھەم دەمم لىي نەداو،
ناشمەوئ بىخۆمەو.

نەزاد دۆخىنىش وتى: ئەگەر پىت واپىت ھەرامە، ئوبالت بە
ملم، بىخۆو گوناھبار نابىت.

منىش وتم: گەورە زانای ئايىنى ھەسەن تورابى لە سوودان چەند
سالئىك لەمەو بەر فەتوای دا وتى: بىرە ئەگەر رىژەى كەھولى زۆر
نەبىت ھەرام نىيە.

وتى: با بۆخۆى ھەروا بلپت، بە قسەى ئەو نىيە، خوا لە
موسلمانانى قەدەغە کردوو.

منىش وتم: ئەگەر واپىت، دانىشتنىش لە گەل ئەو كەسانەى كە
دەخۆنەو ھىچ جىاوازىپكى نىيە و ھەرامە.

ئەویش وتى: دەتانەوئ بەو قسانە بەشدارىتان لە گەل بکەم،
ھىچ خۆتان ماندوو مەكەن، پىش ئىو زۆر كەس ھەوليان لە گەل
داوم، بە قسەم نە کردوون. مەسەلە ھەرام و ھەلال نىە، باوهرم پىي
نىيە بۆيە ناخۆمەو.

عیزەدىن چاو حىزىش وتى: ئەرى بە راستى تۆ لە خواردنىش
بەشدارىت لە گەل نە کردىن، ئەى چى دەخۆيت؟

مەندىلىش وتى: ھەندىك كولىچە و گوژىم لە ھەولير لە گەل خۆم
ھىناو، تەنھا ئەو دەخۆم.

منىش وتم: ئەگەر خواردنمان لە گەل نەخۆيت، لە قورگمان
ناچىتە خواروھەن ھەر ھىچ نەبىت لە خواردنى زەلاتە و زەيتوون
بەشدارىمان لە گەل بکە.

ۋى: ئىۋە خورپەق خۇتان ۋەرگرن، شەرم ناكەم.

نەۋزاد دۇخىنىش ۋى: لە بېرمان چوۋ تەلەفۇن بۇ فەرھاد
بکەين، دەپ نەھاتىتتە ئەرمىنىيا؟

منىش وتم: چەند رۇژىك پىش ئىستا لە باغى شار بىنىم،
ھەندىك بازن و ملوانكەى لەنگەى ئەۋرۋى بە دەستەۋە بوو، لىم
پرسى (ئەۋانە چىن) ۋى (لەو رۇژانە فېزەكەم دەرەدەچىت و دەچمە
ئەرمىنىيا، ئەۋانە لەگەل خۇم دەبەم و دەيانكەمە ديارى بۇ ھاۋرى
ژنەكانم).

نەۋزاد دۇخىنىش بە پىكەنىنەۋە ۋى: ئاى لەو سەگە، بەلاش
ناۋى لە خۇى نەناۋە شىخ!

ئەمەى وت و مۇبايلەكەى لە گىرفانى دەرھىنا و مۇبايلەكەى
كردە دەرەكى و قسەى لەگەل كرد. فەرھاد ۋى: چۋار شەۋە لىرەم.

نەۋزاد دۇخىنىش ۋى: بە تەنىاي؟

ۋى: نەخىر برادەرىكم لەگەلە. ئەى ئىۋە؟

نەۋزاد دۇخىنىش سلاۋى ئىمەى پىگەيانند و ۋى ئىمەش لىرەين.

فەرھادىش ۋى: ئەگەر ژنتان وىست پىم بلىن، ژنەكانى ئىرە
ھەموۋيان دەناسم، مريدى منن و پىم دەلىن ياشىخ، لە بچووك تا
گەرە، لە رووسى و جۇرجى و ئۇكرانى تا دەگاتە ئەرمەنى، ھەموۋيان
ھەن بە كامىل مۋاسەفاتەۋە.

عيزەدىن چاۋ حىزىش ۋى: ئەۋ ھەموۋ ھاۋرى ژنانەت ھەيە،
بۇيە زوۋ زوۋ دىتتە ئەرمىنىيا.

نەوزاد دۆخىنىش بە ئىمەى وت: چى دەلېن دوو لەو ژنانەمان بۆ
بىئىرېت؟

عېزەدىن چاۋ حېزىش وتى: ئىمە چۈار كەسېن دوو ژن بەشى چى
دەكات.

ئەۋىش وتى: بە نۆرە دەچىنە لايان و دەيانگۆرىنەۋە.

منىش وتم: حېسابى من مەكەن، تەنھا لەگەلتان دەخۆمەۋە.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: منىش ھەر ھېچ، تەنھا لەگەلتان
دادەنىشم.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: شتى ۋا چۆن دەبېت، ئەۋەش مەكە
مەسەلەى خواردنەۋەكە، بە فىلى نەخۆشى شەكرە خۆت لېتى
كىشايەۋە.

منىش رووم لە ئەمجدە مەندىل كىرد و پېتم وت: نەوزاد دۆخىن
راست دەكات، با دۋانىش بۆ ئىمە بېتن تەنھا لەگەليان دادەنىشىن و
دەخۆينەۋە.

ئەمجدە مەندىل ئەۋەى پې خۆش بوو، بە نەوزاد دۆخىنى وت:
بە مەرجىك ژنم دەۋى، كەس ھەقى بە سەر منەۋە نەبېت، چى
دەكەم و ناكەم.

منىش وتم: منىش يە كىكەم دەۋىت ۋەكو ھاۋرى لەگەلم بېت،
نامەۋى ئىۋە دەستى لى بدەن.

غېزەدىن چاۋ حېزىش روۋى لە نەوزاد دۆخىن كىرد و وتى: من و تۇ بۇ گانمانە، بە دوان يەك ژنىش بىت ئاسايە.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: بىرۈكەيەكى باشە، با ئەوان ھەر يەك و ژنىكىيان بۇ بىت، من و تۇش بە ھەردووكمان ژنىكمان بۇ بىت.

ئەۋەبوو پەيۋەندى بە فەرھاد كىرد و پىتى وت: سى ژنى جوانمان بۇ بىتەر.

فەرھادىش وتى: بە كورتە نامەيەك ناۋنىشانى شوپىنى دانىشتى خۇتانم بۇ بىتەر، تا بۇ ژنەكان بىنيرم.

نەوزاد دۆخىنىش پىتى وتىم: ناۋنىشانى ئېرە لاي تۇ بوو، بۆم بخوتىنەۋە تا بۆى بىنيرم.

منىش مۇبايلەكەم كىردەۋەۋە پىتىم وت: بنووسە (گىندىل ھىلىز) بالاخانەى ژمارە ھەقدە، نەۋى شەشەم، شوقەى ژمارە بىست و پىنچ.

ئەۋىش ناۋنىشانەكەى بە كورتە نامەيەك بۇ نارد.

غېزەدىن چاۋ حېز بە نەوزاد دۆخىنى وت: زۆرى نەماۋە خواردنەكە ئامادە بىت، خوانەكە ئامادە بىكە، ھەندىك بىرە لە ناۋ سارد كەرەۋەكە دەرىپتە، تا ئەوان دىن با سەرى خۇمان ھەندىك گەرم كەين.

منىش وتىم: تا ژنەكان نەيەن دەست بە خواردن و خواردنەۋە ناكەين با ئەۋانىش لە گەلمان بە شدارى بىكەن.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: تۇ راست دەكەيت، ئىۋە نايان گىن، تەنھا لە گەلىان دادەنىشن.

عېزەدىن چاۋ حېزىش وتى: كە ئەۋ ژنانە ھاتن با بزانين خۇتان بۆ
دەگىرىت، يان نا، وا خۇتان لىمان كىردۆتە فرىشتە.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئىۋە گانتان بې خۇشە عافىەتتان بىت،
خو دەيكرىد تا بەياني ئەۋانتان دەگا، ئىمە ھەزمان لە دانىشتن و
قسەى خۇشە.

بەم شىۋەيە، خوانە كەمان دانا و چاۋەرې گەيشتى ژنە
لە شفرۇشە كان بووين. ھەندەى بې نەچۋو زەنگى ژوورە كەمان لىي
دا. نەۋزاد دۇخىن وتى: عېزەدىن چاۋ حېز تۆ لە دەرگا نىزىكى، ئەۋ
تەلەفۇنە ھەلگرە، بزانە كىيە.

عېزەدىن چاۋ حېزىش تەلەفۇنە كەى ھەلگرت و قسەى لە گەل
كرد. ژنىك بوو وتى: شىخ فەرھاد ئىمەى ناردوۋە، دەرگا كەمان لى
بكەنەۋە.

ئەمجد مەندىلىش وتى: لە ئىستاۋە پىتان بلىم ئەۋەى يە كەم
جار دىتە ژوورەۋە بۆ منە و ھەزنا كەم كەستان لىي نىزىك بكەنەۋە.

منىش وتم: ئەۋەى دوۋەمىشيان بۆ من بىت.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: با قسەى ئىۋە بىت ئەۋەى سىيەمىش بۆ
من و عېزەدىن چاۋ حېز بىت.

عېزەدىن چاۋ حېزىش دوگمەى دەرگا كەى داگرت و وتى: كى
دەزانى كامەيان لە ۋانى تر جوانترە، تازە پەشيمان بوونەۋەش نىە، بە
نىسبەت من و نەۋزاد دۇخىن ھىچ جىاۋازىيىكى نىە، جوان بىت، يان
ناشېرىن، بۆ ئىمە ھەر تىپەستانە.

ئىمە لەۋ قسانەدا بووين، لە دەرگا درا، ئەمجد مەندىل بە
خىراپى خۆى گەيانندە دەرگا كە و كىردىەۋە. دوۋژنى سوور و سىي،

پرچيان زەرد بوون وە كو زېر دەرئىسكايەو، بە كىكيان چاوەكانى
شىنئىكى تېر بوو، ئەوئى تىرىش چاوەكانى سەوزىڭى گىيى بوو.

دوای سلاوكردن، ژنە چاوشىنە كە وئى: دوای كەمئىكى تر
هاورئىيە كەى تىرىشمان دئىت.

خۆى بە ئىمە ناساند وئى: من ناوم لوسىنە.

ئەمەى وت و دەستى خستە سەر شانى ژنە كەى تر و وئى:
ئەمەش ناوى ماریتە.

دوای ئەوئە ھەردوو كيان لە سەر قەنەفە كە دانىشتن. منىش
چوومە چىشخانە كە و لە سەر سنىيەك ھەندىك خیار و تەماتەم
لە گەل چەقۆيەك ھىناو دامە دەست خاتوو ماریت و پىم وت: ئەم
سىنىم لى وەر بگرەو زەلاتە دروست بكە.

ئەویش لىي وەرگرتم و لە سەر مېزە كەى دانا و دەستى كرد بە
دروستكردى. تا لە وردكردى خیار و تەماتەكان بۆو، ژنە كەى تىرىش
ھات، خۆى پىناساندن وئى: ناوم سىفانايە. عىزەدىن چاوشىزىش
خواردنە كەى ئامادە كرد و لە ناو مەنجەلئىكى شوشە ھىنايە سەر
خوانە كەو وئى: پەتاتە و سىنگى مرىشكىشم سوور كر دۆتەو، لە گەل
خواردنەو كە دەيخۆين.

منىش وتم: نەوزاد دۆخىنىش ھەندىك گلاس و چەنگال و
كاسەى شوشەى لە بەر دەممان دانا، وئى: ھەر يەكى گلاسئىك
راكئىشئە بەر دەمى و بىرەى ئى كات، زەلاتەش بكەنە ناو ئەم كاسانە
و با دەست بە خواردنەو بكەين.

ئەمەي وت و رووي له عىزهدين چاو حىز كرد و پىي وت: يەك دوو پىك دەخۆينەو، ئەوجا تۆ لەگەل سىفانا برۆ ژوورى خەوتن و كارى خۆتى لەگەل تەواوكة، منىش دواي تۆ دەيبەم.

ئەويش وتى: هەندە نابى حەبى چالاكى سىكسىم خواردوو، تا حەبەكە كارىگەرى خۆي دەكات، تۆ لەگەلى برۆ، من دواي تۆ دەچم.

منىش وتم: ئەو حەبە ناوي چىەكە پىش سىكسكردن دەيخۆيت؟

وتى: ناوي (فاردىنامىل)ە.

ئەمجد مەندىلىش وتى: تۆو نەوزاد دۆخين بۆگان ئەوئەندە پەلەتەنە، وامزانى بەبى حەب كىرتان هەلدەستى.

عىزهدين چاو حىزىش وتى: چاك نىە كىرى من بە حەب هەلدەستى، ئەوئەي تۆ خەوي لى كەوتوو و بە دۆل و زورناش هەلئاستى.

ئەمجد مەندىلىش بە تورەيبەوئە وتى: تۆ چوزانىت كىرى من مردوو، ديارە ئەو كەسەي ئەو ژنانە نەگى، كىرى مردوو؟

ئەويش وتى: ئەگەر كىرت نەمردى پياو هەيە خۆي بەرامبەر ئەو ژنانە رابگرىت، هيندە سىي و تەنكن، دەلىي هەتاويان بەر نەكەوتوو.

نەوزاد دۆخينىش وتى: ناوي خوا بىن، هەر كەس ئازادە چۆنى بىي خۆشە با وابكات.

ئەمەي وت و گلاسى بىرەكەي بەرز كردهو و وتى: بە خوشى
هەمووتان.

ژەكانىش گلاسه كانيان بەرز كردهو و وتيان بە خوشيتان.

ئەمجد مەندىلىش كورسىيەكەي خۆي لە خاتوو (لوسىن)
نزيك كردهو و تىرى چاوه كانى خۆي ھاوئىشتە ناو گلىنەي چاوه كانى
و دەستى راستەشى خستە سەر شانە كانى و بە دەستى چەپەشى
پرچە ئاورىشمىيە كانى بۆ دەھۆنىەو.

خاتوو لوسىنىش گلاستىكى بەتالى راکىشا پىش خۆي و ھەندىك
بىرەي تى كىرد و بۆ ئەمجد مەندىلى راگرت وتى: تۆش بەشدارىمان
لە گەل بکە.

ئەویش وتى: من خواردنەوئى كھولى ناخۆم.

خاتوو لوسىن دواي ھەر فرىك، بە چەنگال دانەيەك زەيتوونى لە
ناو كاسەكە ھەلدەگرت و دەيخستە ناو دەي ئەمجد مەندىل.

من و خاتوو مارتىش شانمان بە شانى يەكتى دابوو، ھەر
جارتىك پىكمان دەخواردەو، گلاسه كانمان لىك دەدا ئەوجا
دەماننۆشى. بە دەم خواردنەوئى قسەمان بۆ يەك دەكرد.

نەوزاد دۆخىنىش كە پىكى خۆي تەواو كىرد، دەستى سىفاناي
گرت و بىردىيە ژوورى خەوتن.

ئەمجد مەندىل زۆر پەلەي بوو، خاتوو لوسىن لە گەل خۆي
بىاتە ژوورى خەوتن، بۆيە ناوہ ناوہ نوقورچەيەكى لە سكى خاتوو
لوسىن دەدا، وەك ئامازەيەك كە واز لە خواردنەوئى بىنىت و لە گەل
بچىتە ژوورى خەوتن.

لوسىن لەو رەفتارەى ئەمجدە مەندىل زۆر تورە بوو، رووى لە خاتوو ماریت کرد و بە زمانى ئەرمانەنى قسەیان لە گەل یە کدى کرد. لە قسەکانى پى دەچوو ھۆکاری تورەبوونی خۆى بۆ باس بکات. خاتوو ماریتیش ورنەيەکی لىوہەات و بە پىکەننەوہ شتپىکی چرپاندە ژىر گوئچکەکانى. خاتوو لوسىنىش لە ناکاو خۆى سوراندەوہ و دەستى بۆ ناو گەلى ئەمجدە مەندىل برد، وىستى کىرى بگرىت. کە زانى کىرى ھەلنەستاوہ، بە تورەيەوہ پىي وت: مادام کىرت ھەلنەستاوہ، ئەم پەلە پەلەيەت لە چيە؟

| ئەمجدە مەندىل بە تورەيەوہ ھەستا مێزەکەى بەجى ھىشت و چووہ ژوورى خۆى.

منیش بە خاتوو لوسىنم وت: ئەمجدە مەندىل نەخۆشى شەکرى ھەيە گانى پى ناکرى، تەنھا دەيەوئ دەستبازى بکات، برۆ ئاشتى بکەوہ دەنا پارەت ناداتى.

کە ئەوہم وت، گىلاسى بىرەکەى دانا و وتى: لە بەر خاترى ئىوہ نەبىت، دوو ھەندەى ھەقى خۆم پارەم بداتى، يەک چرکە لە گەلى نابم.

عیزەدین چاو حیزىش وتى: دەستخۆش ھەر ئەوہت لى چاوہرئ دەکەين.

ئىتر ئەوہبوو روئىشتە لای و باوہشى پىدا کرد، ئەم لاو ئەو لای روومەتەکانى ماچ کرد و ئاشتى کردەوہ.

دواى ھەندىک، ئەمجدە مەندىل و سىفانا لە ژوورەوہ بۆلە بۆلەيان بوو. منیش بە عزیزەدین چاو حیزم وت: برۆ تەماشايان بکە، بزائە ئەم ھات و ھاوارەيان لە چيە، پىيان بلى ھەندىک لە سەر خۆ بن، دەنگيان نەچىتە دەرەوہ، ئابرومان دەچىت.

ئەۋىش رۇيىشت و لە لە پىشت دەرگاگە ھەندىك ھەستى خۇي
راگرت، دوايى گەرايەۋە لامان، وتى: تىننەگەيىشم لە سەر چى ناكۆكن
و بۆۋا دەكەن.

كە ۋاي وت، روخسەتم لە خاتوو ماريىت ۋەرگرت و چوۋمە لاي
دەرگايى ژوۋرەكەيان. دەرگايى ژوۋرەكە نيۋە جام بوو، جامەكەي
موشەجەر بوو، چاۋم خستە سەر جامەكە و ھەستى خۆم راگرت.
لە كاتەدا دەرگاگە كرايەۋە و ئەمجدە مەندىل و لوسىن ھاتنە دەرۋە،
بەرەۋ سۆلۈنەكە رايان كرد، ئەمجدە مەندىل فانىلەيەكى بىن قۇل و
دەريپىيەكى كورتى لەبەردابوو، سىكى لوسىنى دەگوشى و قدىلانەي
دەكردەۋە، ئەۋىش لە قاقاي پىكەنىيى دەداۋ بە دەنگى بەرز پىي
دەوت (You are crazy)، ۋاتە تۆ شىتى. ئەۋىش ۋەكو توتى قسەكەي
ئەۋى دووبارە دەكردەۋە و دەيوت ناۋەلا تۆ شىتى.

بەم شىۋەيە تا ماندوو بوون بەدۋاي يەكدى كەوتن و
ھەردووكيان بە يەكتريان دەوت تۆ شىتى.

مىنىش گەرامەۋە لاي خاتوو ماريىت و دەستم كرد بە خواردنەۋە
و گالتهۋ گەپ لە گەلى.

خاتوو لوسىن تەنھا بەدىيىكى كورت و سوخمەيەكى لە گەل
ستىزىپكى تەنكى لەبەردا بوو. سمتى خرو پر بوو، دەتوت گندۋرەي
تير ئاۋە، جوۋتە مەمكەكانىشى. ۋەكو مىزەلدان بە پىرى لە سەر
سىنەي راۋەستابوون، لاشەيەكى سىي و تەنكى ھەبوو، قەد و بالاي
ۋەكو بەژن و بالاي سىفانا و ماريىت درىژ نەبوو، ھەندىك لەۋان
كورتىر بوو. بەلام ئەم بەژن كورتىيەيى زياتر جوانى پى بەخشى. بوو.
دۋاي ئەۋەي لە ئەمجدە مەندىل بىن ھىۋابوو، زانى كە ھىچى لە گەل
ناكات، خاۋلىيىكى دەستدايەۋ چوۋە گەراماۋەكە. ئەمجدە مەندىلىش

ويستى لە گەلى بچىتە ژوورەو، بەلام لوسين دەرگاگەى داخست و نەيهيتشت لە گەلى بچىتە گەرماوہ کە.

منيش بە ئەمجد مەنديلم وت: دەمىكە وەگو پشيلە بە دواى كەوتويت، لە ژوورەو هيچت لە گەلى نە کرد، دەتەوى لە گەرماوہ کە لە گەلى بقبەومىنى؟

ئەويش وتى: من ئەوہا زەوقم پى دىت، ئەوہ نىە تۆش تەنہا حەز دەكەيت لە گەليان بخۆيتەوہ.

عيزەدين چاو حيزيش وتى: ئەمجد مەنديل راست دەكات، تۆش ئەو ژنە جوانەت لە تەنيشت خۆت داناوہ و لەجياتى ئەوہى ببەيتە ژوورى خەوتن و خۆتى پى بەتال كەيت، كەوتويتە سەر خواردن و خواردنەوہ، دەلىي قەت نەتخواردۆتەوہ.

منيش وتم: من و ماريت وەك و ھاوړى بەيەكەوہ دانىشتووين، قسە لە گەل يەك دەكەين و دەشخۆينەوہ، بەلام ئەمجد مەنديل و لوسين وەك مشك و پشيلە بە دواى يەكتر كەوتبوون، بە يەكترىان دەوت (You are crazy).

كە وام وت، عيزەدين چاو حيز رووى لە ئەمجد مەنديل کرد و پىي وت: لوسين چەندى لى وەرگرتيت؟

وتى: داواى بىست درامى کرد، منيش پىم دا.

ئەويش وتى: هيتان لە گەلى دانىشتبايت باشتربوو، نەوہك وەكو مشك و پشيلە لە دواى يەك رابكەن و بە يەكترى بلين (You are crazy).

ئەمجد مەنديل لە قسەكانى عيزەدين چاو حيز تورەبوو، رووى لە من کرد و وتى: ھەمووى خەتاي تۆيە، لە بەر تۆ نەبا لە گەل ئەو

ندهدهاتم. له باغی شار پێیان وتم ئهو عیزه‌دین چاو حیزه زۆر به قسه‌یه، له گه‌لی گه‌شت مه‌که، ئه‌وه‌ی کردووتانه هه‌مووی دینیته سه‌ر می‌ز و ئابروت ده‌بات.

منیش وتم: عیزه‌دین چاو حیز به‌لێنی پێ داوم که ئهو شتانه بۆ که‌س باس نه‌کات.

ئیمه‌ له‌و قسانه‌دا بووین، نه‌وزاد دۆخین و سیفانا له‌ ژووری خه‌وتن هاتنه‌ ده‌ره‌وه، قۆلیان له‌ قۆلی به‌کتری هه‌لکێشابوو، به‌ حریت و حۆره‌وه‌ چوونه‌ گه‌رماوه‌که‌.

عیزه‌دین چاو حیزیش رووی له‌ ئه‌مجهد مه‌ندیل کرد و پێی وت: بۆچی له‌ قسه‌ی من توره‌ ده‌بیت، من بۆ تۆمه‌، بیست درام پاره‌یه‌کی که‌م نیه‌، ده‌کاته‌ په‌نجا دۆلاری ئه‌مریکی. مادام نایگینیت و له‌ گه‌لی ناخۆیت و ناخۆیته‌وه‌، بۆچی ئهو پاره‌یان ده‌ده‌یت.

له‌ توره‌پیان، ئه‌مجهد مه‌ندیل جیره‌ی ددانه‌کانی ده‌هات و تووکی سه‌ری هه‌لچوو بوو، نیوچه‌وانی ببوووه‌ دوو ئه‌نگوست، برۆی جۆت ببوو، چاوه‌کانی سوور هه‌لگه‌رابوون، ده‌توت خۆتێیان تی زاوه‌، به‌ غه‌زه‌به‌وه‌ سه‌یری عیزه‌دین چاو حیزی کرد و مېه‌یه‌کی کرد و چوووه‌ ژووری نووستن و به‌ توندی ده‌رگاکه‌ی له‌ دوا‌ی خۆی داخست و تاکو به‌یانی نه‌هاته‌ ده‌ره‌وه‌.

که‌ نه‌وزاد دۆخین و سیفانا له‌ گه‌رماو هاتنه‌ ده‌ره‌وه‌، عیزه‌دین چاو حیز رووی له‌ نه‌وزاد دۆخین کرد و پێی وت: ده‌لێی تازه‌ به‌ زاوا ده‌ی، زۆرتان پێ چوو، له‌ ژووره‌وه‌ چیتان ده‌کرد. زۆری نه‌ما‌بوو زه‌وقم تێک بجیت و کێرم بنیشیته‌وه‌.

ئهمه‌ی وت و ده‌ستی سیفانای گرت و برديه‌ ژووری نووستن و ده‌رگاکیان داخست. به‌لام زۆریان پێ نه‌چوو، به‌ چاو تروکانیک،

ھەردووكيان ھاتنە دەرەوھ. سىفانا ھىچى لەبەر نەبوو، جەستەى
ھەموو رووت بوو، بەلام عىزەدەين چاۋ حىز دەرپىنەكى كورت و
فانىلەيەكى بىن قۇلى لەبەر دابوو.

رووم لە عىزەدەين چاۋ حىز كىرد و پىم وت: جوو فسى. نە كىردووه،
چ زوو ھاتنە دەرەوھ. ناكات بىلى گانىشم كىردووه!

كە وام پى وت، كۆندۆمەكەى بەرز كىردەوھ و وتى: ئەگەر بىروا
ناكەيت، سەيرى ئەم كۆندۆمەكەى، بزانە چەند ئاۋم تىن كىردووه.

كۆندۆمەكەى دەستى دەتوت مىزەلدانى تەقىوھ، لاستىكەكەى
بەيەكەوھ نووسا بوو، لەوھ نەدەچوو ئاۋى تىن كىردىت. پىم وت:
دەمىكە گالتە بە ئەمجد مەندىل دەكەيت، كەچى دەرچوو تۆش
لەو باشتىر نىت، مادام ئاۋت نەماوھ، ئەم فشە فشەت لە چىە؟

كە وام پى وت، سەرى خۆى نىزم كىرد و بە شەرمەزارىيەوھ وتى:
خۆشم نازانم بۆچى وام بە سەر ھاتوھ. جاران بە بىن حەب كىرم
ھەلدەستا و ئاۋىشم زۆر بوو، كەچى ئىستا بە زەبرى حەب كىرم
ھەلدەستى و ئاۋىشم نەماوھ.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: بىرات نەبىت، بە بىن حەب و فىاگرا كىرم
ھەلدەستىت و يەك پەقرەج ئاۋىشيان بۆ تىن دەكەم.

عىزەدەين چاۋ حىزىش وتى: دەك رووت رەش بىت، لەگەل خۆت
و درۆت. ئەگەر تۆ راست دەكەيت، بۆچى ژنە بچوۋكەكەت لە
دادگا شكايەتى لى كىردىت و لە بەردەم دادوهر و ئامادەبووان، وتى تا
بەيانى قوۋنى خۆيم تىن دەكات و سەرجىيىم لەگەل ناكات.

كە عىزەدەين چاۋ حىز ئەمەى وت، نەوزاد دۆخىن بە تورپەيەوھ
وتى: خەتاي خۆم بوو، تۆم لەگەل خۆم ھىنا، لە باغى شار پىيان

وتم (ئەم عىزەدىن چاۋ حىزە بە قسە و قسەلۆكە، گەشتى لە گەل مەكە، ھەموو عەيب و عارت بە گۆرئ و ھەردەكات).

لەم قسانە دابووين، زەنگى مۇبايلە كەم لىتىدا، جۆرج لە سەر خەت بوو، ھەلم گرت و دەنگى مۇبايلە كەشم بەرز كرد، وتى: ژنتان ناوى بۇتان بىنم؟

منىش وتم: نەخىر نامانەوى، شىخ فەرھاد سى ژنى جوانى بۇ ناردووين.

ئەویش وتى: بە چەند لە گەلىان رىك كە وتوون؟

وتم: شىخ فەرھاد وتى يەكى تەنھا بىست دراميان بدەنى.

كە وام وت، بە تورەبىيەو وتى: شىخى چىيە، شىخى قەحپانە، رسقى ئىمەى برىو، ھەر گەشتىارىك لە كوردستان دىتە ئىرە، ژمارەى تەلەفۇنى لە شفرۆشە كانىان دەداتى، لىناگەرئىت دوو دراممان لەو ژنانە دەست كەوئىت.

هانرا پتوتيان هوراپيراك

رۆژى دواتر دواى خواردى نانى بەياني، چوبىنە سەنتەرى شار و
لە دوكانى يەعقوب گۆشتفرۆش گەراين، نەمان دۆزىهوه. تەلەفوئم
بۆ فەرهاد كرد ناوئىشانە كەمان پى بلى، وتى: منيش لە ئىرىفانم، ئەو
شوقەيەى گرتوومانە، لە سەنتەرى شار نزيكە.

ئەمەى وت و ناوئىشاني گۆشتفرۆشەكەى جارنىكى تر پى
داينەهوه وتى: تا ئىمە دىين، پياسەيەك بكەن و بە گوئىرەى ئەم
ناوئىشانە بە دواى بگەرىن، دلنيام دەيدۆزنەوه. ئەگەر نا، كە نانمان
خوارد ئىمەش دىينە مەيدانى كۆمارى و بەيەكەوه دەچين.

ئەمجارە بە وردى چاومان لىي گىرا، نەهەستايين، تا دۆزيمانەوه.
دوكانى يەعقوب گۆشتفرۆش دوكانىكى گەوره بوو، چەند كەسك
كاربان تىيدا دەكرد. كە سلاومان لى كردن، يەككە لە كارمەندەكان،
كورپكى گەنجى بالا بەرزى قز لوول بوو. چەقۆيەكى گەوره و نيو
كەلەشى بەرخى بە دەستەوه بوون دەيھتينا سەر تەختە تا پارچە
پارچەى بكات. كەلاشەكەى دانا و بە زمانى كوردى كرمانجى سلاوى
لى وەرگرتينەوه و وتى: خىر هاتن سەر چاڤا.

كە بە كوردى قسەى لەگەل كردين، زۆر كەيفم هات، وتم:
ديارە تۆش كوردى، خەلكى ئىرەيت؟

وتى: ئەز ئىزدىم.

منیش وتم: ئیمه‌ش کوردین، خه‌لکی کوردستانی عێراقین. لای
ئیمه به ئێزدیه‌کان ده‌لێن کوردی ره‌سه‌ن.

که وام وت، به ده‌نگێکی به‌رز وتی: ئەز نه‌کوردم، ئەز ئێزدیمه‌.

که وای وت، ئەم‌جهد مه‌ندیل سه‌ری هێنا ژێر گویم و به
ده‌نگێکی نزم پێی وتم: له‌گه‌لی پێدا مه‌چوو، ئەوانه‌ که‌ی کوردن،
ئیمه به زووری ئەوانمان به کورد داناو، ئە‌ی گویت لی نه‌بوو، میر
ته‌حسین به‌گی میری ئێزدیانیش پێش ئەوه‌ی به‌م‌ریت وتی: (ئیمه‌ی
ئێزدی کورد نین، ئیمه نه‌وه‌ی ئێزیدخانین و ئێزدی هه‌م نه‌ته‌وه و
هه‌میش ئایینه‌مانه‌).

منیش وتم: ئە‌گه‌ر به‌م‌زانیا پێی ناخۆشه‌، وام پێ نه‌ده‌وت. کورد
بێ و کورد نه‌بێ به‌ئیمه‌ چی، ئیمه‌ پارهی خۆمان ده‌ده‌ین، خۆ به
خۆراپی گۆشتمان ناداتی.

نه‌وزاد دۆخینیش پێی وت: کیلوی گوشت به‌چه‌نده‌؟

وتی: گوشتی گۆلک به‌ سێ درام و گوشتی به‌رخیش به‌ پێنج
درامه‌.

ئه‌ویش وتی: رانیکمان بۆ له‌و که‌لاشه‌ به‌رخه‌ی به‌ر ده‌مت لی
بکه‌وه و بزانه ده‌کاته چه‌ند.

دوای ئەوه‌ی رانیکی لی کرده‌وه و له‌ سه‌ر ته‌رازووه‌ که‌ی دانا وتی:
دوو کیلۆ و شه‌ش سه‌د گرامه‌، ده‌کاته سیانزه درام.

عیزه‌دین چاو حیز گۆشته‌که‌ی وه‌رگرت و وتی: من ده‌گه‌ریمه‌وه
شوقه‌، له‌گه‌لتان نایه‌م بۆ مه‌یدانی کۆماری. تا ئیوه ده‌گه‌رینه‌وه،
منیش خواردنه‌که‌ ئاماده ده‌که‌م و ئیواره له‌گه‌لتان دیمه‌ ده‌ره‌وه‌.

ئەمەي وت و رۇيشت. ئىمەش بۆ مەيدانى كۆماری
شۆرپووينەۋە. لە بەردەم نافورە كە لە سەر كورسېت كە دانىشتىن،
چاۋەرپى فەرھادمان كەرد.

كە فەرھاد ھات، پياۋىكى لە گەل بوو، لە تەمەنى خۇيدا بوو. بە
ئىمەي ناساند و وتى: ئەم برادەرەم ناۋى نەوزاد دۇخىنە و ھاۋرپى
مندالىمە، پىكەۋە لە گەرەكى تەعجىل گەرە بوۋىن. تا خوئىندى
ئامادەيىشمان تەۋاۋ كەرد، ھەر بە يەكەۋە بوۋىن، لە زانكۆى بەغداد
ناۋمان گەرەپاۋە، ئەو لە كۆلېزى زانست بەشى كىميا ناۋى دەرچوۋ،
منىش لە بەشى فېزىيا ۋەرگىرام. بەلام پەيۋەندىمان لە گەل يەك
نەچچرا و دۋاى دەرچوۋنىشمان لە كۆلېز، ھەردوۋكمان لە
پەرۋەردەي ھەۋلېر دامەزراين.

منىش وتم: تۆ لە ئىمە شارەزاترى، زۆر بۆ ئىرە ھاتوۋىت، ئىرە بە
زمانى ئەرمەنى چى پى دەلېن؟

وتى: ئىرە مەيدانى كۆماریە، بە زمانى ئەرمەنى پى دەۋترى (ھانرا
پتوتيان ھورا پىراك) ھەندىكىش پى دەلېن (گۆرەپانى ئازادى)،
چونكە شەۋان كورۋو كچە گەنجەكانى ئەم شارە ھەرۋەھا ژنان و
پياۋان و گەشتيارانىش بۆ بە سەر بردى كاتىكى خۆش دېنە ئىرە،
ھەرۋەھا ژنە لەشفرۋشەكان و ھاۋرە گەزبازەكانىش دېنە ئەم
گۆرەپانە و بە دۋاى نىچىر دەگەرپىن.

منىش وتم: پۇلىس نايانگىرېت؟

وتى: ئەگەر كېشە نەننەۋە، پۇلىس تېكەلىان نابىت. بە پى
راپۇرتى كەنالەكانى راگەياندىن نىكەى دوو سەد و چل لەشفرۋش بە
فەرى لە ئەرمىنيا ناۋى خۇيان تۆمار كەردوۋە، بەلام زياترە لە پىنج
ھەزار ژن لە كارى لەشفرۋشى تىۋەگلاۋن و زۆرەيان لە شارى

ئىرىشان كار دەكەن. پۇلىس و ھىزەكانى ئاسايىش پىيان دەزانن، بە ئازادى كەسى دادەننن، بۇيە چاوپۇشيان لى دەكەن.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: بەپىي ئەم ژمارە زۆرەيان بىت، دەبوو نىرخى سىكىسكردن زۆر كەم بىت. كەچى ئەو سى ژنەى كە دوئىخى شەو بۆت ناردىن، زۆريان لى ۋەرگرتىن.

ئەۋىش وتى: لىرە سى جۆر لەشفرۇش ھەن، لەشفرۇشەكانى سەر شەقام لە چاۋ ئەۋانەى لە مالانن، يان ئەۋانەى لە يانەى شەۋان كار دەكەن، نىرخيان كەمتەرە. بە گشتى نىرخيان لە نىۋان دە بۆ چل درامە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ئەۋ لەشفرۇشانە لە كوى دەبىندىرتىن؟

ئەۋىش وتى: زۆرەيان لە شەقامى (باگرىقاند) لە نىزىك يانەى شەۋانى (چارلووت) و ھەندىكىشىان لەم گۆرەپانە لە نىزىك ھوتىل (ئەرمىنىيا ماريۇت) لە درەنگى شەۋدا دەبىندىرتىن. ھەرۋەھا لە يانەكانى شەۋاندا ھەن و دۋاى كۇتايى ھاتنى پىرۇگرامەكان دىنە دەرەۋە. بەلام ئەۋان پارەيەكى زياتريان دەۋى، چونكە تەمەنيان بچوۋكتەرە و ناسكتەرە و جوانترىشن. ھەندىكىش ھەن، لە گەل خانەۋادەكانيان دەژىن، بە رۇژ لە فەرمانگە حكومىيەكان و شوئىنە بازىرگانيەكان كاردەكەن، يان قۇتايى زانكۇن، لە بەر سەختى ژيان شەۋان ئەۋ كارە دەكەن. ئەۋان دۋاى پارەيەكى زۆر دەكەن، چونكە لە كارەكە نوئىن و زۆر سىكىسيان لە گەل نەكراۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ژنىكمان لەۋانە چۆن دەست دەكەۋى؟

ئەۋىش وتى: ژمارە مۇبايلى ھەندىك لەۋ ژنانەم لايە، ھەر كاتىك ۋىستتان، پەيۋەندىيان پىۋە دەكەم و بۆتان دەنئىرم. ئەگەر حەزىش

دەكەن ژمارەى مۇبائىلى ئەوانتان دەدەمى، بە ناوى من خۇتان
پەيۋەندىيان پېۋە بىكەن.

ئەۋىش ۋتى: بۇچى زووتر وات پى نەۋتىن. ئەگەر بىمزانىيا، دۈنئى
شەۋ داۋاى ئەۋانمان دەکرد.

فەرھادىش ۋتى: ۋەكو ۋتم نىرخى ئەۋان گرانترە، لە نىۋان سى بۇ
چل درام داۋا دەكەن، بە پارەيەكى كەم نايەن.

عېزەدىن چاۋ حېزىش ۋتى: لە شىفرۇش ھەر لە شىفرۇشە، ئىمە بۇ
گانمانە، خۇ نايانھېتىن.

ئەۋىش ۋتى: ۋا نىيە، تا لە گەلىان نەخەۋن ۋ نەيانگىن، نازانن
جىاۋازىيان لە گەل ژنانى سەر شەقام چىيە.

عېزەدىن چاۋ حېزىش ۋتى: بۇ من ھىچ جىاۋازى نىيە، گىرنگ
ئەۋەيە خۇمىيان پى بەتال كەم.

نەۋزاد دۇخىنىش ۋتى: عېزەدىن چاۋ حېز راست دەكات، بۇچى
ئەۋ پارە زۆرە بدەين.

فەرھادىش ۋتى: ھەقتانە ۋا بلىن، دىارە پىشتەر لە گوند كەرتان
گاۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش بە پىكەنىنەۋە ۋتى: كە سەرباز بووم، لە
بارەگى سىرە بە ھىستەر خواردنم بۇ سەربازەكانى سەنگەرەكەمان
دەگۋاستەۋە. سەنگەرەكەمان لە سەر لووتكەى شاختىكى بەرز بوو،
لە بارەگى سىرە زۆر دوور بوو. تا دەگەيشتمە ئەۋى، دوو سى جار
ھىستەرەكەم دەگا.

كە وای وت، قسەكانى عەبدوللا ئەفغانىم بىر كەوتەو، جارىك
وتى (لە ئىران لە سەردەمى رەزا شا، شوتى تايىبەتى ھەبوو بۆ
سىكسەردن لە گەل ھىستەر، نرخی ئەوان لە نرخی ژنان گرانتر بوو).
قسە كەى عەبدوللا ئەفغانىم بۆيان گىرايەو، بە نەوزاد دۆخىنم وت:
بەو سىفەتەى كە تۆ ھىستەرت گاوه و شارەزايىت لىي ھەيە، پىمان
بلى گانى ھىستەر چ جياوازيكى لە گەل گانى تر ھەيە؟

ئەویش وتى: لە بەر ئەو ھىستەر زاوژى ناكاتن بۆيە قوزى زۆر
تەسك و خۆشە.

كە وای وت، لە قاقاي پىكەنىنمان دا، ئەمجدە مەندىلىش
رووى ئى كرد و وتى: شەرمىش لە خۆت ناكەيت، ئەم رووداوه
قېزەونە بە شانازىو ھە گىرەتەو؟

ئەویش وتى: بۆچى تۆ قەت كەرت نە گاوه؟

بەر لەو ھى ئەمجدە مەندىل وەلام بداتەو، عىزەدىن چاو حىز بە
پىكەنىنەو وتى: من ھىستەرم نە گاوه، بەلام كە لە گوند بووم، كەرم
گاوه و چەندىن جارىش جۆتەكەى لى داوم.

فەرھادىش وتى: توخوا بىر نەو، ئىمە سەدان كىلۆمەترمان
بىر يەو و بۆ ئىرە ھاتووین تا ھەوايەكى خۆش بگۆرین، خۆ بۆ ئەو
نە ھاتووین باسى ھىستەرگان و كەرگانمان بۆ بكن.

منىش وتم: فەرھاد راست دەكات، با بزەنن ئەم بالاخانەى كە
لە چوار دەورى ئەم گۆرەپانە دان، چىن؟

فەرھادىش بە دەست ئامازەى بۆ بالاخانەى كە سى نەو ھى گەورە
كرد، كەوتبوو پەشت نافورەكانى گۆرەپانە كەو وتى: ئەم بالاخانەى

كە دەيىن، مۇزەخانە نىشتىمانىيە، لە سالى ۱۹۲۰ دروست كراوہ.

منىش وتم: پىتان چۈنە سەردانى بىكەن؟

فەرھادىش وتى: من پىشتر بىنىومە، ئەگەر ئىوہ دەچن، بچن، ئىمەش دەچىنە لاي نافورەى سەماكەر و ھەندىك لەوى دادەنىشەن و دواي دەگەرئىنەوہ شوقەكەمان. ئەگەر شەویش بەرنامەيەكى ديارىكراوتان نەبىت، وەرە ئىرە، شەوان پرى ژن و كچى جوان و نىمچە رووت دەپ. لەشفرۆشەكانى سەر شەقامىش دىنە ئىرە و چاو لەو پىاوانە دەگىرن كە بۆ رابواردن و سىكسكردن ھاتوون.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئەو ژنانە چۈن گانكەرەكان دەناسنەوہ؟

ئەویش وتى: گانكەرەكان لە دوورەوہ ديارن، چاو حىزن، بە بيانووى دانىشتن، يان سلاوكردن، يان ھەر بيانوئىكى تر، لىيان نىزىك دەبنەوہ و بە سىنگى رووت و جەستە سىسىيەكانيان فرئويان دەدەن، بۆ سىكسكردن لەگەل خۇيان دەيانبەن.

كە وای وت، پىكەنىنم ھات، وتم: كى كى لەگەل خوى دەبات؟!

وتى: رەنگە بەلاتەوہ سەير بىت كە وا دەلىم، بەلام شەو كە ھاتىە ئىرە، بە چاوەكانى خۆت دەبىنى چۈن ئەو پىاوانە وەكو مەر بە پىش خۇيان دەدەن و دەيانبەن.

وتى: ئىمە دەپۆين، شەو ئىرە دەتانىنىنەوہ.

من و نەوزاد دۆخىنىش چوینە مۇزەخانەى نىشتىمانى و تكىتى چوونە ژوورەوہمان برى. قوتابيانى قۇناغى بنەرەتى پۇل پۇل لەگەل مامۇستاكانيان دەھاتن و تەماشای كەلوپەلە مېژووويەكانيان دەكرد.

مۆزەخانە كە چەند بەشىكى لە خۆى گرتبوو، ديارترينيان بەشى شوپنەوار و بەشى دراوہ كانزايپە كۆنەكان بوو، ھەروەھا بەشى مېژووى كۆن و نوێ. زۆر كەل و پەل و ئاسەوارى مېژووى تېدا بوو. ۋەك ئەو چەكانەى كە بۆ بەرگرى خۆيان بەكارىان ھېناو، ھەروەھا ئەو پارە كانزايپانەى كە لە رابردوودا بەكارىان ھېناو، لەگەل ھەندىك گۆسكە و نووسىنى سەر تاشە بەردەكان و كەلە سەرى مرۆف و ئەو جل و بەرگانەى كە لە بەريان كردوون، بە تايبەتى مير و پاشاكانيان.

نزيكەى دوو كاتزمير لە ناو مۆزەخانە كە سوراپنەو و وپنەمان لەگەل بەشيك لەو كەل و پەلانە گرت، كە نمايش كرابوون. دواپى ھاتپنە دەرەو و گەراپنەو شوپنى ھەوانەو ھەمان.

تاگەيشتپنەو كات درەنگ بوو، ئەمجد مەنديل تەماشای تەلەفزيۆنى دەكرد و عيزەدين چاو حيزيش لە چيشتخانە بوو، خواردنى ئامادە دەكرد. كە چاوى بە ئيمە كەوت وى: زۆرتان پى چوو، لە برسان وەخت بوو دلم ببورپنەو، لە بەر ئپو چيشتمان نەخوارد.

نەوزاد دۆخپنپش وى: بە خپراپى بە ناو مۆزەخانە كەدا گەراپن، دەنا تا ئپوارە لە دپتنى كەلوپەلە مېژووى و ئاسەوارە كۆنەكانى ناوى نەدەبووپنەو.

عيزەدين چاو حيزيش وى: لە كەپەو بەپاىخ بە ئاسەوار و شتى مېژووى دەدەپت؟

ئەو پش وى: بۆ لپم ناوەشپنەو؟

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: نىرە كەر تاكو ئىستا لە كوى بويت،
چەند گەشتە لە گەل تۆ كىردوۋە، جارېك نەم دىت بەلای ئەو
شوتىنانەدا بچىت.

منىش وتم: ژيان ھەموۋى سېكس نى، ئەم ولاتە گەلېك شوئى
خۆش و گىرنگى تىايە، ئە گەر رازى بن بەيانى سەردانى رادىۋى ئىرىفان
دەكەين.

نەزاد دۆخىنىش وتى: مەن لە گەلەت دېم، خۆمان بە
كارمەندەكانى رادىۋو كە دەناسىنەن و ھەندېك و تەنەشيان لە گەل
دەگىرەن، لە فېسبوك بىلاويان دەكەينەو، با نەلەن ئەوانە تەنھا بۆ
رابواردن چوونە.

دواى ئەو ھى نانى نىوەرۇمان خوارد، ھەندېك چاۋمان گەرم كىرد
و ئىوارە كە ھەستايەنەو چايەمان لى ناو لە گەل بىسكىت و چەرەزات
بە دەم قسە كىردنەو خواردمان. ئەمجدە مەندىلىش چوۋە
گەرماۋەكە و دوشىكى ۋەرگىرت و لە سوچىكى ھۆلەكە بەرمالەكەى
راخست و نوئىزى ئىۋارەى كىرد.

عەزەدىن چاۋ حەزىش يىي وت: ئەم نوئىزە چىە؟

ئەۋىش بەتورەبىيەۋە وتى: مەگەر مۇسلمان نىم، بۆچى ئەم
پىرسىارە دەكەيت؟

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: ئىرە و نوئىزە كىردىنەن نەتوۋە، تۆ دوئىيى
شەۋ لە گەل ژنى لە شىفرۇش بە فانىلە و دەرىپى كورت دەسوراپتەۋە،
كەچى ئىستا لىمان بوۋىت بە سۆفى و نوئىزە دادەبەستىت!

كە ۋاى پىي وت، بە تورەبىيەۋە بەرمالەكەى پىچايەۋە و روۋى لە
مەن كىرد و وتى: ئە گەر لە بەر تۆ نەبا نەدەھاتم. بىرادەرانى باغى شار

پېيان وتم ئەم عىزەدىن چاۋ حىزە زمانى راناۋەستى، ھەموو قىسەيەك دەكات.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: قىسەيە كى خراپىم نە كىردوۋە، تەنھا وتم ئەم نوۋىزە چىيە؟

ئەۋىش وتى: ئىۋە فەرمەسۆن، نوۋىزە ناكەنن ھەقتان لە من نەبى، من لە گەل ژنانىش دەبىم و نوۋىزىش دەكەم.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: من ھەجم كىردوۋە و نوۋىزىش دەكەم، لە مانگى رەمەزانىش بە رۆزو دەبىم. بەلام كە بۆ رابواردن دەچمە دەرەۋەى ولات، تا دەگەرئىمەۋە نوۋىزە ناكەم.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: منىش ۋەكو عىزەدىن چاۋ حىز تا لە مالاۋەم نوۋىزە دەكەم، بەلام لە شوۋىنى ۋا نوۋىزە ناكەم. ئاخىرى ۋا چۆن دەبى، ئىمە بۆ رابواردن ھاتوۋىن، بۆ نوۋىزە ۋ تاعەت نەھاتوۋىن.

ئەمجد مەندىل ھىچ ۋەلامى نەوزاد دۆخىنى نەدايەۋە ۋ چوۋە ژوۋرى خەۋتن ۋ بە توندى دەرگاگەى لە دۋاى خۆى داخست.

منىش رووم لە عىزەدىن چاۋ حىز كىرد و پىتم وت: ئەۋە بە راستىتە ھەجەت كىردوۋە؟

وتى: بۆ لىم ناۋەشئىتەۋە؟

منىش وتم: تۆ ھەموو ژيانى مى بازىيە، ھەر لە ۋكاتەى لە بەغداد بوۋىت، تا گەرپانەۋەت بۆ كوردستان، ھىچ نەمايە نەيكەيت.

ئەۋىش وتى: لە كۆتايى ھەفتاكانى سەدەى رابىردوۋ چوۋمە ھەج.

ئەمەي وت و ھەناسەيەكى قوولى ھەلكىشا و ھىچ قسەي تىرى
نەكرد.

منىش وتم: ئەم ھەناسە قوولە چى بوو، دەلىيى لەورەفتارانەي
ئىستات پەشىمانى؟

وتى: پەشىمان نىم، خەفەت بۆ ئەو دەخۆم كە چۆن لە
سعودىيە ژنە لوبنانىيە كەم نەگا.

منىش وتم: منىش وتم: تۆ باسى چى دەكەيت؟

ئەوئىش وتى: لەو بالاخانەيەي كە لىيى دابەزى بووين، ژنىكى
لوبنانى لى بوو، ژنەكەي شوفىرى پاس بوو، لە بەيانى زووەو
دەرۆيشت و تا درەنگى شەو نەدەگەرايەو. رۆژىك لە خەودا
مابووم، ئەوانەي كە لە ژوورەو لەگەلم بوون، بۆ نۆتۇكردن
چووبوون. ژنە لوبنانىيەكە كە زانى بە تەنھا لە ژوورەو، ھاتە لام و
چاوەكانى خستە سەرم، عەزىيەكى سوورى لەبەردا بوو، تا ناوقەدى
ھەلكرەبوو، سىنگى رووت بوو، سوخمەي لەبەر نەبوو، بە
ئەنقەست خۆي دەچەماندەو تا مەمكەكانى بە دەر كەويت. زۆرم
ھەز چۆيە، لە خۆشيان ئاوبە دەمم رانەدەو، وىستم دەستى بۆ
درىزكەم و لە سەر تەختەي خەوتن درىزى كەم، يەكلىك لەو
حاجيانەي كە لەگەلم بوو، لەو كاتەدا ھاتە ژوورەو، كە چاوى
پىمان كەوت، سەرى خۆي لەقاند و لە بەر خۆيەو وتى (لاحول ولا
قوہ الا باللہ).

منىش وتم: ئەي تۆ چىت كىر؟

ئەوئىش وتى: ژنەكە چاوتىكى لى نوقاندىم و رۆيشت. ئەگەر ئەو بە
سەرماندا نەھاتبا، شل ببووم، زۆرى نەمابوو بېقەومىنم.

منىش وتم: ئەى برادەرەكەت ھىچ قەسە ترى نەكرد؟

وتى: پىي وتم (گۆرى پىغەمبەرى خودا لىرەيە، ھىچ نەبىت بۆ رىزگرتن لە پىرۆزى ئەو زانە موبارەكە چۆن كارىكى وەھا دەكەيت).

لەگەل قەسەكانى عىزەدىن چاۋ حىز بىرەۋەرىيىكى كۆنى خۆم
بىركەۋتەۋە، چەند سالىك لەۋەۋ پىش كە عومرەم ھىناۋە، منىش
لەگەل بىۋەژنىك و كچەكەى كەۋتمە ھەمان بارو دۆخەۋە. بە
پىكەنىنەۋە رووداۋەكەم بۆيان گىرايەۋە، وتم: لە سالى ۲۰۱۰
گەشتى عومرەم كرد، لە شارى مەدىنە بە رىكەۋت لەگەل سى
پىاۋى بە تەمەنى شارى ھەۋلىر بەيەكەۋە لە ژوورنىك دەخەۋتىن.
رۆژانە بە يەكەۋە سەردانى شوئىنە ئايىنىيەكانمان دەكرد و لە
مىزگەۋى پىغەمبەرىش نوژمان دەكرد. بىۋەژنىكى تەرلەۋوس خۆى و
كچەگەنجەكەى ئەۋانىش لەگەل گروپى ئىمە بوون. ھەركاتىك بۆ
سەردانى شوئىنە ئايىنىيەكان دەۋىشتىن، بىۋەژنەكە خۆى لى نىك
دەكردمەۋە و بە كچەكەى ئاۋى ساردى بۆ دەناردم. رۆژنىك لەكاتى
گەرانەۋەمان وتى (لەمەۋدوا كە دەچىتە بازار، لەگەل دەستى خۆت
خواردن بۆ خۆت و ئىمە بىكە و بە يەكەۋە دەيخۆين).

كە وام وت، نەۋزاد دۆخىن بە پىكەنىنەۋە وتى: ديارە ئەو حەج و
عومرەيەش خىرى پىۋەيەۋە، چى دەلەن گەشتى داھاتوومان بۆ ئەۋى
بىت؟

وتم: منىش ۋەكو عىزەدىن چاۋ حىز ئەۋ پىاۋەى كە لەگەلم بوو،
نەيھىشت لىيان نىك بىمەۋە، وتى (ئاگادارى خۆت بە، زۆر لەۋ
دايك و كچە نىك مەبەۋە، نىازيان خراپە، لە چاۋەكانىيان ديارە بە
تەماى شتىكن. ئەۋ بىۋەژنە تەرلەۋسە، يان دەيەۋى خۆيت پى ساغ
بىكەتەۋە، يانىش كچە خىل و خىچ. تۆ پىاۋىكى خىزاندارىت، چىت
لەۋژنە دەستى دوۋە و ئەۋ كچە چاۋ خوار و خىچە داۋە).

نەزاد دۇخىنىش وتى: ناكات تۆش وە كو عىزەدىن چاۋ حىز ئەو
 ھەلە زىرىنەت لە دەست دابىت؟

منىش وتم: ئەو دايك و كىژە زۆر گوناح بوون، بىكەس ديار
 بوون، زۆر دليان بە من خۆش بوو، لە شەرى ئەو پياۋانەى لە گەلم
 بوون، خۆم لى دوور خستنهو.

نەزاد دۇخىنىش وتى: ئەو بىۋەژنەى كە بە گەنجى لىيان
 دەقەومى، زۆر حەزىان لە گانە، ھەندىكىان مىرد بە پياۋى بە تەمەن
 دەكەن، ھەندىكىشان سەر بە ھەوى مىرد دەكەن. بەلام تياشياندا
 ھەيە ھاورىيەك بۆ خۆى دەدۆزىتەو و ھەركاتىك حەزى لى بىت،
 سىكىسى لە گەل دەكات.

منىش وتم: وەك شارەزايەك لە بىۋەژنان قسە دەكەيت، دەلىي
 لە گەليان نان و پيازت خواردوون و بە جوانى باسيان دەكەيت.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: بۆ نازانىت ئەويش بىۋەژنىكى لە خۆى
 گەورەترى بە سەر ژنە كەيدا ھىناوہ؟

رووم لە نەزاد دۇخىن كرد و پىتم وت: عىزەدىن چاۋ حىز راست
 دەكات؟

وتى: بەلى واىە، ئەو بىۋەژنەى كە ھىناومە، خىزى خۆمە،
 ماۋەيەكى زۆرە پياۋەكەى مردوۋە، كور و كچەكانى گەورەن و مالى
 خۆيان ھەيە. زۆرجار پىي دەوتم (ئەگەر كەسىكى باشت لى
 ھەللكەوت، مىردى پى دەكەم) منىش پىم وت ئەگەر بە من رازى
 بىت، دەتھىنم. بەلام ھىچم نىە لىت خەرج كەم. ئەويش وتى
 (ھەموو شتىكم ھەيە، لە خانوو تا ئۆتۆمبىل و زىر و پارەم ھەيە،
 تەنھا تۆ بمەيئە ھىچم لىت ناۋى) ئەو ھەبوو منىش بە نەيىنى بە

مەلایەك مارەم كۆردۈ ھەفتەى شەۋىك لەگەلى دەبىم ۋە شەۋەكانى
تېرىش لەگەل ژنى كۆنم دەبىم.

منىش وتىم: مادام كۆرۈكچەكانى چۈنەنە رېي خۇيان، ماناى
ۋايە بېۋەژنىكى زۆر بە تەمەنە.

ئەۋىش وتى: چۈار سال لە خۆم گەۋرەترە.

منىش بە پېكەننەۋە وتىم: كەۋاتە تېلى تەرى تيا نەماۋە!

غېزەدىن چاۋ حېزىش وتى: ئەۋ نەۋزاد دۇخىنە بە پېرەژنان فىرە،
لە ئازىربايجانىش بە يەكەۋە بوۋىن، شەۋىك پېرەژنىكى سەر ۋ بەر
سې لەگەل خۇي ھېنايەۋە ۋ لەگەلى خەۋت.

وتى: تۆ نازانىت گانى ئەۋ پېرېژنانە چەند خۇشە، ئەۋان زۆر
تامەزرۇن، ئەۋ خۇشەي ئەۋان دەيدەن، ژنە گەنجەگان لېي نازان.

منىش وتىم: ئەۋە لۇيە شازادەى جېنشېنى بەرىتانياش ۋەكو تۆ
ھەزى چۆتە پېرەژنىك ۋ دەلى جارىك لە بارىك بوم، دەمخواردەۋە،
پېرەژنىك بېنى، ھەزم چوئ ۋ بىردمە دواۋە ۋ سېكسم لەگەل كۆرد.
شازادە ھارى ئەم قىسەيەى لە كىتېي بېرەۋەرىەكانى گېراۋەتەۋە ۋ
بەۋەش خانەۋادەى پاشايەتى لە بەرىتانيا زۆر نېگەرەن بوۋىن ۋ
سەركۆنەى ئەمىر ھارىيان كۆرد ۋ وتيان (ئەمىر ھارى دەيەۋى بەۋ
قىسانە ئابروۋى خانەۋادەكەمان ببات، لە پېناۋ دەسكەۋىتىكى دارايى
ئەم قىسانە دەكات).

غېزەدىن چاۋ حېزىش روۋى لە نەۋزاد دۇخىن كۆرد ۋ وتى: باسى
ئەۋ ھونەرماندە بېۋەژنە بەتەمەنەى شارى ھەۋلېرمان بۆككە، كە
ناۋە ناۋە لەدۋات دەنېرېت ۋ سوۋارى خۇيىت دەكات.

منىش وتم: وهى له وه، ئه وه تۆ چى ده لىيت؟

ئەوېش بە پىكەنېنە وه چىرۆكى خۆى و ئەو بىوئەنەى بۆ گىرېنە وه وتى: بىوئەنېكى بە تەمەنە، بە لām زۆر بە زەوقە. لە سالانى پەنجاكان، لە رادىوى كوردى بە غداد گۆرانى وتوو، ئىستا پىر بوو و لە شارى هەولېر بە تەنیا دەژىت. هەر كاتىك حەزى لە گان بىت، پەيوەندىم پىو دەكات و منىش دەچم. بە يەكە وه دەخۆين و دەخۆينە وه، تا درەنگى شەو سەمام بۆ دەكات و دوايەش بۆى تى دەخەم و خۆمى پى بە تال دەكەم.

لە گەل گىرەنە وهى ئەو سەرىدانە وا ئاوتتە ببوين، ئاگامان لە كات نەما بوو. ئەمجدە مەندىل لە ژوورە كەى ھاتە دەرە وه و وتى: خەرىكە رۆژ ئاوابىت، دەلېى بە نىاز نىن بچنە دەرە وه، وا مەجلىستان گەرم كردوو؟

كە تەماشای كاتزىمىر كرد، كات پىنجى ئىوارە بوو، وتم: پەلە بكنە خۆتان بگۆرن، دەچىنە مەيدانى كۆمارى، لەوېش چاومان بە فەرھاد و ھاوړىكەى دەكەوت.

خۆمان گۆرى، بۆ چىزۆەرگرتن لە نافورە و مۇسىقا دلپىنە كەى چوونىنە مەيدانى كۆمارى، كە بە دلى ئىرىفان ناسراو. لە سەر كورسىيە كانى بەرامبەر نافورە رەنگىنە كە دانىشتىن. ئەمجدە مەندىل تەسبىحىكى پەمەپى دەنك شووشەى بچكۆلانەى بە دەستە وه بوو، چاوەكانى برىپوونە ئەو ژنە جوان و نىمچە رووتانەى كە بە بەر دەممان رەت دەبوون، بە پەنجە كانىشى. دەنكە كانى تەسبىحە كەى ئاودىو دەكرد و لە بەر خۆشپەنە وه بە دەنگىكى نزم ناوى خواى دەھىتا.

لەو كاتەدا كچىكى جوان و جاحتىل ملوانكە يەكى سى زىوى لە مل بوو، خاچىكى گەورەى پىو شۆر كرابوۆ، قەمىستىكى رەنگ

هه ناری یاخه کراوه و ته نوره به کی رهشی کورتی تا سهر چوکی له بهر دا بوو، دوو جار له بهر ده ممان هات و چوو، چاوه کانی بریووه ته سببچه که ی ئه مجده مهنديل و له ناکاو وه کو هه وره تریشفه خوئی که یاندى و په لاماری دا، ویستی له ناو دهستی ده ریښتیت. به لام ئه مجده مهنديل ته سببچه که ی توند گرت و نه یه ښت له ناو دهستی بښتته دهره وه.

کچه که له وه نه ده چوو زور گه وره بیت، ته مه نی له نیوان بیست و دوو بو بیست و سئ سال ده بوو، له گهل ئه مجده مهنديل کردیه عینادی و وازی لی نه دینا. له وه ده چوو به و ره فتاره ی بیه وئ سهرنجی ئه مجده مهنديل بو لای خوئی رابکښتیت و بښته هاوړئ. به لام ئه مجده مهنديل له شهرمی ئیمه توند ته سببچه که ی گرتبوو نه یده هیشت لی بستیښت.

منیش پیم وت: ناکات بلئی ئه و ته سببچه م لا پیروزه، بو به نایده می؟

ئه ویش وئی: بوچی بیده می، خو قهرزی له سهرم نیه.

منیش وتم: ئه ی بوچی که له نازربایجان به یه که وه بووین، ته سببچه سه وزه که ت به ملی سارا نازه ری وه کرد و وینه یه کیشت له گهل گرت؟

که وام وت، رووی خوئی وه گړا و به تورپیه وه رویش و له دووره وئ ئیمه به ته نها له سهر کورسیک دانیش.

منیش دهستی کچه که م گرت و هینامه نیوان خوّم و عزیزه دین چاو حیز، دوو ماچم له روومه ته تهر و ناسکه کانی کرد و پیم وت: ئه و برادره پیاوړی نوږکه ره، نایه وئ به ئاشکرا، له بهر چاوی ئیمه

تەسبىيە كەت بىداتى. لە گەل مەن وەرە دەچىنە شوئىي حەوانەم و بە
يەكەو دەو پېك بىرە دەخۆينەو و قسەش بۆ يەك دەكەين.

كە وام پى وت، زۆر كەيفى ھات، باوھشى پېدا كردم و ماچى
كردم.

عيزەدىن چاۋ حىز كە ئەمەى بىنى، حەزى چوۋىيە، لە خۆشيان
ئاو لە دەمى رانەدەوھەستا، خۆى بۆ نەگىرا و وتى: ژمارەى
مۆبايلە كەتم بىدى، سبەى زەنگت بۆ لىدەدەم، وەرەلام.

ئەوئىش ژمارەى خۆى پېدا و وتى: بەيانى چاۋەرپىت دەكەم.

ئەمەى وت و دەستى مى گىرت و بە پىاسە بەرەو شوئىي
حەوانەوھەمان ھەلەكشاين.

ئەمجد مەندىل كە ئىمەى وا بىنى، بە مۆبايل قسەى لە گەل
كردم وتى: كەل و پەل و پارەكانم لە ژوورەو بەجى ھىشتوۋە،
ئاگادار بە نەبىيات).

مىنىش وتم: ئەوانە دزىن، ئەگەر چاۋيان لە دزى بېت، بۆ
پارەيەكى كەم دەستبەردارى شەپەف و ناموسيان نابن.

بەم شىۋەيە بىردمە شوقەكەمان، تا مىن خوانەكەم ئامادەكرد،
ئەو چوۋە ژوورى خەوتن و دواى تۆزىك بانگى كردم وتى: چاۋەرپىت
دەكەم، بۆچى دوا كەوتى؟

كە چوۋم، بىنىم خۆى رووت كىردۆتەو، جەكەنى لە تەنىشت
خۆى لە سەر تەختى خەوتن دانابوو، خۆشى لە سەر پىشت
راكشابوو، قاچەكانى بۆ ئاسمان بەرز كىردبۆنەو.

پىم وت: تۆ بە ھەلە لە من تىگەيشى، نامەوى سىكىست
لە گەل بىكەم، تەنھا دەمەوى دوو بتل بىرە بە يەكەو بەخۆينەو و
كەشپىكى خۆش بە يەكەو وەرىگرىن و باسى ژيانى خۆتم بۆ بىكەيت.

ئەویش وتى: منت بە دل نى، بۆيە وا دەلىي.

وتم: تۆ كچىكى جوان و ناسكىت، ئەوانەى ئەو كارە دەكەن، لە
تۆ جوانتر نىن. بەلام من لەو كەسانە نىم بە دوای ئەم كارەدا
بگەرىم، تەنھا ھەزم لە ھاوړپىتە رەگەزى مېينەيە و ھەز دەكەم
گويم لىت بىت و باسى ژيانى خۆتم بۆ بىكەيت. بزانم لە كەيەو وە
دەستت بەم كارە كەردو و بۆچى دەيكەيت؟

ئەویش وتى: تۆ چ سوودىك لە چىرۆكى ژيانى من دەكەيت؟

وتم: ھەموو كەسەك بۆ من زۆر گرنگە، من رۆماننوسم، چىرۆكى
ژيانى ئىو كەرەستەى رۆمانەكانى من.

كە ئەو وەم وت: سەرى خۆى لەقاند و وتى: ئەھا، كەواتە تۆ
تونزەرى كۆمەلایەتى؟

منىش وتم: جىاوازی نى، منىش وەك تونزەرە كۆمەلایەتەكان
بە دوای ژيانى خەلكىدا دەگەرىم و دەيانكەمە رۆمان.

ئەویش وتى: ژيانى من تراژىدىيە، ھىچ سوودىكى بۆ خۆم نەبوو
تا بۆ تۆى ھەبىت. بە كورتىيەكەى لە تەمەنى ھەقدە سالىدا كچىنى
خۆم لە دەست داو، سىكەم لە كورپىك پىر بوو، تەنھا يەكجار
سىكىسى — لەگەل كەردم و جارىكى تر نەم بىنيەو، ھىستان
كۆرپەلەكەم لە سىكدا بوو، ھاوسەرگىرىم لەگەل پىاوتىك كەرد، دوو
سال لەگەل ژيا، دوای ئەو لىم جىا بۆو. ئىستا خۆم و كچەكەم
لەگەل دايكەم دەژىن.

منىش وتم: بۆچى دەلىيى لە گەل دايكم دەزىم، ئەى باوكت لە كوئيە؟

وتى: ئەوان لە يەكترى جيا بوونەتەو.

وتم: بى لە تۆ، دايكت هيچ مندالى ترى هەيه؟

وتى: تەنها منى هەيه.

وتم: كچە كەت تەمەنى چەندە؟

وتى: تەمەنى دوو سالە و كە كارم دەبى دايكم بۆم بەخيۆ دەكات.

منىش وتم: خانووى خۆتانه، يان كرىنشىن؟

وتى: لە دەرەوہى شار شوقەيە كمان بە كرى گرتووه.

وتم: لە كەيەوہ ئەم كارە دەكەيت؟

وتى: نزيكەى دوو سال دەبىت، دواى ئەوہى لە پياوہ كەم جيا بوومەوہ.

وتم: بۆچى؟

وتى: مندالە كەم خەرجيىكى زۆرى پتويست بوو، منىش تواناى داراييم لاواز بوو، ناچار بووم دەست بەم كارە بكەم، تا بزيوى ژيانمانى بچ دابين بكەم.

هەندىك پرسىارى ترم لىي كرد، وەلامى نەدامەوہ وتى: ئەوہى پتويست بوو، پىم وتى، واز لە پرسىار كردن بىنە، با بەيەكەوہ بچينە گەرماو، ليفكەيەك لە پشتت دەدەم و دەتشۆم. ھەر هيچ نەبى، ئەو دە درامەى پىمى دەدەيت، بى بەرامبەر نەبىت.

كە وای وت، لە بیرى خۆمدا وتم (جارتىك بى دلى ئەوم کردوو،
سېكسم لە گەل نە کردوو، ئە گەر لە گەلى نە چمە گەرماو،
بەخۆیدا دەشکیتەو) وتم: باشە تو برو منیش جله کانم دادە کەنم و
دېم.

منیش جله کانم داکەند و بە شۆرتىك چوومه گەرماو، کە.

كە چاوى بە شۆرتى بەرم کەوت، بە سەرسورمانەو وئى:
ناتەوئى ئەم شۆرتە دابکەنیت؟

منیش وتم: كە نیازم نەبى سېكست لە گەل بکەم بۆچى
دايکەنم؟

كە وام وت، ليفکە و سابوونى دەست دایە و پشقى شوشتم.

بەم شێوەیە بە یە کەو، خۆمان شوش و جله کانمان لە بەر کرد
و دوايییش دە درامم پێدا و بەرێم کرد.

گۆرەپانى ئازادى

رۆژى دواتر چووينە پارى ئازادى. ئەم پارىكە بە زمانى ئەرمەنى
يى دەلېن (ھار پارى) لە گەل مەيدانى كۆمارى تەنھا شەقامىكىان لە
نيوان دايە، بە گۆرەپانى ئۆپرا و شانۆش ناسراو و دەكەوئە
باشوورى بالاخانەى ئۆپرا. دواى مەيدانى كۆمارى بە دووهمين
شوئى گەشتىارى سەرەكى دادەندرىت لە ئىرىفان. چوار شەقامى بە
سەرەوہى، برىتىن لە شەقامى تۆمانيان و شەقامى تىريان و شەقامى
سياى نوفا ئەفنىو ھەرەوہا شەقامى ماشتوتس ئەفنىو، ئەمە و
پەيكەرى نووسەرى بەناوبانگى ئەرمەنى (ھوفھانس تومانيان) و
مۇسقىا ژەن (ئەلىكسەندەر سېندارىان) ى لىيە. كە لە پەيكەرەكان
نزيك بووينەو، نەزاد دۆخىن وئى: زانىارىت لە سەر ئەم دوو
پەيكەرەوہ ھەيە؟

وتم: ئەو پەيكەرەى لە تەنىشتى راوہستاوين پەيكەرى
(ھوفھانس تومانيان)ە، شاعىر و نووسەر و ھەرگىز و چالاکوانىكى
ئەرمەنىە، لە سالى ۱۸۶۹ لە گوندى (دزىغ) لە پارىزگاي (لورى)
لەدايك بوو و لە سالى ۱۹۲۳ مردوو، بۆتە سومېل و ھىماى
نىشتمان پەرەرى لە ئەرمىنىا. ئەوہى تىرىش پەيكەرى مۇسقىا ژەنى
ئەرمەنى بەناوبانگ (ئەلىكسەندەر سېندارىان)ە، لە سالى ۱۹۳۳
ئۆپراى ئىرىفان بە ژەنىنى پارچە مۇسقىايەكى ئەو ھونەرمەندە
كراوہتەوہ.

ئەویش وتی: پېم باشە وئەنە یەك لە گەل پەیکەری ئەو دوو کەسە
ناودارە بگراین.

منیش وتم: سەرەتا تۆ راوەستە وئەنەت دەگرم، دواتر تۆش
وئەنە ی من بگرە.

عیزەدین چاو حیزیش وتی: کاتی خۆتان لە گەل وئەنە گرتی ئەو
پەیکەرەنە بەفیرۆ مەدەن.

منیش وتم: ئەوانە کەسی ئاسایی نین، لای ئەرمەنیەکان
سومبولی نیشتمانین.

عیزەدین چاو حیزیش وتی: لە کوردستان دەیان پەیکەری وای
لێیە، کەسیش بەلایانەووە ناچیت.

منیش وتم: لای ئیمە ریز لە زینددوووەکان ناگیریت چ جای
مردوووەکان!

کە ئەمجد مەندیل ئیمە ی بینی وئەنە لە گەل ئەو دوو پەیکەرە
دەگراین، هاتە لامان و داوای لێ کردین وئەنە ی ئەویش لە گەل
پەیکەرەکان بگراین.

بە هۆی ئەو نافورە سەماکەرە رەنگینانە ی کە لەو پارکەدا
هەبوون، پارکە کە ناوی بە پارکی نافورە ی سەماکەر دەکرێدبوو. لە
چوار دەوری ئەو نافورانەدا کورسی دار ریز کرابوون، ژن و پیاوی
ئێریقان لە بەیانیهووە تا درەنگی شەو دەهاتنە ئەو، منداڵەکانیشیان
لە گەل خۆیان بۆ مەلەوانی دەهێنا، لە ناو حەوزی ئاوەکان، شوێنی
تایبەتی هەبوو بۆ مەلەوانی کردن، منداڵ و مێرد منداڵ بە کچ و
کۆرەووە مەلەوانیان تیا دەکرد. هەروەها ئەو پارکە پر بوو لە کانیاوی

سازگار و ئاوى كانياوه كان به بۆرى هاتبوونه سەر زەوى، ئەو كەسەى تىنوى بايە، دەمى خۆى پتوۋە دەناو دەخوار دەو.

ھەر چوارمان لە ناوھراستى پارکە كە دانىشتبووين، تەماشای دىمەنى جوان و قەشەنگى نافورە سەماكەرە رەنگا و رەنگە كانمان دەکرد، كە لە گەل ئاوازی مۇسقىيە كى ھىمەن و چىزبەخش ئاوە كانى بەرز و نزم دەبوونەو و ۋەك سەماكەرنىكى لىھاتتو سەمايان دەکرد. لە كورسەى كانى رىزى دواو و لە ژىر دارە سەوز و جوان و بالا بەرزە كاندا كچان و كورپانى ئاشق خزابوونە باوھشى يە كترى و بى ئەوھى ھىچ حىسابىك بۆ خەلك بکەن يە كدىان ماچ و بۆن دەکرد.

كچىكى ئىسك سووكى خرو پرى مېرد مندال لە گەل كۆمەلىك كچ و كورپى لەخۆى بچووكتر لە ناو ئاوى ئەو ھەوزەى لە بەردەمماندا بوو، مەلەوانى دەکرد، ۋەكو ماسى لەو سەرى ھەوزە كە بە مەلەوانى دەچووە سەرەكەى تر و دوايەش دەھاتەو رۆخى ھەوزە كە و لە سەر پىشت لەبەر ھەتاو لىتى رادەكشا و ھەردوو قاچە كانىشى بەرز دەكرەو. كچىكى سوور و سپى پىست تەنك بوو، تازە بنى مەمکانى دانابوو، مەمكە كانى ۋەكو لىمۆ لە سەر سىنەى بەرز بوو بوونەو و دلۆپ دلۆپ ئاويان پىدا دەھاتە خوارەو.

عەزەدىن چاو حەز چاوە كانى بېرىوونە كچە كە و زەينى لای ئىمە نەبوو. نەوزاد دۆخىن و ئەمجدە مەندىلىش بە يەكەو ھەسە سەرىشتى جوان و ناوازەى پارکە كەيان بۆ يەك دەکرد. منىش خەيالە لای عەزەدىن چاو حەز بوو، بە مەراقەو سەبىم دەکرد. لە دلى خۆمدا دەموت (دەبى بىرى بۆ كوئى رۆشىتەت و بە قرو قەبى سەبىرى ئەو كچە مېرد مندالە دەكات)، پىم وت: بىرت بۆ كوئى رۆشىتو، بۆچى قەسەيەك ناكەيت؟

وہك ئەوہى لە ناو خەوئىكى قوول بە ئاگا بېت، لە گەل قسە كەم
راچلەكى و بە شلە ژاویەوہ وتى: ئەو كچەى شىخ كەمین بۆى ھىنام
وہ كو ئەم كچەى بەردەممان بوو.

منیش وتم: شىخ كەمىنى چى و كچى چى، ئەوہ تۆ باسى چى
دەكەيت؟

وتى: رۆژنىك شىخ كەمین تەلەفۆنى بۆ كردم وتى (ژنىك دەناسم
لە بەرپۆەبەرئىتى (چاودېرى نەوجەوانان) كار دەكات، كچىكى جوانى
لە گەل خۆى ھىناوہتەوہ، ئەگەر كاتت ھەيە بە يەكەوہ سىكىسى-
لە گەل دەكەين).

منیش وتم: خودا بتانگريئت، ئەو كچەى بەردەممان مېرد
مندالە، تازە بنى مەمكەنى داناوہ، چۆن شتى وا دەزانئيت؟

ئەویش وتى: نەمدەزانى ھىندە بچووكە، كە لە گەل شىخ كەمین
چوومە مالى ژنەكە، دوو مندالى بچووكم لە ناو باخچە بىنى، بە
يەكەوہ يارىيان دەكرد، كە بە ژنەكەم وت (كوا ئەو كچەى بۆت
ئامادە كردووين؟) پئيش ئەوہى ئەو قسە بكاكن يەكئىك لە مندالەكان
بۆلام ھات و وتى (ئەوہتام) ئەوہى وت و دەستى گرتم و منى بردە
ژوورى خەوتن و خۆى رووت كردهوہ و وتى (پەردەى كچىنىم
نەماوہ، دەتوانى لە پئيشەوہ بىكەيت).

قسەم بە عىزەدين چاو حىز برى وتم: مندالئىكى وەھا چوزانئيت
پەردەى كچىنى چىە؟ وتى: كە واى وت، منیش سەيرم پئى ھات.
زۆر مندال بوو، ويستم دەسكارى نەكەم، بچمە دەرەوہ، دەستى
گرتم و رايكىشامە لاى خۆى و دەستى بۆ دەرپېم دريژ كرد، كېرى
گرتم و وتى (دەرپيئت دابكەنەو بىخە ناوى، بەرگە دەگرم).

منیش وتم: جا تۆ چىتكرد؟

وتى: ھەر چەند جارى كىرم لە قوزى نىك دە كرده وە، دەپوت
وہى، وہى، دەر سا و دە كشا پشته وە.

منىش وتم: ئەى دوايى؟

وتى: كىرم خستە ناو دەستى و پىم وت (بىگرە چى لى دە كەيت
بىكە) ئە وىش كىرى گرت و لە قوزى خۆى خشاندا تا ئاوى لىھىتا.

منىش وتم: تۆ و ئەو بە ناو شىخە بەد فەرە كە سىكى زۆر بى
ويزدانن، چۆن دلتان ھات لە گەل كچىكى بچووكى بى دايك و باوك
سىكس بكەن؟

كە وام بى وت، شەرمە زار بوو، وتى: شىخ كە مین پىي نە وتم كە
كچە كە ھىندە بچووكە، دەنا چۆن لە گەلى دە چووم.

ئىمە لەم قسانەدا بووین، دوو كچى ئەرمەنى رەش ئەسمەرى پرچ
رەش و چا و ھەنگوبىنى ناوقەد بارىك ھاتنە لامان و بە تىلى
چا وە كانىان تە ماشاى ئىمە يان دە كرد و لە ژىر لىو ە كانىشيان بە
نەرمى پىدە كەنن.

عیزە دىن چا و حیز كە ئەوانى بىنى، وتى: تە ماشاى ژن بكەم، لە
چا وە كانى دە زانم گاندەرە، يان نا.

منىش وتم: مە بە ستت ئەو كچەى بە رامبەرمانە؟

وتى: دلنىام ھەردووكيان گاندەرن.

نەوزاد دۆخىن كە ئەمەى گوئى لى بوون بانگى كچە كانى كرد و
داواى لى كردن لە گەلمان دانىشن. ئەوانىش بى سەلمىنە وە ھاتنە
نىوان عیزە دىن چا و حیز و نەوزاد دۆخىن دانىشتن.

نەوزاد دۆخىن ئىمەى بەوان ناساند و وتى: ئىووش خۆتان بە
ئىمە بناسىتىن.

يەككىيان وتى: من ناوم (نار) ە و ھاوپىكەشم ناوى (شەمس)ە.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: سىكسمان لەگەل دەكەن؟

نار وتى: بەلى.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: چەندمان لى وەرەدە گرڭ؟

وتى: ھەر يەككى بىست درامتان لى وەرەدە گرڭ.

عېزەدىن چاۋ حېزىش وتى: لىيان گەرى، ئەم پاركە شوئى ئەم
جۆرە ژنانەيە، پەلە مەكەن تۆزىكى تر ژنى لەوانە جوانتر دېنە لامان،
مەمنون دەبن بە دە درام لەگەل خۆمان بېانېبن.

لەۋكاتەدا فەرھاد و ھاوپىكەشەى ھاتنە لامان، دواى سلاۋكردن،
فەرھاد كە كچەكانى بىنى، وتى: نار تۆ و شەمس لېرە چى دەكەن؟

نارىش وتى: شېخ تۆ چى دەكەيت لېرە، كەى ھاتىتەۋە؟

فەرھادىش وتى: چەند روژىكە لېرەم، تا ھەفتەيەكى تر لېرە
دەمىنمەۋە.

شەمسىش رووى لە نەوزاد دۆخىن كىرد و وتى: لە شېخ بېرسن با
پېتان بلى نرخی سىكسى ئىمە چەندە؟

فەرھادىش وتى: نار و شەمس ژنى زۆر تايىبەتن، نرخی
سىكسكردنىان بىست درامە.

عيزه دين چاو حيزيش وتى: دوو مانگ پيش ئيستا له گهل
براده ريك هاتم، به ده درام ژن له گهل مان ده هاتن. له بهر مندا له كانم
ژماره ي موباي له كانيانم رهش كردوته وه، ئيواران دينه ئيره، نه گهر
بيانبينم، به مه منوونى له گهل مان دين.

فه ره هاديش وتى: مه گهر ژنى سهر شه قام بن، دهنه چون به ده
درام نه م كاره ده كه ن.

عيزه دين چاو حيزيش وتى: دياره نار و شه مسيش هى مالانن،
نه وه نيه هاتونه ته سهر شه قام و چاو ده گيرن.

فه ره هاد قسه كانى عيزه دين چاو حيزى به دل نه بوو، وتى: كه يفى
خوتانه، خوا ده ي كرد به پينج درام په يداتان ده كرد.

له و كاته دا پياوئيكى نه سمه رى بالا بهرز به پيشمان تپه رى، كه
گوئى له قسه كانى ئيمه بوو، به كوردى قسه ده كه ين، گه رايه وه
لامان و به زمانى عه ره بى سلاوى لى كردين، خوى پيمان ناساند و
وتى: له قسه كانتان دياره كوردن و خه لكى عيراقن؟

منيش وتم: له هه ريمى كوردستان هاتووين، نه ي تو خه لكى
كوئيت و ليره چى ده كه يت؟

وتى: ناوم عه بدول حوسينه، عيراقيم و خه لكى شارى به سهرم،
ژنيكى نه رمه نيم ليره هيناوه و ره گه زنامه ي نه رمينيام وه رگرتووه، ليره
نيشته جيتمه.

كه واى وت، نه وزاد دوخين به فه ره هادى وت: بوچى توش وه كو
نه و ژنيكى نه رمه نى ناهينيت و له كول نه و جرپ و فرته ده بيته وه و
شوئيكيش ده بيت لى بحه وئيته وه.

ئەۋىش وتى: بىرادەرئىكى ئەرمەنىم ھەيە، پىتى وتم (لىرە بىۋەژن و
ژنى تەلاقىداۋى زۆرى لىيە، ئەگەر بىتەۋى يەككىت لەۋانە بۇ
دەھىتىم، ئەۋكات رەگەزنامە و ئىقامەى ئەرمىنىيات دەدەن).

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: تۆچىت پىتى وت؟

وتى: بىرىم لى كىرەۋتەۋە، لەۋانەيە ژنىك لىرە بەيتىم.

مىنىش وتم: ئەگەر ژنەكەت پىتى بىزانىت چى دەكات؟

وتى: ژنەكەم لىم ناپرسىتەۋە، ماۋەيەك لىرە دەمىنمەۋە، دۋايى
دەگەرپىمەۋە لايان.

غىزەدىن چاۋ حىزىش بە تەۋسەۋە وتى: ياشىخ ئەگەر ۋابكەيت،
ئىشت باش دەبىت.

ئەۋىش وتى: مەبەستى چىە؟

وتى: ئەگەر تۆش لاي نەبىت، لى ناگەرى شۋىنەكەت بەتال
بىت.

فەرھادىش بە تورەبىيەۋە وتى: بۇچى گەۋادىم؟

غىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: ئەستەغفىروللا، تۆبابە شىخى، چۈن
لە شىتى ۋا دەۋەشپىتەۋە.

غەبدول حوسىن بەسرى كە گوپى لە وشەى گەۋاد بوو،
ھەندىك كارتى لە ناۋ جانتاكەى دەرھىنا و پىتى داين و وتى: ئەمە
ژمارەى مۇبايلەكەمە، ئىرىقان شۋىنى شىلان و رابۋاردن و يانەى
شەۋانى زۆرى لىيە، ئەگەر وىستىتان زەنگم بۇ لىدەن، لە لاتان ئامادە
دەبىم و بە ئۆتۈمبىلى خۆم دەتانبەم.

منىش وتم: چ يانه يەك لە ھەموويان خۆشترە؟

وتى: يانەى شەوانى (دىشا) خۆشترىن يانە، ئى رووسى و ئۆكرانى لەو يانە يە كاردە كەن. شوئىنىكى موختەرەمە، جىگەى ترس نىە، لە كاتزمىر دەى شەو تا شەشى بەيانى كراوہە.

منىش رووم لە عىزەدىن چا و حىز و نەوزاد دۆخىن كىرد وتم: چى دەلەن سبەى شەو بچىنە ئەو يانە يە و كاتىكى خۆش بە سەر بېەىن؟

ئەمجد مەندىلىش وتى: مادام شوئىنىكى موختەرەمە، منىش لەگەلتان دىم.

منىش بە عەبدول حوسەن بەسىم وت، تۆ ئەزىەت مە كىشە، ناوئىشانە كەمان پىچ بلى، ئىمە خۆمان دەچىن.

ئەوئىش وتى: ناوئىشانە كەى زۆر ئاسانە، لە شەقامى باگرىفاند لە نرىك رووسىا مۆلە. بە ھەر شوفىرى تەكسىتك بلىن، بە سى درام دەتانبات.

ئەمەى وت و ئىمەى بەجى ھىشت. كە ئەو رۆىشت، عىزەدىن چا و حىز يادگارنىكى خۆى بۆ گىراىنەوہ وتى: ماوہەك لەمەو بەر لەگەل ھاوړىيەكم بۆ ئىرە ھاتم، وەكو ئىستا، ئىنىكى ئىرانى ھاتە لامان و كارتىكى داىخى وتى: ئەگەر شىلاننان دەوى، ئەم كارتە ناوئىشانى شوئىنىكى زۆرى شىلانى لە سەرە، يەكك لەو ژنانەى كە كارى شىلان دەكات، ئىزدىە و بە زمانى ئىوہ قسە دەكات، لى تى دەگەن و لىتان تىدەگات) ھاوړىيەكەشم وتى (من حەزم لە شىلانە، نرخی چەندە؟) ئەوئىش وتى (ئەگەر تەنھا شىلان بىت و سىكىسى. لەگەل نەكەىت، ئەگەر ژنەكە خۆى رووت نەكاتەوہ، يەك كاتزمىر شىلان بە پانزە درامە. ئەگەر بە شۆرت و سوخمەشەوہ بتشىلەت، بە بىست

درامە. ئەگەر خۆشى بە تەۋاۋەتىرووت بىكەتەۋە و سىكسىشت
لەگەل بىكات، بىست و پىنچ درامت لى ۋەردەگرىت).

منىش بە عىزەدىن چاۋ حىزم وت: بۆ ئەۋى رۆيشتن؟

ۋى: ئەۋ ھاورپىم لە من بە تەمەنتر بوو، سى جار قەستەرى
دلى بۆ كرابوو، جارىكىش نەشتەرگەرى دلى بۆ كرابوو، شەبەكە و
بالۋى بۆ داندرابوو، لەۋە دەترسا شىكى لى بىت و كەس پى
نەزانىت، بۆيە داۋاى لە من كىرد كە لەگەلى بىچم و لە نىكەۋە ئاگام
لى بىت.

عىزەدىن چاۋ حىز بەردەۋام بوو لە گىرانەۋە و ۋى: ئەۋەبوو بە
يەكەۋە رۆيشتىنە شوپى شىلانەكە و داۋامانكىرد ئەۋرئە ئىزدىيەمان
بۆ بىن كە ناۋەكەيمان لاپوو. كچە ئىزدىيەكە ھاتە لامان، كچىكى
گەنجى بارىكەلە و رەق و تەق بوو، ھىندە لاۋاز بوو، پىستى بە
لەشىدا وشك بپۆۋە. خۇمان پى ناساند وتمان: ئىمەش كوردىن،
لە كوردستانى عىراقەۋە ھاتوۋىن، ناۋىشانى تۇمان لەرئە مەندوبىكى
ئىرانى ۋەرگرتوۋە و بە تاپبەتى بۆلەق ھاتوۋىن. ئەۋىش بە زمانى
كوردى كرمانجى ژورور و ۋى (خىر ھاتن سەر چافا، دەتانەۋى
كامەتان پىشتر بىشلىم؟) منىش وتم (تەنھا ئەۋ برادەرە شىلانە
دەۋى، بۆيە لەگەلى ھاتوۋم، پىاۋىكى بە تەمەنە و تەندروستى زۇر
باش نى، نەشتەرگەرى دلى بۆ كراۋە، ئەگەر ماندوۋ بىت،
تەندروستى تىك دەچىت). كە وام وت، لە مەبەستم تىگەيشت،
ۋى (مەبەست ئەۋەبە سىكسىش بىكات و ھىچىشى- لى نەيەت،
ۋايە؟) ھاورپىكەشم ۋى (بەلى ئەۋەم دەۋى). ئەۋىش ۋى (بۆكەسى
ۋەكوئۇ، گانى بە پىۋە باشە). ئەۋىش ۋى (ئەۋە چۆن دەۋى؟)
ئەۋىش ۋى (تۆناتەۋى بىشلىم و دۋايەش گانى خۆت بىكەت و
ھىچىشت بە سەر نەيەت؟) برادەرەكەشم ۋى (بەلى ھەر
ئەۋەندەم دەۋى، بەلام شىكى تىش ھەيە ھەزەكەم بىزانىت)

ژنەكەش وتى (چىيە؟) ئەۋىش وتى (من تەنھا پانزە درامم پىيە)
ژنەكەش پىيى وت (تۆ دەتەۋى بە پانزە درام بتشىلم و گانىشت
بدەمى) ئەۋىش وتى (من و تۆ ھەردووکمان كوردىن، لە بەر خاترى
كوردايەتى، ئەو برە پارەيەم لى ۋەربىگرە و ھىچ دەنگ مەكە) ئەۋىش
پارەكەى لى ۋەرگرت و لەگەلى چوۋە ژوورى شىلان و منىش چوۋمە
ژوورى پىشۋازى و لەۋى چاۋەرىم كرد.

منىش بە پىكەنىنەۋە بە عىزەدىن چاۋ حىزم وت: پىم نالى
گانكردن چ پەيۋەندىكى بە كوردايەتەۋە ھەيە، ئەگەر ئەو
برادەرەت شتىكى لى بەھاتبا چىت دەكرد؟

ئەۋىش وتى: تا تەۋاۋ بوو دلم لە ناۋ دەستم بوو، بەلام باش بوو،
بە سەلامەتى لى دەرباز بوو.

رۆژ ئاۋابوو، تارىكى داھات، ئەۋخەلەكى ئەۋى، ۋەردە ۋەردە
دەرۋىشتن و ئىمە و كەسانىكى كەمى لى مابوۋىن، وتم: خەرىكە ئىرە
چۆل دەپ با ئىمەش برۆين.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ھەندىك خىراكەن، تا نوئىزى
مەغرىمان نەرىشتوۋە.

نەۋزاد دۆخىنىش بە تۈۋانجەۋە پىيى وت: ئەتۈۋ كەستىكى زۆر
سېۋرتى، چەند شەۋىك پىش ئىستا لەگەل ژنى لە شىفرۈش يارىت
دەكرد، سبەى شەۋىش بە نىازى لەگەلمان بېيتە يانەى شەۋانى
دىقا، كەچى ئىستاش بە پەلەيت تا نوئىزى مەغرىب نەروات!

ئەمجد مەندىلىش وتى: ھەر شتىك بە شتى خۆى، نوئىزەكە بۆ
خودايە، ئەۋەى تىش بۆزەۋوق دلى خۆمە.

ئىتر ئەو دەبوو ھەستايىن، بەرھە شوئىنى ھەوانە ۋە مان گەپىنە ۋە.
لە نىزىك ئەو بالاخانە يەي كە لىيى دابەزى بووين، نانە ۋا خانە يە كى لى
بوو، لامان دايە ئەوئى بۆ كىرىنى نانى گەرم. كە لە نانە ۋا خانە كە
ھاتىنە دەرە ۋە، ژنىك لە پىشمان رەت دەبوو، كە عىزەدىن چاۋ حىز
چاۋى پى كەوت، وتى: ئەو ۋە سوزىيە، پىم نەوتن لەم ناو ۋە دىيىنمە ۋە.

ئەمەي وت ۋە بانگى كىرد سوزى.. سوزى راۋەستە منم عىزەدىن
چاۋ حىز.

ژنە كەش ئاورى دايە ۋە، كە چاۋى بە عىزەدىن چاۋ حىز كەوت،
باۋەشى پىدا كىرد ۋە ماچى كىرد.

عىزەدىن چاۋ حىز ئىمەي بە ۋە ناساند ۋە وتى: مۇبايلە كەم فۇرمات
كىرد ۋە بۆيە ژمارەي مۇبايلە كەتم لا نەماۋە، بۆيە نەمتۋانى
بەيۋەندىت پىۋە بىكەم.

ئەمەي وت ۋە روۋى لە ئىمە كىرد وتى: چى دەلەين سوزى لە گەل
خۇمان بىيەنە ۋە ۋەم شە ۋە لە گەل ئە ۋە بىن؟

نەوزاد دۇخىنىش وتى: ژنىك بۆ چوار كەس چۈن دەپى، پىيى بلى
با ژنىكى تىرىشمان بۆ بىيى.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: ھاۋرپىيە كى ھەيە ۋە كۈ خۆي جوانە،
ناۋى لە يىلايە، پىيى دەلەيم تە لە فۇنى بۆ بىكات، بانگى بىكات بۆ ئىرە.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: ئە گەر دوو ژن بىن بىزار نابىن،
دانىشتەنە كە شىمان خۇشتر دەبىت.

منىش وتم: حىسابى من مەكەن، ئىۋە جەۋى خۆتان ۋەرىگرن و
منىش كە نانم خوارد، بەجىتان دەھىلم و دەچمە دەرى، ھەۋايە كى
ساف ھەلدەمزم.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: منىش بەشدارى ناكەم، ئەۋ نوئزانەى
لېم رۆيشتوون دەيانگىرمەۋە.

عېزەدىن چاۋ خىزىش بە سوزى وت: ئىستا دەچىن نان دەخۆين
و دوشىكىش ۋەردە گرېن، دۋاى دوو كاتژمىرى تر ۋەرە و لەيلاش
لەگەل خۆت بەئىنە.

ئەۋىش وتى: منىش دەچم دوشىك ۋەردە گرم و خۆم ئامادە
دەكەم، دۋايىش لەگەل لەيلا بە يەكەۋە دىئىنە لاتان.

بەر لەۋەى بىروات، وتى: لە ھەمان شوئى پىشۋو دابەزىون؟

عېزەدىن چاۋ خىزىش بە دەست ئىشارەتى بۆ بالاخانەكەمان كرد
وتى: لەۋ بالاخانەيە لە نھۆمى شەشەم شوقەى بىست و پىنج
دابەزىون.

بەم شىۋەيە سوزى رۆيشت و ئىمەش گەراينەۋە شوقەكەمان.

شه وټكى به مه يې

دواى نانخواردن، ئەمجد مه نديل چووه ژوورى خه وټن و ده رگاي له سهر خوځى داخست. منيش په يوه نديم به ناتاشا كړد، داوام لټى كړد شهو له گه لم بټته يانه ي شهوان. ئەو يش وټى: به ته نيا له ماله وهم كچه كه م و باوكى به سهردان بو لاي خزمى پياوه كه م روښتوون، ئەم شهو ناگه رټنه وه. پټى باش بوو له مالى ئەوان به به كه وه دوو پټك شه باب بخوښنه وه. وټى: هاوړټكانت با نه زانن، وهره بهر ده رگاي بالاخانه كه ن شوقه كه ي ئيمه له ئيوه نزيكه و به به كه وه ده چين.

دواى كه مټك، ناتاشا كورته نامه به كى به واتسټاپ بو ناردم وټى: وهره خواره وه له بهر ده رگا چاوه رټت ده كه م.

كه چوومه خواره وه، ناتاشام بينى تيش رټټيكى نيو قو لى سوور و سترټټيكى رهش ته نكى له بهر دا بوو، له ته نكيان پټستى رانه كانى له ناو ديار بوو. ده ستى خسته ناو ده ستم و باوه شى پيدا كړدم. و ماچى كړدم.

ئهو بالاخانه به ي مالى ئەوانى لى بوو، له گه ل بالاخانه كه ي ئيمه ته نها شه قامټكيان له نټواندا بوو. له هو له كه مي رټيكى رازاند بووه، زه لاته و زه يتوون و فستق و هه نديك هه نارى دهنك سوورى قاشكراو يشى. له ناو قاپټك له سهر خوانه كه دانابوو. مئى هه لكشاند ه سهر خوانه كه و به ده سته ناسكه كانى كورسي رټيكى بوم راكيشا، وټى فهرموو دانيشه.

ئەمە، ھەموو رېگايە كى بەكار ھېنا. تەنانەت كاتىك بە جۇش و
خۇشەو موزىكى دەژەنى، بەشپۈەيە كى وەھا ئىنسىجامى لەگەل
دەكردن كەس ھەستى بەوۈ نەدەكرد، كە گوئيەكانى كەر بوونە و
گوئي لە ھىچ نابېت.

كە وام وت، ناتاشا، ھەناسەيە كى قوولئ ھەلمزى و وتى: خۇزگە
ئەمەم گوى لى نەبا، زۆر خەفەتم بوى خوارد.

منىش وتم: داواى لىبوردنت لى دەكەم كە ئەم جەوۈ خوشەم
لېت تىكدا.

ئەوېش وتى: زۆر شتم لە سەر بتهؤفن خوئندۆتەوۈ، بەلام
نەمدەزانى كە كەر بووۈ و بى ئەوۈى گوى لە شت بېت، كەمانجە و
پيانوى ژەنىبېت و كۆنسىرتى مۇسقىاى ساز دابېت.

ئەمەى وت و بە دەستە نەرم و نۆلەكانى پىكتىك شەراپى بۆت
كردم و لە بەر دەمى دانام. يەك پىكىشى— بۆ خۆى تىكرد و
گلاسەكەى بەرز كردهوۈ و وتى: بە خۆشى تۆ.

منىش گلاسەكەم بەرز كردهوۈ و وتم: بە خوشيت.

بە دەم خواردنەوۈى شەراپ و مۇسقىا ناوازەكانى بتهؤفن، باسى
ژيانى خۆى بۆ كردم، كە چۆن بە سەختى ژياوۈ و ھەر لە منداليەوۈ
دايك و باوكى لە دەست داوۈ و لە مالى پورى گەورە بووۈ و لە
تەمەنى ھەرزەكارىەوۈ دەستى بە كار كردهوۈ. شانازى بەوۈ دەكرد كە
تاكو ئىستاكارىكى نەشياوى نەكردوۈ كە لىي پەشيمان بېت.

منىش پىتم وت: بۆچى حەزت نەكرد ھاورىكانم بزانن كە دىمە
لات؟

وتى: لە يەكەم چىركە كە ئىوھەم بىنى، لە كاتى وەرگىرتنى كىلىلى شوقە كە، ھەمووتانم ھەلسەنگاند. پىاۋە درىژە كە لە مرۇف نەدەچو، ۋە كو ئازەل ھەلس و كەوتى دە كىرد، كە گەرماۋە كەم پىشاندا، دەستى بۆ سىتمى درىژ كىرد و دەمى لىتم نىزىك كىردەۋە، وىستى ماچم بىكات، بۆ ئەۋەى بىزانىت مىن رازىم، يان نا. پىرە مىردە كەى تىرىش بەۋە نىە كە پىرە، زۆر چاۋ حىزە، تا رۆىشتم چاۋى لە سەرم لا نە بىرد. پىشتىرىش بە كىرلىمان بىنىۋە، ماۋەيەك پىش ئىستا لە گەل ھاۋرىتپە كى لە خۆى بە تەمەنتر ھاتنە ئېرىقان و شوقەيان لە مىن گىرت. ئەۋكات لە بەر چاۋى ھاۋرىتپە كى بەلامارى دام، وىستى بە زۆرى سىكىسم لە گەل بىكات.

مىنىش وتم: ئەى تۆ چىت كىرد؟

وتى: ئىشى- ئىمە ۋايە، ھەندىكجار گەشتىارى وامان بۆ دىت، دەپى بەرگەيان بىگرىن و تىيان بگەيەنن كە لىرە ھىچ شتىك بە زۆرى نابىت. ئەۋانەى بۆ پارە سىكىس دە كەن، زۆرن و شوئىنە كانىشىان دىارە، زۆرىەيان رنى رۋوسى و ئۆكرانى و جۆرجىن، ھەندىكىشىان ئەرمەنى و ئىزدىن. ماۋەيەكىشە رنى ئىرانىش بۆ سىكىسكىردن دىنە ئىرە و ماۋەيەك لىرە دەمىننەۋە و ئەم كارە دە كەن و ھەندىك پارە بۆ خۆيان كۆدە كەنەۋە و دۋاپى دە گەرىنەۋە ۋلاتى خۆيان.

لە گەل ناتاشا شەۋىكى بەمەپى پىر لە رۆمانسى و خۆشەۋىستىمان بە سەر بىرد. ناتاشا زۆرى خۋاردىۋە، سەرخۆش بىۋو، بەۋە لاۋ ئەۋلادا دەچو، دەستىم گىرت و بىردمە لاى دەستشۆرە كە و پىتم وت: ھەندىك ئاۋ بە دەم و چاۋت دابىكە با سەرخۆشپە كەت نەمىتى.

وتى: لىم گەپى با سەرخۆش بىم، تۆ نازانى مىن چەند ماندووم، لەۋەتى ھەم، بە قەد ئەم شەۋ تامم لە رىان نە كىردوۋە.

منىش وتم: حەزناكەم بە سەرخۆشى بىتىنم، بە قسەم بکە و ئاوتىك بە دەم و چاوت دا بکە.

ئەویش ئاوى بە دەم و چاوى دا کرد و وتى: ئاگام لى نەبوو تو چیت وت؟

منىش وتم: حەزم لىيە بە دەنگە زولالە کەت هەندىك گۆرانى ئەرمەنىم بۇ بلىتى.

ئەویش وتى: دەنگم خۆش نىە، گۆرانى نازانم. بەلام هەر لە مندالىيەو لە قوتابخانەى بالىيەى رووسەکان بالىيەم خوتىندوو، سەمات بۇ دەکەم.

ئەمەى وت و تىشپىرتەکەى بەرى داکەند و لە ناوقەدى خۆى پىچاوه و وتى: دەزانم ئىوہى عىراقى حەزنان لە سەماى رۆژھەلاتىە، بۆيە سەماى رۆژھەلاتىت بۇ دەکەم.

ئەمەى وت و دەستى بە سەماکردن کرد. جووتە مەمکە خىجىلانەکانى دەتوت پەنبرى کوردین، لە ناو سوخمە سوور و تەنکەکەى وەکو بەفر سې دەچوونەو و لەگەل سەماکردن وەك چلەدارى بەر شەنەبا نەرم نەرم لە شوپى خۆيان دەلەرىنەو. بە دىتنيان جەستەم وەکو لاشەيەكى بى گيان وابوو، رۆحم لە جەستەم دەرھاتبوو، وەك پەپوولەيەك لە دەورى مەمکەکانى دەخولايەو. تەنھا دوو پىك شەرابم خواردبۆو، بە شەرابەکە سەرخۆش نەبووم، ئەوئەندەى بە سىماى جوان و سىحراويەکەى ناتاشا سەرخۆش بووم و ئەقل و ھۆشى بردم.

رادىۋى ئىرىفان

دوای نانخواردنى بەيانی من و نەوزاد دۆخین بېرىماندا سەردانى رادىۋى ئىرىفان بکەین، ئەو رادىۋىيەى كە لە سالى ۱۹۵۴ بەشى پەخشى. كوردى لى كراوئەتەو. ئەو كات ئىمە لە دايك نەبووین. كە گەورە بووین، بۆ گوڭگرتن لە ئاواز و موزىك و گۆرانى كوردى گوئیمان لى دە گرت. باوكم دەیوت: (رادىۋى ئىرىفان، رادىۋىيەى كە سەنە، بايەخ بە هونەر و كەلتوورى ئەرمەنى و ئىزدیە كانی ئەرمەنستان و زمانى كوردى دەدات). كاتىك كە گەورە بووم، شەوان گویم لە پەخشى. رادىۋى كوردى بەغداد و رادىۋى ئىرىفان دە گرت، زۆربەى ئەو گۆرانىانەم لە بەر كەردبوون كە پەخشان دە كردن. كە چوومە قوتابخانە، مامۆستایە كمان هەبوو ناوى عومەر شىخەلا بوو، كە سىكى چەپرەو بوو، زمانى كوردى پى دەوتین، باسى رادىۋى ئىرىفانى بۆ كەردین وتى: (ئەم رادىۋىيە لە ناوئەراستى سەدەى بیستەم هەزاران كوردى بە كەلتوورى باب و باپىرانىان ئاشنا كەردبوو، ئەمە لە كاتىكدا بوو كە نكۆلى لە ناسنامەى كوردى دە كرا و دەربىرى كەلتوورى كوردى لە سەرانسەرى رۆژەهلاتى ناوئەراست قەدەغە كرا. چاكەى ئەمەش دە گەرىتەو بەو هەول و كۆشى. جاسمى جەلیل كە كوردىكى ئىزدى بوو، رۆلى سەرەكى هەبوو لە دامەزراندنى بەشى كوردى لە رادىۋى ئىرىفان لە سالى ۱۹۵۴). من ئەو كاتە زانیارىم لە سەر جاسمى جەلیل و خانەوادە كەیان نەبوو، بەلام دواتر دوای رووخانى رزىمى عىراق لە لایەن ولاتە یەكگرتووە كانی ئەمريكا، لە دوو بۆنە و دوو كاتى جیادا، هەردوو كورە كانی جاسمى جەلیل لە شارى هەولێر بىنى. لە سالى ۲۰۰۴ لە بارەگای كۆمەلەى

ھونەر و وئەزى كوردى چاوم بە ئۇدوخانى جەلىلى كەوت و لە سالى ۲۰۰۶ يىش لە ھۆلى پېشەۋا قازى محەمەد لە بالاخانى ۋەزارەتى رۇشنىبىرى حكوومەتى ھەرىمى كوردستان لە يادى يۆبىلى زېرىنى دامەزراندنى كۆمارى كوردستان چاوم بە دكتور جەلىلى جەلىل كەوت و باسى رادىۋى ئىرىقان و رۆلى خانەۋادە كەيانم لە گەل كرد.

كە ئەم چىرۆكەم بۇ نەوزاد دۇخىن و عىزەدىن و ئەمجد مەندىل گىراپەۋە، نەوزاد دۇخىن وتى: منىش لە مندالىدا گوتم لە مۇسقىقا و گۇرانىيە كانى بەشى كوردى رادىۋى ئىرىقان دەگرت. ۋەك مىدىكارىك زۇرم ھەز لىيە سەردانى بارەگای رادىۋكە بكەم و لە نىكەۋە چاوم بە كارمەندانى بەشى كوردى بكەوت.

عىزەدىن چاوم حىزىش وتى: بەلاش خۇتان ماندوو دەكەن، لەجىياتى ئەۋەى بەيەكەۋە بىچىنە پاركى ئازادى و چاومان بە ھەندىك كىچى جوانى ئەرمەنى و رووسى و ئۇكرانى بكەوت، خۇتان بەۋ قسە ۋباسە بى سوۋدانە سەرقال كردوو.

ئەمجد مەندىلىش پشتگىرى قسەكانى عىزەدىن چاوم حىزى كرد و وتى: عىزەدىن چاوم حىز راست دەكات، ئەۋە چوۋنە ئەۋى و كارمەندەكانتان بىنى، لە ماندووۋبون زياتر چىتان بى دەبرى.

منىش وتم: زۇرىتان لى ناكەين، ئەگەر پىتان خۇش نى، مەيەن. ئىمە دەچىن و بۇ نىۋەرۇ دەگەپىنەۋە.

بەم شىۋەيە، من و نەوزاد دۇخىن خۇمان گۇرى و چوۋىنە خوارەۋە. تەكسىيىكىمان راگرت، پىمانوت (بمانبات بۇ رادىۋى ئىرىقان).

شوفىرى تەكسىيەكە داۋاى ئەدرەسى رادىۋكە لى كردىن.

منىش وتم: ئەدرەسم لا نىه، بەلام ھاۋرىتەكم ماۋەيەك پىش
ئىستا سەردانى رادىۋكەى كىردوۋە، داۋاى لى دەكەم ناۋنىشانەكەم
بۇ بنىرت.

ئەۋەبوۋ بە ماسنجر نامەيەكم بۇ پارىزەر حوسامەدىن سەردارى
نارد و داوام لىي كىرد بە كورته نامەيەك ناۋنىشانەكەم بۇ بنىرت.
ئەۋىش وەلامى دامەۋە و وتى (ناۋنىشانەكەم لا نىيە، بەلام
ۋىنەيەكمان لە بەردەم ئەۋ بالاخانەيە گىرتوۋە كە رادىۋكەى لىيە،
ئىستا بۇتى دەنترم).

ئەۋەبوۋ ۋىنەكەى بۇ نارد، ئارى رادىۋكە و ئابلۇى دەزگاكەى تىا
دىار بوۋ. كە پىشانى شوفىرى تەكسىيەكەم دا، سەرى خۇى لەقاند
و وتى: ئىستا زانىم ئىۋە دەئانەۋى بچن بۇ كوى.

ئەمەى وت و ئىمەى برە ھەمان ئەۋ شوئىنەى كە پارىزەرەكەى
برادەرم ۋىنەى لى گىرتبوۋ.

من و نەۋزاد دۇخىن چوۋىنە پرسگەى رادىۋكە و داۋامان كىرد
سەردانى بەشى كوردى بكەين. بەرپىسى پرسگەكە وتى: ئىۋە كىن و
لە كوتۋە ھاتوۋن و بۇچى دەچن؟

منىش وتم: ئىمە كوردىن، لە ھەرىمى كوردستانى عىراقەۋە
ھاتوۋىن، ھەردوۋكمان رۇژنامەنوۋسىن و دەمانەۋى چاۋمان بە
ستافى بەشى كوردى بكەۋىت.

وتى: لە ئەندامانى ستافى بەشى كوردى كەس دەناسن؟

وتم: نەخىر، پىشتر سەردانى رادىۋكەمان نە كىردوۋە، بەلام
زانبارىم لەسەر ئەم بەشە ھەيە، لە سالى ۱۹۵۴ لەلەيەن نوۋسەر و
رۇشنىرى كوردى ئىزدى جاسمى جەلىل كراۋەتەۋە و لە سالى

۲۰۰۴ لە شارى ھەولېر چاوم بە ئۆردوخانى جەلىل كەوتوۋە كە
كۆرى گەورەى ئەۋە. ھەروەھا لە سالى ۲۰۰۶ چاوم بە دكتور
جەلىلى جەلىلى كەوت كە كۆرە بچوۋكە كەبەتى، وئىنەشم لە گەل
ھەردوۋىيان گرتوۋە.

ئەمەو مۇبايلە كەم لە گىرفانم دەرھىناۋ ھەردوۋ وئىنەكانم پىشانى
بەرپرسى پرسگە كە دا وتم: لەم سالانەى دواى جەمىلە جەلىلى
خوشكىشىان ھاتە شارى ھەولېر، بەلام بە داخەۋە بە خزمەتى
نەگەيشتم.

كە وام وت، زۆر كەيفى ھات، لە شوئىنى خۆى ھەستايەۋە و لە
سەر كورسىنىك لە بەرامبەر خۆى داينىشاندىن و بە دەستى خۆى
ئاۋى بۇ ھىناين و وتى: ھەرچەند بە پىي رىتمايىيەكان ئەۋكەسانەى
كە دەيانەۋى سەردانى رادىۋكە بىكەن، دەپى وئىنەيەكى فۇتۇ كۆپى
پاسپۆرت و ناۋىشانى شوئى ھەۋانەۋەيان لە ئىرىقان پىشكەش
بىكەن. ئىمەش بۇ سەرۋى خۇمان بەرزى دەكەينەۋە و دواى
ۋەرگرتى رەزامەندىيان ئەۋجا دەتوانن بىانېين، بەلام مادام ئىۋە
كوردن و كۆرەكانى جاسمى جەلىل دەناسن، ئاسانكارىتان بۇ
دەكەين، رىگاتان پى دەدەين كە بىانېين.

ئىتر ئەۋە بوۋ، بە مۇبايلە كەى پەيۋەندى بە بەرپرسى بەشى
كوردى كرد و ئاگادارى كەردەۋە كە دوو مېۋان بۇ سەردان لە ھەرىمى
كوردستانى عىراقەۋە ھاتوۋن.

دواى ئەۋە دوو باجى بە ملمانەۋە كرد و لەگەل كارمەندىكى
پرسگە ئىمەيان ناردە بەشى كوردى و چاومان بە بەرپۋەبەرى
بەشەكە و كارمەندەكان كەوت.

كە باسى ئۆردوخانى جەليل و دكتور جەليلى جەلېم بۇ كىردن كە دەيانناسم، بەرپۆهەبەرى بەشە كە وتى: جاسمى جەليل يە كىك بووہ له رزگارېوانى ئەو كۆمەلكۆزىيە كە ئىمپراتۆرىيەتى عوسمانى دزى ئەرمەنەكان و ئېزدىيەكان ئەنجامى دا، له ئاكامدا مليۆن و نيويتك ئەرمەنى و ئېزدى بى تاوان كۆزران.

هەناسىيە كى قوولى هەلمزى و وتى: خانەوادەى جاسمى جەليل لە گەل گەيشتنيان بۇ سنوورى ئىمپراتۆرىيەتى عوسمانى و رووسيا، هەموويان كۆزران، تەنها جاسمى جەليل و پورېكى لەو كۆمەلكۆزىيە رزگارېان بوو. ئەمەو جاسمى جەليل دەكەويستە خانەى بى سەرپرەشتان و تەمەنى هەرزەكارى لەو خانەيە بە سەر دەبات و دوای ئەوہ بۇ كاركردن و خويندن دەچىستە شارى ئېرىقان و لەو كاتەشدا شۆرشى بەلشەفى سەردەكەويت و ئىمپراتۆرىيەتى رووسى دەگۆرېت بۇ يە كىتى سۆفیت و ئېرىفانىش دەكرېتە پايتەختى ولاتى ئەرمينيای سۆفیتی. ئەمەو جاسمى جەليل بايەخىكى زۆر بە خويندن و بە تايبەتیش بە ئەدەب دەدات. لە خانەى بى سەرپرەشتان لە پال زمانى كوردى فېرى زمانى رووسى و ئەرمەنى دەبېت و لە سالى ۱۹۵۴ بەشى كوردى لە رادیۆى ئېرىقان دەكاتەوہ و تا سالى ۱۹۶۴ وەك سەرۆكى بەشى كوردى لە كارەكەى دەمىنېتەوہ. كۆرە گەورەكەشى ئۆردوخانى جەليلى سەردانى كۆردانى جۆرجيا و كازاخغستان و قىرغستان و توركمانىستان و كوردستانى عىراق دەكات، بۇ كۆكردەنەوہى زانىارى لەسەر كوردانى ئەو شويتانەو ئەو زانىارىانە لە پەخشەكانى بەشى كوردى رادیۆى ئېرىقان بىلاو دەكاتەوہ. هەروەها جەمىلە جەليلى خوشكيان لە سالى ۱۹۶۷ بۇ ماوہى سى سال لەو رادیۆيە كارى كىردووە و بايەخى بە ئەرشىفى مۆسىقا و ئاوازی كوردى داوہ.

ماوہى كاتزمېرېك لەلايان ماينەوہ، بەر لەوہى مائىئاواييان لى بكەين، سىدىيېكى بە ديارى پېشكەش كىردىن وتى: ئەرشىفەكەمان

زۆر دەۋلەتمەندە، ئەم سىدىيە بە شىك لە گۆرانييە تۆمار كراۋەكانى
تيايە، لە نىۋانىندا گۆرانى (Leylo xane) كە دەيان سال بەر لە ئىستا
لەو رادىۋيە تۆمار كراۋە. ئەو گۆرانيانەى كە لە ناو ئەم سىدىيەدا
تۆمار كراۋن، بە شىكەن لە ئەرشىفى ئەم رادىۋيە. ھىوادارم بە دلتان
بىت و چىژى لى ۋەربىگرن.

يانەى شەوانى دىفا

مىزە كەمان رازاندەو و تا درەنگى شەو بەدەم خواردنەو وە
قسەمان بۇ يەك دە كرد. ناوہ ناوہ خاتوو (Anule) كورته نامەيە كى
بۇ دەناردم، دەيوت فيكى فيكى، وەك ئاماژەيەك بۇ سىكسكردن لە
گەلى. نەوزاد دۇخىن كە چاوى بە نامەكان كەوت، وتى: بۇچى
وہلامى نادەيتەوہ؟

وتم: چى پى بلىم؟

وتى: پى بلى با بىت، يەك دوو زنى جوانىش لە گەل خوى
بىنىت، ئەم شەو لە گەلىان دەبين.

وتم: بەيانى زوو دەبى بگەرتىنەوہ كوردستان، شوتىكى خوشىش
ماوہ نەتان بىنيوہ، كاتزمىر دەى شەو دەكرتەوہ، كە لە خواردنەوہ
بووينەوہ خۇمان دەگۆرىن و بوى دەچىن.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: جياوازى چىيە لە گەل ئەو يانە شەوانەى
كە بوى چووينە؟

وتم: ئەم يانەيە ناوى دىفا نايت كىلپە، لە شەقامى باگريفانندە،
پىشى— دەلىن يانەى شەوانى خۇرووتكردنەوہ، چونكە ژنە
سەماكەرەكان لە گەل سەماكردن و نمايشكردنى خۇيان، جلەكانيان
لە بەر دەكەنەوہ و بە قوز و قوونى رووت لە بەر دەممان سەما
دەكەن و بە قوزى لووس و مەمكى قىت و جەستە سىپى و

تەنكە كانيان سەرنجى ئامادەبووان بۆلەي خۇيان رادەكېشن و
حەزىيان دەچوئىن.

كە وام وت، ئەمجد مەندىل وتى: منىش لەگەلتان دېم، پى
دەچىت ئەو شوئىنە لە يانەي دىسكو خوشتر بېت.

نەزاد دۇخىنىش بە پىكەنىنەو وتى: ئەي ئەگەر كېرمان
هەستاو حەزمان چووه گان چىبەكەين؟

منىش وتم: ئەو ژنانەوئى ئەوئى بۆيە خۇيان رووت دەكەنەو، تا
ئامادەبووانى يانەكە بوروئىن و حەزىيان بچوئىن، جا ئەو كەسەي
بىەوئى لەگەل ھەر يەكەك لەوانە سىكس بىكات، بېك پارەي
دەداتى و پى دەلى دەمەوئى دەستبازى، يان سىكست لەگەل بگەم.

نەزاد دۇخىن لە خوشىيان موچرىكى پىدا دەھات وتى: با
دوانەكەوئىن، زۆرى نەماوە بۆكاترئىر دە، با زوو بچىن تا لە پىشەو
شوئىنەك بۆخۇمان بگرىن.

منىش وتم: خەمى ئەووت نەئى، ھەر خۇي كورسىيەكان گشتى
لە چوار دەورى ستىچ رىز كراون.

عزىدەين چاو حىزىش وتى: ئىو برون، وەكو پىشترىش پىم وتن،
شەوان زوو خەوم دى، ئىستاش بە زۆرى خۇم راگرتووه، وەختە
چاوەكانم بۆخەو كوئىر بن.

بەم شىوہەيە خۇمان گۆرى و چوونە سەر شەقام و تەكسىيەكان
راگرت، داوامان لىي كىر بمانباتە يانەكە.

شوفىرى تەكسىيە كە داۋاي ئەدرەسى يانە كەى لى كىردىن.
منىش وتم: يانە كە ناۋى دىفا نایت كۆلپە، لە شە قامى باگرىفاند لە
نزيك روسيا مۆلە.

وتى: ئەو شوئىنە دوورە، سى درامتان لى وەرەدە گىرم.

وتم: لارىمان نىيە ئەو برە پارەيەت پى دەدەين.

ئەو بوو ئىمەى برە بەردەم يانە كە و وتى: ئەمەش ئەم شوئىنە
كە دەتانهۋى.

يانە كە لە شوئىنكى بەرز و خۆش بوو، لە سەر گىردىك بوو،
چەند پىچەيە كمان برى تا بە سەر كەوتىن، لە دەرەۋەى شار بوو،
ئەو شوئىنەى يانە كەى لى بوو، وە كۆ ھاۋىنە ھەۋار ۋابوو، چوار
دەۋرى دار و درەخت و گۈلى جوانى لى بوو.

كە چوۋىنە يانە كە، بە ئامىرى ئەلىكترونى بە وردى ئىمەيان
پىشكى و داۋاي سى دراميان لى كىردىن بۇ چوۋنە ژوورەۋە.

بە ئەمجدە مەندىلم وت: پارەى ھەموومان بدە، كە گەراينەۋە
دابهشى دەكەين و چەندمان بەركەوت دەتدەينەۋە.

لە پرسگەى يانە كە دوو كىچى بالا بەرزى پىچ زەردى سوور و
سپى چاۋەكانيان شىن بوو، جلىكى نىمچە رووتيان لە بەردا بوو،
سىنە و مەمك و رانەكانيان بە دەرئۆە بوو، پىشۋازيان لى كىردىن. كە
نەوزاد دۆخىن چاۋى پىان كەوت، لە خۆشيان ۋەخت بوو دلى
بىورىتەۋە، سەرى ھىنا ژىر گوئىم وتى: ئەۋانە چىن، مروئن، يان
فرىشتەن؟

منىش وتم: جارى تۆ چىت بىنيۋە، با بچىنە ژوورەۋە دەيانى
لەۋانە جوانتر و ناسكتەر لە بەر دەممان بە رووتى لە گەل دەنگى

مۇسقىقا سەما دەكەن و جەستەى خۇيان نىمايش دەكەن، كە دەيانىيىنى وادەزانىت لە دونىايە كى ترىت، وەك سولتانه كانى عوسمانى چوار دەورت پىر دەبن لە ژن و كچى جوان و لە خوايان دەوى ئاورپان لى بدەيتەو و لە گەلىان بچىتە ژىر پەردەى سوور و سىكسىيان لە گەل بكەيت.

كە لە دەركاى سالەى نىمايشكردن چووينە ژوورەو، كە چاوى بە ژنە رووتەكان كەوت، لە خۇشيان قاچەكانى تىك ئالان و بە سەر ئەژنۇكانى بەرىپۆو. لەو كاتەدا دوو ژنى سەماكەر دەستيان گرت و بەرزىان كردهو.

نەوزاد دۇخين ھىندەى تر حەپەسا، لە شلەژاوپان لە جىياتى ئىنگىلىزى بە زمانى كوردى پىنى وتن (سوپاستان دەكەم).

ئەمجدە مەندىل كە نەوزاد دۇخينى بەم شىۋەيە بىنى، بە پىكەنىنەو وتى: دەلىق قەت بە رووتى ژنت نەبىنىو، وا شلەژاويت؟!

ئەویش وتى: ئەو نىيە تۆش لە خۆشى ئەوژنە جوانانە، تەسبىحت بە دەستەوئەو بە چاوى حىزىش تەماشايان دەكەيت.

ئەمجدە مەندىل بە قسەكانى نەوزاد دۇخين تورە بوو، وىستى برواتە دەرەو و بەجىمان بىلى، نەمەشتىت بروات، ئارامم كردهو و پىم وت: ئىمە بۆ شەرپو دەمەقالى نەھاتووين، ھاتووين كەشىك بگۆرىن، ئەگەر نەوزاد دۇخين قسەيە كىش بكات، ھىچ مەبەستى خراپى نىيە، ئەو نىيە تۆش توانجت لى دا، كەچى تورە نەبوو.

كورسىەكانمان تەنھا دوو بىست لە ستىچ دوور بوو، ھەر كاتىك ژنە سەماكەرەكان بە رووتى دەھاتنە بەر دەممان، نەوزاد دۇخين

خۆى لىيان نىك دەكردهو و دەستى به مەمكى ژنه كان دادەھىنا و
درامىكىشى بۆ دەخستنه كهلىنى مايۆكانيان.

ئەمجد مەندىلىش رووى لە من كرد و وتى: تا دەچىنەو و نەوزاد
دۆخىن ئەو پارانەى كه پىيەتى ھەمووى لەو ژنانە خەرج دەكات.

منىش وتم: ئەو وەكو ئىمە نى، زۆر ھەزى لە ژنە، لىيان تىر
نايىت، تەنھا ئەم شەومان لە ئىرىقان ماو، با بىدىلى خۆى نەكات،
خودا دەزانىت كەى جارىكى تر دىينەو.

ئەوىش وتى: ئەگەر نەوزاد دۆخىن بناسم، بۆ جەژنى سەرى
سال ھەلت دەپىچىت و دىتەو.

منىش وتم: لەوانەى جەژنى سەرى سالىان خۆشبىت، بۆچى
تۆش لە گەلمان نايەيتەو؟

وتى: دىتى ھەر شوئىنىك بە كجار خۆشە، جارىكى تر بۆ ئىرە
نايەمەو، بەلام ئەگەر ھات و بۆ ولاتىكى تر رۆيشتن لە گەلتان
دیم.

لەم قسانەدا بووين، كچىكى جوان تەنھا سوخمە و شورىتىكى لە
بەر دا بوو، ھاتە لامان وتى: چ دەخۆن بۆتان بىنم؟

من و نەوزاد دۆخىن داواى بىرەمان كرد، ئەمجد مەندىلىش
داواى قاوہىەكى تالى كرد.

نەوزاد دۆخىن بە پىكەنىنەو بە ئەمجد مەندىلى وت: دەلىلى لە
قاوہخانە دانىشتووى، داواى قاوہ دەكەيت. توخودا گوناخ نىيە لە
ناو ئەو ھەموو ژنە رووتانە بىت و قاوہ بخۆيتەو؟

بەر لەوھى ئەو وەلام بداتەوھ بە تەوسەوھ وىم: ئەمجد مەندىل
وھ كو ئىمە نىيە، كەسكى نوژكەرە، نايەوئ گوناحبار بىت، بۆيە
خواردنەوھى كھولى ناخوات.

نەوزاد دۆخىنىش وئى: ترحىو گوشت ناخوات، بەلام گوشتا
دەخوات!

ئەمجد مەندىلىش رووى لە من کرد و بە تورەبىيەوھ وئى: لە بەر
تۆ دانم بە خۇمدا گرتووه و دەنگ ناکەم، ئەگەر واز لەو توانجانە
نەھىنىت، گلەيم لى مەكە، بەجىتان دەھىلم و دەگەریمەوھ شوقە.

منىش وىم: نەوزاد دۆخىن راست دەكات، لەلايەك تۆ نوژ
دەكەيت و لەلايەكى تىشەوھ لە ھەموومان زياتر ھەزىت لە ژنە،
ئەوھ نەبوو شەوانى رابردو داوات لە فەرھاد کرد ژنىكى بۆ ناردى و
بە رووتى لەگەلى بوويت.

ئەویش وئى: تەنھا ئەو رووت بوو، من شۆرت و فانىلەم لەبەردا
بوو.

نەوزاد دۆخىنىش وئى: ژنەكە ھەقى بوو لە بەر دەستت رابكات و
پىت بلى (You are crazy)!

ئەویش وئى: من تۆ نىم مردووى گان بىم، خۆشى ئەو ژنانە
لەوھدايەكە لەگەلىان دانىشىت و يارىان لەگەل بکەيت.

منىش بە پىكەنىنەوھ وىم: ئەوھ لۆيە پەنجەت لە سكى رادەکرد و
ختووکەت دەکردەوھ.

لەو کاتەدا يەكەك لە كچە رووتە سەماکەرەكانى سەر ستىچ ھاتە
بەردەم نەوزاد دۆخىن و خۆى بۆى چەماندەوھ و جووتە مەمكەكانى

بۆي دەلەراندنەۋە و چاۋە شىنە ئاۋىيە سىجراۋىيە كانىشى. خىستبۈۋە
ناۋ چاۋەكانى و بە ئامازە سەرسامى خۆي تېدەگە ياند. نەۋزاد
دۆخىنىش لە خۆشيان ئاۋ لە دەمى دەھات و بە ھەردوۋ دەستەكانى
ماچى بۆ ھەلدەدا و دوايش گەلایەكى پېنج درامى خىستە كەلېنى
جوۋتە مەمكەكانى. ئەمەۋ دواي تەۋاۋ بوۋنى سەماكانيان، ژنە
سەماكەرەكە لە سەر سىتىج ھاتە خوارەۋە و دەستى نەۋزاد دۆخىنى
گرت و ۋەكو ئازەل لە دواي خۆي رايكىشا و بىردىيە پىشت پەردە
سوۋرەكە.

ئەمجدە مەندىل كە نەۋزاد دۆخىنى بەم شىۋەبە بىنى ۋتى:
تەماشاكە چۆن ۋەكو ئازەل لە دواي خۆي رايىدە كىشىتن گانىك
ئەۋەندە دەھىننىت پىۋاۋ خۆي لە بەردەم ئەم ژنە لە شىفرۆشانە ۋا
سووك و رىسۋا بىكات؟!

منىش ۋتم: نەرىتى ئەم شوئىنە ۋايە، ژنە لە شىفرۆشەكان بە پېش
پىۋاۋە گانكەرەكان دەكەۋن و ۋەكو پىشەلەي بە با ھاتوۋ، بەدواي
خۆيان دەخەن.

دواي كاتىمىرېك نەۋزاد دۆخىن لە ژىر پەردە سوۋرەكە ھاتە
دەرەۋە و گەراپەۋە لامان و ۋتى: قوزىكى نازدارى ھەبوۋ، ھەندە
تەسك بوۋ، دەتوت كىرى پىۋاۋ نەچۋە.

ئەمجدە مەندىلىش بە تەۋسەۋە ۋتى: جا بۆ نالىتى پەردەي
كچىنىشى مابوۋ!

ئەۋىش ۋتى: ئەگەر باۋەر ناكەيت، لەگەل بە كىك لەۋ ژنە
سەماكەرەنە بېرۆ ۋاقيان بىكەۋە. ئىنجا دەزانىت قوزيان تەسكە يان
نا!

ئەۋىش وتى: مەن ۋە كۆتۈنم، لەخودا دەترسىم، ئەۋەى تۆ دەيكەيت زىنايە ۋە لەگوناحە گەۋرەكانە، ھەرگىز خودا لىت نابورىت.

ئەۋىش وتى: ئەى ئەۋەى تۆ دەيكەيت چى ناۋىكى لى دەئىت ئەفەندى؟!

منىش وتم: ئەگەر باسى ئايىن بىكەين، بە راي مەن ھىچ جىاۋازىيان نىيە، تەماشاي ئەۋژنە روۋتانه بىكەيت، يان بىانگىيت، تەنھا سەبىركردنى ژنىك بە نىگايەكى شەھۋەتەۋە لە ئايىنى مەسىحى دا بە زىنا دادەنرىت ۋە ئەمەش ئەۋەيە كە ئىنجىلى مەتى (۵: ۲۸) پىمان دەلىت، كە تىيدا ھاتۋە ((ھەر كەسكى سەبىرى ژنىك بىكات بە مەبەستى شەھۋەتكدنى، ئەۋا لە دلى خۆيدا زىناى لەگەل كىردۋە)).

ئەمجد مەندىلىش وتى: مادام ئەۋە دەزانىت، بۆچى تەماشايان دەكەيت؟

منىش وتم: مەن ۋە كۆتۈكەسكى دوۋروۋنم، لەلايەك نۆژ بىكەم ۋە جومە ۋە جەماعت بىكەم ۋە مانگى رەمەزانان بە رۆژوۋم، لەۋلاشەۋە بە روۋتى لەگەل ژنى لەشفرۆش دەستبازى بىكەم ۋە شەۋانىش بىچمە يانەى شەۋان ۋە تەماشاي جەستەى روۋتىان بىكەم ۋە لە ژىر لىۋەكانىشم ناۋى خودا بىنم ۋە دانە دانەش دەنكى تەسبىح ئاۋدىو بىكەم.

بەم شىۋەيە تاكاتىمىر سىۋى نىۋى بەيالى بە دىار ئەۋژنە سەماكەرانە ماينەۋە، دۋاپى گەراينەۋە شوقەكەمان.

گەراينەوہ

رۆژىك بەر لە گەرانەوہمان، تەلەفۇنمان بۇ محەمەد كۆسەى
شوفىر كەرد و پىمان وت بەيانى دەگەرىنەوہ، داوامان لىي كەرد كاتزىمىر
دوانزەى نىوہرۆ لە سەر سنوورى ئەرمىنىا چاوہرپىمان بكات.

بەيانى زوو لە خەو ھەستائىن و خۆمان كۆكردەوہ و كلىلى
شوقەكەمان داىوہ ناتاشا و لەگەل جۆرج بەرئى كەوتىن.

كە لە شارى ئېرىقان چووينە دەرەوہ، لە رىگا كاروانىكى سوپاى
ئەرمىنىمان بىنى، پىكھاتبوو لە تانك و زرىپۆش و تۆپخانە. چەند
پاسىكىشىان لەگەل دا بوو، سەربازيان لە ناو بوو. بە جۆرجم وت:
ئەم كاروانە سەربازىيە بۆ كۆى دەرۋات؟

وتى: بۆ ناوچەى ناگۆرپنى قەرەباغ دەرپۆن، لە دوپىنى ئىوارەوہ،
بەيەكدادان لە نىوان سوپاى ئازربايجان و سوپاى ئەرمىنىا
روويداوہ، كۆزرا و و برىندارىش لە ھەردوو لا ھەيە.

منىش وتم: گوپم لى بووہ لە سەر ناوچەى ناگۆرپنى قەرەباغ
شەريانە، بالام نازانم كامەيان خاوہن ھەقن.

وتى: ئەم ناوچەيە، ناكۆكى لە سەرە، ئازەريەكان پىي دەلپن
(ناگۆرپنى قەرەباغ)، ئەرمەنىيەكانىش پىي دەلپن (ئەرتساخ)، بەلام
دانىشتوانە رەسەنەكەى ناوچەكە پىي دەلپن (كوردستانى سوور).
ناوچەيەكى شاخاويەكەوتۆتە باشوورى قەوقاز، ناوچەيەكى نىمچە
سەربەخۆيە، لە كۆندا زۆربەى دانىشتوانەكەى كورد بوون، بەلام

دوای پاكىتاو كوردنى رەگەزى كە يە كىتى سۆڧىت لە دژى ئەوان
پېرەوى دە كرد، بە زۆرى گوڧىزانەو بەر روسىا و كازاخستان و لەوى
مانەو، بەمەش لە ئىستاندا كەمىنە يە كى كوردى ئىزدى و زۆرىنە يە كى
ئەرمەنى و توركى ئازەرى لەو ناوچە يە دەژىن.

جۆرچ بەردەوام بوو لە قسە كردن و وتى: لە كۆنەو و تاكو ئىستا
شەپ و پىكدادان لە سەر ئەو ناوچە يە لە نىوان ئەرمىنيا و ئازربايجان
بەردەوامە، هەردوولا جەخت لە سەر مولكدارىتى گەل و خاكە كەى
دەكەن، بەو ھۆيەشەو ھەزاران قوربانى لى كەوتۆتەو. ھەر چەندە
لەو ھەتى سەرۆكى روسىا فلادمىر پۆتىن نىو ھەندىگىرى كردوون و
رىكەوتنى ئاشتى پى واژۆ كردوون، شەپ و پىكدانە كانى نىوان سوپاى
ھەردوو ولات كەمتر بۆتەو.

ئەمەى وت و رووى لە من كرد و وتى: (عەرەبى شەمۆ) ش
خەلكى ئەم شوڧنە يە، بە رەچەلەك كوردە و بە ئايىن ئىزدىيە.

ئەمەى وت و كەوتە باسى ژيانى عەرەبى شەمۆ و وتى: عەرەبى
شەمۆ دامەزرىنەرى رۆمانى كوردى و سەر نووسەرى رۆژنامەى (رىا
تازە) بوو لە نىوان سالەكانى (۱۹۳۰ تا ۱۹۳۷).

منىش وتم: چۆن زانىارىت لە سەر عەرەبى شەمۆ ھەيە؟

وتى: لە زانكوۆى دىمەشق خوڧىندوومە و لىسانسم لە ئەدەب
ھەيە.

منىش وتم: رۆمانەكەى بە ناوى (شفانى كورد) بوو، بە رۆنووسى
كوردى باكوور نووسىويەتى. ئەم رۆمانە لە رۆزى باشترىن رۆمانەكانى
ئەدەبى رىالىزىمى سۆسىيالىستى دادەندىرت و لە روسىا ھاوشىو ھى
رۆمانى (دايك) ى مەكسىم گۆرگى ناوبانگى دەر كردووە.

جۆرجىش وتى: تۆ راست دەكەيت، خودى مەكسىم گۆرگى لە سەردانىكىدا بۆ ئەرمەنستان، پاش وەرگرتنى رۆمانەكە، بە ئىمزاى عەرەبى شەمۆ، رۆمانەكە بەرز دەرخینىت و وەك شاکارنىكى ئەدەبى سۆشالېستى ناوژەدى دەكات.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: خۆت و جۆرج ئاكتان لە ئىمە نەماو، منىش رۆژنامەنووسم، گوتم لە ناوى بوو و حەزەكەم زانىاریم لە سەرى ھەبىت.

ئەمجد مەندېلىش وتى: ھەرچەندە من مامۆستای زمان و ئەدەبى كوردیم، بەلام ئەم زانىارىانەى لە بارەى عەرەبى شەمۆ باسى دەكەن بۆ من تازەىو پېشتر گوتم لى نەبوو.

منىش وتم: تۆ لە بەر تەماشاکردنى فلىمى ھىندى و جاکشان و فلىمە کاوبۆکان، ئاگات لە کتیب خوتىدەنەو نىيە.

ئەویش وتى: مەسەلە ئەو نىيە، مامۆستای ئەدەب لە كۆلېژ زۆر بە كورتى باسى لىوہ كرد، زۆرم مەراقە بزائم رۆمانەكەى باسى چى دەكات. چى وایکردوو مەكسىم گۆرگى وا پىي سەرسام بىت.

منىش وتم: رۆمانەكە باسى خانەوادەىەكى كوردى كوردستانى سوور واتە ئەو ناوچەىەى كە ئىستا پىي دەلېن (ناگۆرنى قەرەباغ) دەكات، كە تىكەل بە جموجۆلى سیاسى دەبن و لە شانە نەئىنەكانى بەلشەفىەكانى ئەو سەردەمەى رووسیا چالاكى دەكەن. رۆمانەكە بەسەرھاتىكى كۆمەلایەتى نىمچە سیاسى و فۆلكلۆرى ژيانى كۆچەرئىشنانى كوردانى يەكیتى سۆفیتە و تیايدا نووسەر خۆى وەك پالەوانىكى رۆمانەكە سەربىردەكان دەگېریتەو، لە سەردەمى مندالى و گەنجىتى و گەورەبوونى بە سەر ناوچەكەياندا ھاتوو. باسى ئەو دەكات، چۆن كورد لەو كاتەدا لە ناو ئەو كېشەمە كېشىمى سیاسى و كۆمەلایەتیانەدا توانىوئىەتى ژيانى خۆى بەرپۆە بەرپىت و وئىنەىەكى

تراژىدىا ئامىزى ھەژارى و نەدارى خىزانە كانى ئەو ناوچە يەمان بۆ دە كىشىت.

ئىمە لەو قسانەدا بوو، جۆرچ وتى: دوو كاتىمىرى تر دە گەينە سەر سنوور، ئە گەر برسیتانە، لېرە رىستوراننىكى بچووكى لىيە، با لابدەين و نانى بە يانى بخۆين. ئە گەریش خۆتان پى را دە گىرىت، ئەوا تەنھا دەست بە ئاو دە گەينەين و دواتر دەرۆين.

عەزەدين چاو حىزىش وتى: خواردنى رىگا پاك نىيە، تەنھا دەست بە ئاو دە گەينەين و دەموچاومان دەشۆين.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: با لە مەرزى ئەرمىنيا دەرياز بين و بچىنە دىوى ئىران، محەمەد كۆسە شوئى خۆش پى دەزانىت، لەو دىو نان دەخۆين.

ئەو ھەبوو كە گەيشتىنە مەرزى (خود ئافەرىن) ى ئىرانى، محەمەد كۆسە چاۋەرىي دە كىردىن.

پىم وت: زۆر برسيمانە، لە دوئى ئىۋارە ھىچمان نەخواردوۋەن بمانبە بۆ رىستوراننىكى خۆش، تا بە دلى خۆمان تىر بخۆين.

ئەو ىش وتى: ئە گەر خۆتان پى رابگىرىت، بە شارى تەبرىزدا دەچىنە ھە لەو رىستوراننىكى باشى لىيە، دلنىام يە كجار نانى لى بخۆن، بە دوايدا دىنە ھە،

عەزەدين چاو حىزىش وتى: دەبى خواردنە كە ى ۋە كو ئەو خواردنە بە تام بىت كە لە ئەرمىنيا بۆم لى دەنان؟

منىش وتم: بەي مۇجامەلە، دەستات زۆر بە تام و بە لەزەت
بوو.

نەوزاد دۇخىنىش بە پىكەننەوہ وتى: خو ژن نىيە تا دەستاوى
خوش بېت!

بەر لەوہى من وەلامى بدەمەوہ، عىزەدىن چاۋ حىز وتى: ھەتىم
تۆكەي فېرى قسە کردن دەبىت، لە جىياتى وەكو ئەو ستايشم
بکەيت، کەچى توانجم لى دەدەيت.

ئەویش وتى: ئەگەر ژن بايت لە بەر ئەو شىوہ خوشانە ھەرگىز
پىاوہ کەت تەلاقى نەدەدايت.

ئەویش وتى: ئاخىر چىت پى بلىم ھەي نېرە کەر.

مىھمەد كۆسەش تەماشى نەوزاد دۇخىنى کرد و بە پىكەننەوہ
پى وت: دەزانى ئەو ناوہت زۆر جوان لى دېت.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: كۆسەي گەواد ھەر تۆ مابووى پىمان
رابوتىت؟

ئەویش وتى: تورە مەبە، ئەم نازناوہ بە ھەموو كەستىك نادىت،
لاي ئىمە ئەوہى كىرى زل بېت و زۆر بېرېت، وای پى دەلېن.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: بۆيە منىش وای پى دەلېم، چونكە
ئەو بە شەر نىيە، ژنى پىر و گەنج لە يە كىرى جىيا ناكاتەوہ، ھەرچى
بکەوتتە بەر ھەملەي كىرى دەيگىت.

ئەمجد مەندىلىش بە بىزارىيەوہ وتى: ئىوہ زۆر سەيرن، لەجىياتى
قسەيەكى بە سوود بکەن، تەنھا لەگەل زگ و بەرزگن.

منىش بە پىكەننەنەۋە وتم: گویت لى نەبوۋە، سالانى چل و پەنجاكان لە ھەولەكە خۆپىشاندان دەكرا دژى ئاغا و دەرەبەگەكان، يان دژى حكومەتى بەغدا، مام رەحمان و شىخە شەل بە پىش خەلك دەكەوتن، مام رەحمان ھاۋارى دەكرد و شىخە شەلىش لىي وەرەگرتەۋە و دەيانگوت: چىتان دەۋى ئەى مىللەت. خەلكەكەش بە تىكرای دەنگ دەيانگوت: نان و گان و ئىسراحت.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەمجد مەندىل ھەقىەتى ۋا بلى، ئەۋزە كە شىخ فەرھاد بۆى ناردبوو، لەجياتى ئەۋەى بىگىت، قدىلانەى دەكردەۋە. محەمەد كۆسەى شوفىرىش بە سەرسورمانەۋە وتى: ئەگەر نەيدەگا بۆچى پوولى پە دەدا؟

نەوزاد دۆخىنىش وتى: لە خۆى بېرسە بزانه بۆچى نەىگا؟

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئىۋە نازانن چىژ ۋەرگرن، بە پىنج خولەك گانەكە دەكەن و ھەلدەستن. من دوو كاتزمىر لەگەلى مامەۋە، ئەۋىش زۆرى پە خۆش بوو.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: بۆىە لە ھۆلەكە بەدۋاى يە كتر كەوتبوون و بە يە كترىتان دەوت (You are crazy)!

محەمەد كۆسەش وتى: ئەۋە ماناى چىيە؟

نەوزاد دۆخىنىش وتى: واتە تۆ شىتى.

كە نەوزاد دۆخىن ۋاى وت، محەمەد كۆسە رووى لە ئەمجد مەندىل كرد و بە پىكەننەنەۋە پىي وت: ۋەلا ئەۋزە ھەقى بوۋە وات پە بلى.

كە بىنىم ئەمجدە مەندىل زۆر تورە بوو، خەرىكە ئەتەقەتەو،
وتم: ئىو نازان بۆچى ئەو ژنانە ناگىت، تەنە يارىيان لە گەل
دەكات.

مەمەد كۆسەس وتى: بۆچى؟

بە تەوسەو وتم: ئەو وەكو ئىمە نىيە، كەسىكى نوپزكەرە و لە
خودا دەترسى، نايەوى زىنا بكات.

كەوام وت، مەمەد كۆسە رووى تى كردم وتى: ئەى تۆ چىت
لى دەكردن، ناكات تۆش وەكو ئەو تەنە يارىت لە گەلدا كىردىن بۆيە
وا پىشتىگىرى دەكەيت؟

وتم: ھەر كەسىك ئازادە چۆن بىر دەكەتەو، منىش وەكو
ئەمجدە مەندىل لە گەل ئەو نىم بىانگىم.

ئەویش وتى: ئەگەر نەيانگىت، خۆ بۆنىشيان ناكەيت؟

وتم: تەنە ھەزم لىيە لە گەلىان دانىشم و بە يەكەوە بخۆين و
بخۆينەو و بىاندوتىم.

ئەویش وتى: بۆچى تۆ لە زمانىان دەزانى؟

وتم: لە رىگەى بەرنامەى گۆگل ترانسلىتەرەو قسەكانم
وەرەگىرا سەر زمانى ئەرمەنى، يان ئىنگىلىزى.

ئەویش وتى: زمانى توركى و فارسىشى تىايە؟

وتم: ھەموو زمانەكانى تىايە بە زمانى كوردىشەو.

كەۋام وت، وتى: مادام ئىۋە بۆژن ھاتوون، بۆچى وا دوور دەرۆن، لە ئىران ژنى لە شفرۆشى زۆرى لىيە، لە سنوور قاچتان ئاودىو كەن، پرە لەو ژنانەى كە ئىۋە دەتانەۋى.

ئەمەى وت و رووى لە ئەمجدە مەندىل كىرد و پىتى وت: ئەۋەيان بۆ تۆش باشە، ئەگەر ھەز بىكەيت دەتوانى ئەۋژنەى دەتەۋى بۆ چەند رۆژنىك لە خۆتى مەرە بىكەيت و بە ھەلالى بىگىت.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: ماۋەيەك بەر لە ئىستا لە شارى ورمى چوومە گەرەكى (بالو) لەو گەرەكە لەو ژنانەى زۆر لىيە. ھاورپىيەكم خانوۋى لە وى ھەيە، بە سىغە ژنىكى لى مەرە كىردم، شەۋ و رۆژنىك لەگەلى مامەۋە، دۋاپى بە جىم ھىشت و گەرەمەۋە ھەرىمى كوردستان.

مەمەد كۆسەش وتى: پىتان چۆنە دوو شەۋ لە ورمى بىمىنەۋە، لەو ژنانە زۆر دەناسم، ژنى جۋانتان بۆ دەھىتم.

غىزەدىن چاۋ ھىزىش وتى: مىندالەكانم نازانن كە ھاتوومەتە ئەرمىنىا، بەناۋى پىشكىنى بىزىشكى بۆ ئىران ھاتووم، ئەگەر زىاتر دۋا بىكەوم، گومانم لى دەكەن.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: مىن دەمىنەۋە، با بزانىن كۆسەى گەۋاد ژنى چۆنم بۆ دىنى.

كە گەيشتىنە شارى تەبرىز، مەمەد كۆسە ئۆتۈمبىلەكەى لە بەردەم رىستوراننىك راگرت و وتى: ۋەرنە خوارەۋە، ئەۋە رىستوراننى ئەرستۆيە، بە ناۋبانگىرىن و باشتىرىن رىستوراننى تەبرىزە، نانى نىۋەرۆ لىرە دەخۆين.

رېستورانته كە لە سەر دىزايىن و شىۋازىكى نوئى لە دەرەۋەى
شارى تەبرىز دروست كرابوو، لە ناوھە لە چەند حوجرەيە كى
شەش نەفەرى پىك ھاتبوو، لە جىياتى كورسى و مېز، ميوانەكان لە
دەۋرى خوانىك بە چوار مەشقى لېي دادەنىشتن.

بەر لەۋەى خواردن بېت، زەلاتە و سەۋزە و ماستاۋ و كولپەرى
گەرمىيان بۆ ھىناين، ماۋەيە كى زۆر بوو ماستاۋى ۋە ھا بەتام و بە
لەزەتم نەخواردبوۋە. نىزىكەى نىو كاترۇمېر لەۋى مائىنەۋە، دۋاي
بەرە و شارى ۋرې بەرىكەۋىتىن و لەۋىشەۋە بۆ شارى خانى و مەرزى
تەمرچىن رۆيشتىن.

بەر لەۋەى بگەينە ۋرې، نەۋزاد دۆخىن پەشىمان بۆۋە كە دوو
شەۋ بىمىنىتەۋە، ۋى: منىش لە گەلتان دەگەرېمەۋە، چونكە دەپ
دۋاي حەفتەيە كى تر لە گەل ھاۋسەرە كەم بۆ سەردانى پزىشك
بېمەۋە.

كە گەيشتىنە سەر سنوور، لە بەر دەرگاي مەرزى تەمرچىن
چاۋم بە جادر كۆمبارسى ھاۋرېيى مندالىم كەۋت، عەبدوللا شىخانى
و ماھىر كرمانجى لە گەل بوو. كە چاۋى بە من كەۋت، لە خۆشيان
شاگەشكە بوو، ۋى: بەر لەۋەى بىم، لېم پىرسىت ۋىيان چوۋىت بۆ
ئەرمىنيا.

منىش وتم: بۆچى ھاتوۋى؟

ۋى: بۆ سەردانى پزىشك ھاتووم.

منىش وتم: چاكە بە تەنيا نىت، دوو كەست لە گەل دايە.

ئەۋىش ۋى: ئەۋان بۆ ئىشىكى خېر ھاتوون، لېرە بەجىم دەھىلن
و دەچنە شارى بۆكان.

منىش وتم: دياره بۇ سەر گۆرى حەسەن زىرەك دەچن؟

وتى: لە خۆيان بېرسە با پېت بلېن بۆچى ھاتوون.

منىش بە عەبدولا شىخانىم وت: ئەگەر بۇ سەر مەزارى
حەسەن زىرەك نەھاتىن، ئەى بۆچى ھاتوون؟

وتى: بۇ خوازىپنى خاتوو مانى بۆكانى ھاتووم.

منىش وتم: بۇ كۆرەكەت؟

وتى: نەخىر بۇ خۆم.

منىش وتم: ئەوزۇر لە تۆ بچووكترە، مېردت بې دەكات؟

بە پىكەنىنەۋە وتى: خۆشەۋىستەمە، ماۋەيەك پېش ئىستا لە
ھەۋلېر بوو، خانوئىكم بۇ گرتبوو، خۆم كرېيەكەم لەجياتى دەدا.

ماھىر كرمانجىش بې ئەۋەى پرسىارى لى بكام وتى: من لە جياتى
كەسوكارى لەگەلى ھاتووم، ھەر لەۋىش مارەى دەكەين و منىش
دەبمە شاھەت لە سەر مارە كرديان لە يەكترى.

ئەۋەى وت و لەگەل عەبدولا شىخانى خواخافىزيان كرد و
رۇشتن.

جادر كۆمبارسىش وتى: ئەگەر بە پەلە نىت بۇگەرەنەۋە،
لەگەلم بىنەۋە، كە لە سەردانى پزىشكىش بوۋىنەۋە، سەردانى
شارەكانى رۆژھەلاتى كوردستانىش دەكەين و بە يەكەۋە ھەۋايەك
دەگۆرېن.

منىش وتم: ھەرچەند پېشتر زۆربەى ئەو شارانەم بىنىو، بەلام
لە بەر دلى تۆ دەمىنمەو و بە تەنیا جىت ناھىلەم. سەردانى مەزارى
ھەسەن زىرەكېش دەكەين و دوايى دەچىنە شارى سەقز و بانە و
لەوئىشەو بە سەردەشت تىدەپەرىن و دەگەرئىنەو خانى.

كە وام پى وت، زۆر كەفى ھات، وتى: تۆو كە براكانم
خۆشەوېستى، دەمزانى دلم ناشكىنى و لەگەلم دەمىنەتەو.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: بىرىار بوو من بىمىنمەو، كەچى تۆ
دەمىنەتەو.

ئەمەى وت و لەگەل ئەمجد مەندىل و عىزەدىن چاوحىز
بەيەكەو خاھافىزىيان لى كردم و لە مەرزى تەمرچىن بۆ دىوى
ھەرىمى كوردستان ئاودىو بوون. من و جادر كۆمبارسىش لەگەل
مەمەد كۆسە بۆ شارى ورىمى بەرىكەوتىن.

لە ناو ماشىنەكە مەمەد كۆسە پىرسى: ئەو بۆچى نازناوى
كۆمبارست دەقەبەل كىردو؟

منىش وتم: چونكە خۆى شانۆكارە و بىست سال زىاترە لە شانۆ
كار دەكات و سىنارىيۆ دەنووسى، كەچى ھىشتا رۆلىكى سەرەكى
و ەرنەگرتو، دەرھىنەرەكان لە بەر پى توانايى ھەمىشە رۆلى
كۆمبارسى پىدەدەن. تەنیا جارىك رۆلىكى سەرەكى لە درامايەكى
تەلەفزیيۇنى بە داوەتتىكى دەرھىنەر ەرگرت ئەوېش سالانى ھەشتاكان
بوو، تەلەفزیيۇنى بەغداش مۆلەتى دەقەكەى نەدا و رىسەكەى لى
بوو ەو خورى.

مەمەد كۆسەش رووى لە جادر كۆمبارس كىرد و وتى: جا
ھەيف بۆچى لەوانى تىرىشدا دەرھىنەرەكان داوەت ناكەيت؟

پېش ئەۋەى جادر كۆمبارس ۋەلام بىداتەۋە، من ۋەلامم دايەۋە و
ۋتم: فەقىرەى كىرىچىيە و تواناى داراى كەمە، ئەۋ دەرەينەرە
جاۋچنۆكانە بەۋ تىزناكرىن.

مەمەد كۆسە كە زانى جادر كۆمبارس بۇ پىشكىنى پىرۇستات و
گورچىلە و چاۋەكانى بۇلاى پىشك ھاتوۋە، ۋتى: لە شارى تەبرىز
دكتورىكى بەناۋبانگى لىيە، پىپۇرى نەخۇشەكانى پىرۇستات و
گورچىلەيە. ئەگەر بىتەۋى ئىستا پەيۋەندى پىۋە دەكەم و بۇت
حجىز دەكەم.

جادر كۆمبارسىش ۋتى: ئەگەر دىلنايت پىشكىكى باشە،
تەلەفۇنى بۇ بىكە، راستەخۇ بۇ ئەۋى دەچىن.

مەمەد كۆسەش مۇبايلەكەى لە گىرفانى دەرەينا و تەلەفۇنى بۇ
كەسك كىرد و بە زمانى فارسى قسەى لەگەل كىرد.

جادر كۆمبارسىش روى لە مەمەد كۆسە كىرد و پىتى ۋتى:
تىنەگەيشتم چىت بى ۋتى؟

ئەۋىش ۋتى: پىتم ۋتى پەيۋەندى پىۋە بىكات و پىتى بلى زوو
بەرىمان بىكات.

بەم شىۋەيە، كاتىمىر ھەشت و نىۋى شەۋگەيشتىنە شارى
تەبرىز و چوبىنە نۇرىنگەى ئەۋ پىشكە. تاگەيشتىنە ئەۋى،
پىشكەكە زۇربەى نەخۇشەكانى بەرى كىردىۋو، تەنھا ئىمە و سى
نەخۇش مابوۋىن. مەمەد كۆسە بە توركىپكى سەقەت قسەى
لەگەل سكرىترى پىشك كىرد. ۋتى بە پىشك بلى لە غىراقەۋە
ھاتوۋن، زوو بەرىمان بىكات. بەلام سكرىترەكە ھىچ بايەخى بە
قسەكانى مەمەد كۆسە نەدا. ۋەك ئەۋە ۋابوۋ، كە نەيناسىت.

مەخمەد شەرى مەن و جادىر كۆمبارسى كىرد و ئارەقەى
شەرمەزارى لە نىوچەوانى دەتكايەوہ.

بە ھەرحال، نۆرھەمان ھات و چوۋىنە لای پزىشكە كە، جادىر
كۆمبارس كەمەك زەمانى توركى دەزانى، باسى تەندروستى خۆى بۆ
كىرد.

سەرى بىروانامەى پشت سەرى پزىشكە كەم كىرد، ھەلگىرى
بىروانامەى ماستەر بوو، لە نەخۆشى گورچىلە و مىزلىدان. بە
مەخمەد كۆسەم وت: لە ورمى دەيان پزىشكى لە سەرووى
پىسپۇرىيەوہى لىيە. بۆچى ئىمەت بۆ ئىرە ھىنا، مادام پزىشكى لە
سەرووى پىسپۇرى ناناىت؟

كە وام پىتى وت، نەيزانى چى بلىت، لە شەرمەن رەنگى سوور
ھەلگەرە و زەمانى تەتەلەى دەكىرد، شىركە لەوئى و رىۋىيەك لە وئى،
زۆر خۆى ھىنا و بىرد، نەيتوانى درۆيەكەى پىنە بكت.

دوای ئەوہى پزىشك پىشكىنى بۆ كىرد، رەچىتەيەكى دايە و ھىچ
باسى پىشكىنى خوتن و سۆنار و قەستەرەى نەكىرد.

مەنىش وتم: ئەقەلم ئەم پزىشكە ناگىرت، بۆردى دىكتۇراى نىيە،
لە شارى ورمى دىكتۇرى زۆر لەو باشتر ھەن. ئەگەر بە قسەم
دەكەيت، دەرمانەكان مەكرە، ئىستا دەچىنە شارى ورمى، ئەم شەو
لە ھوتىل دەخەوین و بەيانى سەردانى دىكتۇرىكى لە سەرووى
پىسپۇرىيەوہ دەكەين.

جادىر كۆمبارس بىرۆكەكەى پى باش بوو، وئى: لە بەر تۆ دەنگەم
نەكىرد، ئەگىنا زوو زانىم ئىشى. ئەم پزىشكە فشەيە. بەئى ئەوہى
پىشكىنى خوتن و مىز و سۆنارم بۆ بكت، دەرمانى بۆ نووسىم.

مەھمەد كۆسەش وتى: پزىشكە كە پىي وتم (گورچىلە كانى چركيان گرتووه، ھەندىك وردە زىخى تىدايه، ئاو زۆر بخواتەو ە دىتە خوارەو). بۇ پرۇستانە كەشت وتى (قەوارە كەى زۆر گەورە نىيە، بە قەدەر دىكە نۆكىكە).

جادر كۆمبارسىش وتى: قسەى قۆر، نىكەى دەسالە سەردانى دىكتۆرە كان دەكەم، دىكتۆر نەماو سەردانىم نە كرىپى، ھەر ھەمويان دەلپىن قەبارە كەى گەورە بوو، دەپى ناوە كەى ھەلبىكۆلپىن، كەچى ئەو دىكتۆرە فاشىلە دەلپى جىگەى مەترسى نى!

منىش وتم: لە ورمى كەسنىك دەناسم، لەو ھوتىلەى كە بۆى دەچىن، نووسىنگەى ھەيە، نەخۆش دەباتە لای دىكتۆرە كان، بەيانى دەچىنەى لای و داواى لى دەكەم لە گەلمان بىت.

ئەو ەبوو بەم شەو گەراپنەو ە شارى ورمى، لە رىگا تەلەفونم بۇ بەرپۆەبەرى ھوتىل (ئادا) كرد و پىم وت ژوورپكى سى تەختىمان بۇ دابنىت.

ھوتىل (ئادا) لە خىابانى كاشانىە، كەوتۆتە ناوچەرگەى بازار، ھوتىلپكى سى ئەستېرەى زۆر خاوتىنە. نرخە كەى لە چا ھوتىلە كانى تر زۆر كەمە. خەلىكى شارى ھەولپىر و دەورو بەرى لە سەردانىان بۇ شارى ورمى، لەو ھوتىلە دەمپننەو.

تا گەيشتىنە ورمى و چوونىنە ھوتىل، كات دوانزەى شەوى لادابوو. ئەو شەو خەوتىن و بەيانى كاترپىر ھەشتى بەيانى ھەستائىن و رىشمان تاشى و خۆمان گۆرى و چوونىنە رىستورانى ھوتىلە كە بۇ نانخواردنى بەيانى. دواى نانخواردن، چاومان بە كەمال مزورى كەوت، لە نووسىنگەى خۆى دانىشتبوو، چاوپىر نەخۆشە كانى دەكرد بىانباتە لای پزىشك. كەمال مزورى لە تەمەنى من و جادر

كۆمبارس دا بوو، بە رەچەلەك خەلىكى كوردستانى عىراق بوو، لە سالى ۱۹۷۴ لە گەل خانەوادەكەى بە ھۆى شۆرىشى ئەيلوولەو ە ئاوارەى ئىران دەبىت و تاكو ئىستاش لەوى ماوئەتەو ە. خىزاندارە و كورە گەورەكەى لە ھىتان و بردنى نەخۆشەكان بۆلاى دكتور، ھاوکارى دەكات. كەسىكى راستگۆ و پى فرو فىلە. پىشتر ئەو شۆئىنەى كارى لى دەكات، سەر بە فەرمانگەى تەندروسى نووسىنگەى سەرۆكى حكوومەتى ھەرىمى كوردستان بوو، بەلام دوای سەرھەلدانى رىكخراوى تىرۆرسى داعش و بە ھۆى قەيرانى دارايىيەو ە، نووسىنگەكە بە فەرمى داخرا و لە ئىستادا بەرپوئەبەرەكەى بۆ خۆى كار دەكات.

سلاوم لىي كرد و جادر كۆمبارسم پىي ناساند و وتم: جادر كۆمبارس چەندىن نەخۆشى ھەيە، لەوانە پرۆستات و گورچىلك و چاوكزى، بۆ سەردانى دكتور ھاتووە، لە گەلى برۆ بۆلاى دكتورە باشەكانى ئىرە، ئەو ھاوړپىيەكى خۆشەويستە.

كە وام پى و ت: بە مۆبايل پەيوەندى بە دكتورىكى پىپۆرى نەخۆشەكانى گورچىلك و مېزەلدان كرد و وتى: ئەم دكتورە لە سەرووى پىپۆرىيەو ەيە، ئەندامى كۆمەلەى پزىشكانى ئەمريكى و بەرىتانىايە و بەناوبانگە. جىاواز لە دكتورەكانى تر، بەيانىانىش نۆرىنگەكەى دەكاتەو ە، وتى ئىستا لە گەل خۆت بېھتە.

منىش وتم: تا ئىو دەچنە لاى دكتور و دىنەو ە، منىش دەچمە ئازمايشگای (ئارىيان) و ھەندىك پشكنىن بۆ خۆم دەكەم.

جادر كۆمبارسىش وتى: تۆ چىتە، خۆ نەساغ نىت؟

وتم: پىشتر نەخۆشى كىنگزم ھەبوو، لە ھەولپىر چوومە لاى دكتور شەوقى غەزالە، ھەبى زایلۆرىكى سىسەد مليگرامى بۆ نووسىم. نزيكەى چوار سال بەكارم ھىنا و لە خواردنى گوشتى سوور و

پاقلەمەنىە كان خۆم دوور خستەو، ئىنجا چاك بوومەو،
هەرچەندە چاك بوومەتەو، سالى جاريك يان دوو جار پشكنىنى
خوتىن دەكەم، بۆ زانىنى رىزەى يۆريك ئەسید و كرياتىن و پروتىن لە
ناو خوتىنم.

ئىتر ئەو، كەمال مزورى و جادر كۆمبارس چوونە خيابانى
شىمالى بۆ لای دكتۆر و منىش چوومە ئازمايشگا.

ئازمايشگى (ئارىان) لە هوتىل (ئادا) نزيك بوو، پشكنىنم كرد و
گەرامەو، هوتىل. لە سالتونى هوتىل دانىشتم و بە دەم چا
خواردنەو، چاوەرپى گەرانەو، جادر كۆمبارسم دەكرد. محەمەد
كۆسەش وتى: بە ھۆى گەشتيارانەو، ئەم ماو، ھەي ئاگام لە مال و
مندالم نەماو، ئەگەر لارىت نەبى، دەچمەو، خانى و بەيانى ديمەو،
لاتان.

منىش وتم: برۆ خوات لە گەل بىت، كە ئىشوكارمان لىرە تەواو
بوو ئاگادارت دەكەينەو.

بەم شىو، محەمەد كۆسە گەرايەو، خانى و منىش تا كاتزمىرى
دووى دواى نيو، چاوەرپى جادر كۆمبارسم كرد، كە نەھاتەو،
چوومە ئەو رىستورانته كە لەناو هوتىلە كە بوو، نانى نيو، پرۆم خوارد
و گەرامەو، زوورە كەمان و دووشىكم وەرگرت و لىي خەوتم.

بىمارستانى مىلاد

بە تەۋاۋەتى چاۋەكانم گەرم نە كىردىۋون، لە گەل دەنگى تەلەفۇن
بە ئاگا ھاتم، كەمال مزورى لە سەر خەت بوو، وتى: خۆت بگۆرەو
ۋەرە خوارەۋە، لە ئۆفيسە كەم چاۋەپىت دەكەم. جادر كۆمبارسېش
لە لامە، لە بىمارستانى مىلاد قەستەرەى پرۇستاتى بۆ دەكەن،
بەھزادى كورم لە گەلى دەچىت، پىم باشتەرە تۇشيان لە گەل بىت.

بە خىراپى خۆم گۆرى و چوۋمە خوارەۋە. كە جادر كۆمبارس
چاۋى پىم كەۋت، وتى: كاك كەمال پىي خۆشە تۆمان لە گەل بىت،
دەنا من حەزناكەم تۆ ماندوو بىكەم.

منىش وتم: ئىمە براين، لە خۆشى و ناخۆشيدا لە گەلتدام.

كەمال مزورىش وتى: نەخۆشېكى زۆر لە ھەرىمى كوردستانەۋە
روويان لېرە كىردوۋە، لە گەلىان دەچمە كۆمەلگەى پزىشكان، بۆيە
ناتوانم لە گەلتان بىم. بەھزادى كورم لە گەلتان دىت، ئەۋىش ۋەكو
من شارەزايەۋ ئەۋەى پىۋىست بىت بۆتان دەكات.

ئەمەى وت و بانگى بەھزادى كىرد و پىي وت: لە نەخۆشخانەى
مىلاد دىكتور چاۋەپىتان دەكات، لەۋى قەستەرە و پىشكىنى تەۋاۋ بۆ
جادر كۆمبارس دەكرىت، لە گەلىان برۆتا كارەكانيان تەۋاۋ دەبىت
لە گەلىان بىمىنەۋە.

ئەۋەبۇۋى مەنىش لەگەنلەن چوۋم، كەگەشتەنە بېمارستانى مىلاد،
دەكتۇر لە پەرسگە چاۋەرىپ دەكردىن. كە چاۋى بە جادر كۆمبارس
كەۋت، يېنى ۋت: خۇت يە كەلەپ كەدەۋە، يان نا؟

ئەۋىش ۋتى: ۋە كۆپىم ۋتى: ئەگەر دەزانى ھەلەۋسانى
پروستاتە كەم مەترسى لە سەر ژيانم نى، ئەۋ نەشتەرگەرىيە ناكەم ۋ
ھەزناكەم ھەلەكۆلن.

ئەۋىش ۋتى: دەزانم بۇچى ئەۋ نەشتەرگەرىيە ناكەيت، لەۋە
دەترسەت تۋاناي سېكسەردن لە دەست بەدەيت؟

ئەۋىش بە پىكەننەۋە ۋتى: ئەدى ھەقم نى بەترسىم؟

دەكتۇرىش ۋتى: ھەمۇو پروستاتە كەت بۇ دەرنەھىنم، تەنھا
ئەۋەندەلى دەردىنم كە بۇرى مېزىت فراۋان بېت ۋ كېشەت بۇ
دروست نەكات، بەشى ئەۋەندەت بۇ دەھىلەمەۋە كە تۋاناي
سېكسەردن بېمىي.

جادر كۆمبارسىش ۋتى: دەكتۇرەكانى ھەۋلېرىش ھەمان قەسەيان
پى ۋتومە، بەلام ئەۋانەلى كە نەشتەرگەرى پروستاتيان كەردوۋە،
دەلېن تۋاناي سېكسىمان نەماۋە.

دەكتۇرىش ۋتى: ھەبىكت بۇ دەنۋوسم، يارمەتى دەردەبېت بۇ
ھەلسانى ئەندامى نېرىنەت ۋ ھېچ مەترسىشى. لە سەر ژيانت نابت.
يەك كاتزىمېر بەر لە سېكسەردن دانەيەكى لى بخۇ، ۋە كۆگەنج كېرت
ھەلدەستەيت.

جادر كۆمبارسىش ۋتى: ئەگەر ئەم نەشتەرگەرىيە نەكەم چى
دەبېت؟

وتى: زوۋيان درەنگ ھەر دەپ بىكەيت، بەلام دەتوانى ھەندىكى
تريش دواى بخەيت.

ئەۋىش وتى: ئەگەر نەيكەم ئىستا چىم بۇ دەكەي؟

وتى: ئىستا بە نازوورت بۇ دەكەم، لە ناۋەۋە سەيرى دەكەم
بزانم چۈنە.

جادر كۆمبارس قەستەرەش وتى: منىش ئەۋەم پى باشە،
چارەسەرم بۇ بنووسە، ئەگەر چاك نەبوۋمەۋە، ئەۋكات دەيكەم.

دكتۇرىش بە بەھزادى وت: لەگەلى برۇ پەراۋەكانى بۇ جىبەجى
بكە و بىبە زوۋرى نەشتەرگەرى، كە ئامادەبوون، ئاگادارم بكەۋە، بە
بەنجى مەۋزۋى بۇ دەكەم.

جادر كۆمبارس لەگەل بەھزاد خەرىكى جىبەجىكردنى پەراۋەكان
بوون، منىش لە ھۆلى چاۋەروانى دانىشتم و چاۋەپىم كردن. دواى
كاتزىمىرك جادر كۆمبارس ھاتە لام و وتى: داۋاى لىيوردنت لى
دەكەم زۆر ئەزىيەتم دايت.

منىش وتم: گرنگ ئەۋەپە تۇ چاك بىتەۋە و بە ساغ و سەلامەتى
بگەرپىتەۋە ناۋ خانەۋادەكەت.

بەھزادىش روۋى لە جادر كۆمبارس كرد و وتى: دكتۇر بەشى
دوۋ مانگ دەرمانى بۇ نوۋوسىۋىت، وتى (دواى تەۋاۋ بوۋنى ئەۋ
دەرمانانە، دەپ بگەرپىتەۋەلامن تا پىشكىنى بۇ بكەم) ئەگەر باشتىر
نەبىت، ناچارى نەشتەرگەرىيەكە بكەيت.

كوچەى پلىتەن

گەراينەۋە ھوتىل و تەلەفۇنم لە گەل محەمەد كۆسە كرد و پىم
وت: ئىش و كارى جادر كۆمبارسمان تەۋاۋ كىردوۋە، ئەمىرۇ ۋەرە
ورىم، لە ھوتىل چاۋەرپىت دەكەين. دەچىنە شارى مەھاباد و ئەم
شەۋ لەۋى دەمىنەۋە.

جادرىش وتى: زۆرم پى خۆشە شارى مەھاباد، پايتەختى
كۆمارى كوردستان و شارى پىشەۋا قازى محەمەد و محەمەدى
ماملى و ھىمىن و ھەژارى موكرىانى نەمر بىبىنم.

منىش وتم: ھىمىنى موكرىانى ناۋى خۆى محەمەد ئەمىنى
شىخولئىسلامە، لە سالى ۱۹۲۱ لە دايك بوۋە و لە سالى ۱۹۸۵
گىيانى بە خاك سپاردوۋە و لە گۆرستانى شاعىران لە شارى مەھاباد
نېژراۋە. لە دامەزراندىنى كۆمارى كوردستان چەندىن شىعرى
نەتەۋەپى و وتارى سىياسى بە نرخى لەۋ سەردەمەدا بىلاۋ كىردۆتەۋە و
پىشەۋا قازى محەمەد پىش نازناۋى شاعىرى مىللى پى بەخشىۋە.

جادرىش وتى: زۆرم پى خۆشە بچمە سەر گۆرى ئەۋ نەمرانە و
سەرى رىز و نوازىيان بۇ دابنوتىم.

منىش وتم: پىش چەند سالىك بە تايبەتى بۇ سەردانى گۆرى ئەۋ
نەمرانە ھاتم. ئۆتۆمبىلىكم گرت داوام لىي كرد بۇ سەر گۆرى ئەۋان
بىمبات. ئەۋ شوفىرەى ئىمەى بىردە سەر گۆرى ئەۋ نەمرانە، كورپىكى
گەنج بوۋ، دەرچوۋى دانىشگا بوۋ، وتى (زۆربەى شىعرەكانى ھىمىنى

موكرىيانى و ھەژارى موكرىيانىم لەبەر كىردووھە، منىش وتم (دىارە ھەستى شىعرىت ھەيە؟)، وتى (دەرچووى بەشى كوردىم، زۆر سەرسامم بە شىعرەكانى ئەو دوو كەلە شاعىرە نەمىرەى گەلە كەمان).

جادرىش وتى: ئەو گۆرستانەى كە ئەوانى لى نىژراون لىرەوھە دوورە؟

وتم: زۆر دوور نىھە.

بە چاوتروكانىك گەيشتىنە ئەوئى، دواى خوئىندى سورەتى فاتىحە، ھەندىك وئىنەمان لەگەل گرتن و دوايى لەگەل ھەمان شوفىر چوونىنە سەرگۆرى قازى محەمەد و سەيفى قازى.

نانى ئىوارەمان خوارد و لە سالەى ھوتىلە كە چاوەرپى ھاتنى محەمەد كۆسەمان دەكرد. كە ھات، كلىلى ژوورە كەمان داىەوھە بەرپىزەبەرى ھوتىلە كەو بە رى كەوتىن. كە گەيشتىنە جى، محەمەد كۆسە وتى: جى دەلئىن بىتانبەم بۆ ھوتىل كوئىستان، يان خانوئىكتان بۆ بگرم؟

منىش وتم: جىاوازىيان چىھە؟

وتى: ئەگەر ھەزتان لە مې بازى بىت، خانووتان بۆ دەگرم وژنى جوانىستان بۆ دىئىم. ئەگەر نەشتانەوئى، دەتانبەم بۆ ھوتىل.

جادرىش تەماشايە كى منى كرد و لە شەرمان ھىچ دەنگى نەكرد. لە چاوەكانىدا زانىم كە ھەزى لىيە. رووم لە محەمەد كۆسە كرد و پىم وت: ئەگەر دلىيايت ئەو ژنانەى بۆمان دەھىنىت جوان و ناسكن، بىرۆكەيە كى خراب نىھە.

ئەۋىش وتى: بە دەست خۇمانە، چۆنتان بوى ۋا دەبىت. ئىۋە
پارەى خۇتان دەدەن.

جادرىش وتى: دىكتۇر حەبى زەۋقى بۇ نوۋسىوم، فرسەتتىكى باشە،
لېرە تاقى دەكەمەۋە.

منىش بە پىكەننەۋە وتم: تۆ حەبى زەۋقت پىيە بە ئىمە چى؟

وتى: ئەگەر بتانەۋى بەشى ئىۋەشى لى دەدەم.

مەمەد كۆسەش وتى: من لە ئىۋە گەنجىترم، پىۋىستم بە حەب
نىە.

ئەمەى وت و مۇبايلەكەى لە گىرفانى دەرھىئا و پەيۋەندى بە
كەسىكەۋە كرد و شوقەيەكى لە كوچەى پلىتەن بۇگرتىن و وتى: ئەم
شەۋ لېرە دەمىننەۋە دەيكەينە شەۋى سوور، تا بەيانى چەند
ژىنتان بوى بۇتان دەھىنم، ژنى فارس و عەجەم و ژنى خۇمالىش
ھەيە.

جادرىش وتى: گوئىم لى بوۋە دەلەن (ژنى فارس سوور و سې و
بالا بەرز و جوانن) بۇ من ژنىك لەۋانە بىنە.

مەمەد كۆسەش وتى: منىش ژنىكى عەجەم بۇ خۇم دىنم.

ئەمەى وت و روۋى لە من كرد و وتى: ئەى تۆ كامىانت دەۋى؟

وتم: من ژنم ناۋى بۇ سىكسكردن، ژنىكى خۇمالىم دەۋى،
لەگەلم دابنىشىت و بەيەكەۋە گفوگوۋ بکەين.

مەمەد كۆسەش وتى: ئەۋ ژنانە حەزىيان لە گانە، ئەگەر
نەيگىت بۇچىتە؟

ۋىتەم: گان ھەموو شىتەك نىيە، دەمەۋى دلى خۇيم بۇ بىكەتە ۋە ۋاسى ژيانى خۇيم بۇ بىكات، بۇچى ئەم رىگىيە ھەلبۇزاردوۋە.

جادرىش ۋى: خۇ تۇ تۈنۈزەرى كۆمەلەيە تى نىت، تا بەدۋادادچوون
بۇ ژيانى ئەم ۋ ئەۋ بىكەيت؟

مىنىش ۋىتەم: ھەموو كەسىك كىتەبىكى داخراۋە، ۋەك
رۇماننوۋسىك پىۋىستەم بە خۈندىنەۋە ۋ ئەۋ كىتەبەنەيە، تا بىيانكەمە
كەرەستەي رۇمانە كانم.

كە ئەمەم ۋىت، مەمەد كۆسە رەنگى تىكچوۋ، بە شەلەزاۋىيە ۋە
ۋى: بۇ خۇشى ئىۋە نەبىت، ژن بۇ كەس ناھىتەم، ئەگەر بىمخەيتە
ناۋ رۇمانە كانت ۋ ناۋم بىنىت، ئابروۋم دەچىت، دەپى سەر ھەلگرم
ۋ لىرە برۇم.

جادرىش روۋى لە مەمەد كۆسە كىرد ۋ پى: ۋىت: مادام ئەۋ
بەشدارىمان لەگەل ناكات، پىۋىست ناكات بىيانەنىت.

مىنىش ۋىتەم: مەترىن، ناۋتان ناھىتەم.

كە ئەمەم ۋىت، مەمەد كۆسە روۋى لە جادر كىرد ۋ ۋى:
كەۋاتە، كە گەبىشتىنە جى، تەلەفۇنىان بۇ دەكەم ۋ ناۋنىشانى
شوقەكەيان پى دەدەم ۋ پىيان دەلەيم دۋاى نوۋىزى عىشا پىن.

جادرىش ۋى: تا ئەۋكات ئىمەش دوۋشەك ۋەردەگرىن ۋ خۇمان
پاك دەكەينەۋە.

بەم شىۋەيە، مەمەد كۆسە ئىمەي گەياندە كوچەي پلىتەن ۋ
كلىلى شوقەكەي لە خاۋەنەكەي ۋەرگىرت ۋ جانىتاكىمان بىردە
سەرۋە ۋ خۇمان گۆرى.

پیش ئه‌وه‌ی محهمه‌د کۆسه قسه له‌گه‌ل له‌شفرۆشه‌کان بکات،
پیم وت: له‌ بیرى نه‌که‌یت، ژنیکى خۆمالی بۆ من بینه، زۆر به
ته‌مه‌ن نه‌بیت، چه‌ند گه‌نج بیت هه‌نده باشتre.

ئه‌ویش وتی: ژنیک ده‌ناسم، زۆر ژنی له‌به‌ر ده‌سته، هه‌ر
تایبه‌تمه‌ندیکت بو‌ی لای ده‌ست ده‌که‌وئ.

منیش وتم: پێی بلێ یه‌کیکم بۆ بنیڕیت که تازه ده‌ستی به‌م کاره
کردبیت.

محهمه‌د کۆسه‌ش وتی: ئه‌و تایبه‌تمه‌ندییه‌ی که تۆ ده‌ته‌وئ،
نرخه‌که‌ی له‌وانی تر گرانتre.

منیش وتم: خه‌می ئه‌وه‌ت نه‌بی، هه‌رچه‌ندی بیه‌وئ، پێی ده‌ده‌م.
گرنگ ئه‌وه‌یه‌ ژنیکم به‌و تایبه‌تمه‌ندییه‌ بۆ بنیڕیت که ده‌مه‌وئت.

سه‌ره‌تا په‌یه‌هه‌ندی به‌ پیاوێك کرد، داواى لێکرد دوو ژن، به
ناونیشانی شوقه‌که‌مان، بۆ خۆی و جادر بنیڕیت. پێشى-وت که
ژنیکیان فارس بیت و ئه‌وه‌ی تریش عه‌جه‌م بیت. داواى ئه‌وه
ته‌له‌فۆنی بۆ ژنیک کرد و به‌ زمانى کوردی قسه‌ی له‌گه‌ل کرد وتی:
ئاغایه‌کم لایه، له‌ باشوورى کوردستان هاتووه، ژنیکى ده‌وئ له‌و
کاره‌یدا نو‌ی بیت، ماوه‌یه‌کی زۆر نه‌بیت ده‌ستی به‌ کارى له‌شفرۆشى
کردبیت.

ته‌له‌فۆنه‌که‌ی دانایه‌وه و پێی وتم: تۆ ده‌بی هه‌ندیك چاوه‌ری
بکه‌یت، ئه‌و ژنه‌ی که تۆ ده‌ته‌وئ، به‌رده‌ست نیه، تا ئاماده‌ی
ده‌کات، ده‌که‌وئته‌ داواى کانزیم‌re ده‌ی شه‌و.

منیش وتم: په‌له‌م نیه، چاوه‌ری ده‌که‌م.

جادر جانناكەي كردهوۈ و پەشتەمالىك و فانىلە و شۆرتىكى لە
ناو دەرھىتا و لە گەل لىفكە و قابلىك سابوون، بە پىكەننەوۈ و تى:
دەجمە گەرماوۈكە، بۆ شەوى سوور خۆم ئامادە دەكەم.

محەمەد كۆسەش و تى: بۆچى وا ناكەيت، ئەمىرۆ قەستەرى
كېرت كردهوۈ و بۆرىيەكەت خاوتىن كىردۆتەوۈ، ئەو سەلكە پەنرانەى
چەند لەمىژە لە ناو جەستەت كۆيۆتەوۈ، ھەمووى لە قوزى ئەو ژنە
فارسەدا بەتال دەكەيت.

ئەویش حەبەكەى كىر ھەلسانى لە ناو پاكەتەكە دەرھىتا و تى:
ئەو دىكتۆرى ئەو حەبەى بۆ نووسىم زۆر مەدحى كرد، ئەى نابىت
تېستىكى بى بىكەم؟

ئەویش و تى: حەزدەكەيت تا بەيانى بۆ خۆت بېگى.

تا جادر لە گەرماوۈكە ھاتە دەرەوۈ، منىش لە گەل محەمەد
كۆسە چوومە خوارەوۈ، لە نىزىك ئەو شوئىنەى كە لىيى دابەزى
بووين، نانەواخانەيەكى لى بوو، ھەندىك كولىرەى گەرم و جامىك
ماست و ھەندىك زاڭى و پەنirman كرى و گەراينەوۈ.

قۆرىيەكەم پىر ئاوكىرد و سى ملاك تۆچاشم تى كرد و خستەم
سەر ئاگر. كە محەمەد كۆسە ئەمەى بىنى، لە شوئىنى خۆى ھەستا
و قۆرىيەكەى داگىرت و ئاوەكەى ناوى بەتال كرد و تى: ئىوۈى
عىراقى نازانن چاى لى بنىن، چۆن تۆچا و ئاوبە يەكەوۈ دەخىرتە
سەر ئاگر. ئاخىر بۆيە دانەكانتەن رەش بووۈ.

منىش وتم: كەواتە خۆت لىي بىنى، بزانىن ئىوۈ چۆنى لى دەنن.

ئاوى لە قۆرىيەكەى كرد و لە سەر ئاگرى دانا و تى: كە ئاوەكە
كولا، ئىنجا تۆچاى تى دەكەين و دەمودەستىش ئاگرەكەى زىرى

دەكوزىننەۋە. يەك دوو خولەك بەجىي دەھىلىن، تا بۇ خۆي دىم دەدات، ئەۋكات تىي دەكەين.

بەم شىۋەيە، نان و چاي ئىۋارەمان خوارد و بە دەم ميوەخواردنەۋە باسى سروشى رەنگىنى شارەكانى رۇزھەلانى كوردستانى بۇ كىردىن وتى: ئەگەر يەك ھەفتە لىرە بىمىنەۋە، ئەو شارانەتان ھەموو پىچ دەكەم.

منىش وتم: با بۇ جارىكى تر بىمىنى، تەنھا دوو شەۋ لىرە دەمىننەۋە.

لەم قسانەدا بووين، زەنگى مۇبايلەكەي لىيدا، ھەلىگىرت و قسەي لەگەل كەسنىك كىرد. كە مۇبايلەكەي داخست، رووى لە جادر كۆمبارس كىرد و وتى: دواي كاتزمىرىكى ترژنە فارس و ەجەمەكە دەگەنە لامان.

جادر كە ئەمەي گوى لى بوو، كىسەي دەرمانەكانى لە ناو جانتاكەي دەرھىنا و پاكەتى ھەبى زەۋقەكەي دەرھىنا و دىنكىك ھەبى خوارد و وتى: ئەۋە ئەۋ ھەبە بوو كە دىكتۇر بۆي نووسىم، بزانم تا چەند سوۋدى دەبىت.

ئەمەي وت و دىنكىكى تىرىشى. دەرھىنا و پىي دام وتى: تۆش ئەم دىنكە بخۆ، نەك ھەزىت بىچىتە ئەۋژنەۋ بىگىيت.

منىش وتم: بە قسەت دەكەم دەيخۆم، ھەرچەند ئىشىشم پىي نابىت.

مەھمەد كۆسەش بە پىكەننەۋە وتى: شەرم مەكە، تۆ پارەي خۆت دەدەيت، تۆش ۋەكو جادر كۆمبارس بۆي تىبخە.

ئەمەى وت و یادگارپه کانی مندالی خوئی بو گێراینهوه و باسی
ژیانی لادێ ئه و سهردهمهى بو کردین، کاتیک شوان بووه و مهرو
مالاتی لهوه پاندوه.

جادریش هیچ دهنگی نهبوو، له سهر لاگونیک لێ راکشابوو،
کێری ههستابوو، وهکو ماری کوبرا له ژیر بهتانی سهری قیت
کردبووه، کهوتبووه ناو دهریای خهیاڵ و به خهیاالی ئه و ژنه فارسهی
کهبۆی دیت، دهستی پێدا دههینا.

که ئه و دیمه نه م بینى، سهرم خسته ژیر گوئی محهمه د کۆسه و
به دهنگیکى نزم پیم وت: ته ماشای جادر بکه، کهوتۆته دهریای
خهیاڵ و دهست به کێری دادپنیت، لهوه دهترسیت تا ئه و ژنه دیت،
کێری بنیشیته وه و گانی پچ نه کریت.

محهمه د کۆسه ش که ئه وهى بینى، رووی له جادر کرد به
پیکه نینه وه پێی وت: مادام به دهسته کانت کیرت رهق ده کهیت،
بوچی حه بی زه وقت خوارد؟

جادریش به شهرمه زاریه وه دهستی له ناو پێجامه کهى ده رهینا و
وتی: ئه و ژنانه مه وعیدیان ته واو نیه، دهترسم تا دین، حه به که
کاریگهری نه مپێی.

محهمه د کۆسه ش وتی: خه مت نه ب، ئه وان وه هات بو دهمژن،
ئه گهر کیرت مردووش بیت، بو ت زیندوو ده که نه وه، وه که
مه تره قه ی لی ده که ن.

له م قسانه دا بووین، له ده رگا درا، محهمه د کۆسه ده رگا که ی
کرده وه، ژنیکى بالا به رزی سوور و سپی چاو سه وز، پارچه
قوماشیکى ره نگاو رهنگی به سه ری خوئی دادابوو، مانتۆیه کی ره شی له
سه ر جله کانی له بهر کردبوو. که هاته ژووره وه، سلّو ی کرد و پارچه

قوماشە كەي لە سەر پىرچى فرىدا و مانتۆيە كەشى لە بەر كىردەوہ.
پىرچە زەردە زىرىنە كەي و مەمكە قىتەكانى بە ديار كەوتن، تەمەنى لە
نىوان سى بۆ سى و پىنج سال دەبوو، پۆزى بە جوانى خۆي لى دەدا،
بە لار و لەنجە لىمان نىك كەوتەوہ و لە سەر كورسىيەك دانىشت و
وتى: ھەندىك پەلە بىكەن، تا خۆپىشاندان دەستى پىچ نە كىردوہ،
ئەم ناوہ پىرە لە پاسدار و پىاوانى رزىم.

جادر كۆمبارسىش وتى: ئەم ئىشە بەو پەلە پەلەيە ناكىت.

ئەوئىش وتى: مادام تۆ ھەندە پەلەتە، ئىستا تۆ لە گەلم وەرە،
كارى خۆت تەواو بىكە، با ئەوانى تر دواي تۆ بىن.

مەمەد كۆسەش بە جادى وى: ھەستە لە گەلى بىرۆ تا كىرت
نەنىشتۆتەوہ.

جادى قەستەرەش رووى لە ژنە كە كرد و وتى: ناوت چىە و
تەمەنت چەندە؟

ئەوئىش وتى: ناوم شىرىنە، تەمەنم سى و دوو سالە.

مەمەد كۆسەش بە پىكەنىنەوہ وتى: چ كارت بە نا و تەمەنى
ئەو ھەيە، تۆ دەيگىيت، خۆ دەفتەرى نفوسى بۆ دەرناھىيت.

جادىش دەستى شىرىنى گرت و بىردىە ژوورى خەوتن.

دواي ھەندىك بووہ دەنگە دەنگ لە ژوورەوہ، ھەردوو كيان بە
دەنگى بەرز قەسيان لە گەل يە كترى دە كرد، نەمزانى چى دەلەن.
مەمەد كۆسەش لە شوئىنى خۆي ھەستا و چووہ پىشت دەرگاگە و
ھەستى خۆي راگرت، وتى: بزانم چى دەلەن.

لە پر لە قاقای پېكەنىنى دا و وتى: ئەوئەندەش دەستى بە كېرىدا
هېنا، كەچى گانى بې ناكىت.

منىش وتم: چۆن زانىت؟

وتى: گویم لى بوو شیرین پېى دەوت (كېر مردوو زووكە بىخە
ناوى، تا شتىك رووى ئەداوه، گانى خۆت بكە).

منىش وتم: ئەى جادر چى دەوت؟

مەمەد كۆسەش وتى: ئەویش دەپوت (ئەگەر دوا
نەكەوتبايت، كېرم نەدەنىشتەوه).

ئەمەو لەو كاتەدا دەرگای ژوورى خەوتن كراپەوه و هەردووکیان
بە رووتى ھاتنە دەرەوه. جادر كۆمبارس وەكو مزراح بە دەورى
خۆیدا دەسوراپەوه، دەتوت شتىكى لى ون بوو بە دوايدا دەگەریت.
شیرینیش رووى لە ئیمە کرد و وتى: يەككىتان لەگەلم بېتە ژوورەوه،
پەلەمە.

مەمەد كۆسەش دەستى گرت و لەگەلى چووه ژوورەوه.
ھەندەى بې نەچوو، هەردووکیان ھاتنە دەرەوه.

منىش وتم: جوو فسى نەکرد، چ زوو ئەو گانەت کرد؟!

وتى: خۆ من جادر نیم، بە ھەبیش كېرم ھەلنەستى!

جادریش وتى: كۆسەى گەواد توانجم لى مەدە، من وەكو تو
ساغ نیم، كۆمەلنىك نەخۆشیم ھەيە.

منىش وتم: ئەو دەنگە دەنگەتان چى بوو لە ژوورەوه؟

ئەۋىش وتى: دەنگە دەنگى چى؟

مىھمەد كۆسەش وتى: شىرىن پىي دەۋتى (كۆر مردوو زوۋكە)
تۆش دەتوت (چىبىكەم كىرم نىشتۆتەۋە ۋە ھەلئاستى).

منىش بە پىكەننەۋە وتم: كەۋاتە گانت پىي نە كراۋە، پارەكەت
بە فېرۇ رۇيشت؟

جادىر كۆمبارسىش وتى: شىرىن كە زانى كىرم ھەلئاستى، سېرايە كى
لە ناۋ جانئاكەى دەرھىئا، كىرى پىي تەعقىم كىرد ۋ بۆى مژىم تا ئاۋى
لى نەھىئا لە دەمى دەرئەھىئا.

مىھمەد كۆسەش وتى: ئەى بۆچى بە قوۋنى روۋت دەسورپىتەۋە
ۋ شىتىك لەبەر ئاكەيت؟

ئەۋىش وتى: دەرپىي ژېرەۋەم لە تەنىشت خۆم دانابوو، كە ئاۋم
لېھات، ھەموۋى رزايە سەر سىنگ ۋ مەمكەكانى شىرىن، ئەۋىش
دەستى دايە ۋ خۆى پىي خاۋىن كىردەۋە.

شىرىن روۋى لە من كىرد وتى: ۋاز لە قسە كىردن بىنە، تا شىتىك
روۋى نەداۋە، لە گەلم ۋەرە با تەۋاۋى كەين.

منىش وتم: من گان ئاكەم.

ئەۋىش وتى: ترسى كىر ھەستانت نەپى، ۋەكو ئەۋ كىر مردوۋى
تر بۆ تۆش دەمژم، تا ئاۋى لى نەھىتم، ۋازت لى ناھىتم.

منىش وتم: ۋەكو پىم وتى من گان ئاكەم ۋ ناشمەۋى ئاۋم بۆ لى
بىنىت. پارەى خۆت لەۋان ۋەربىگرە ۋ بېرۇ مادام ھىندە بەلەتە.

ئەۋەبوۋ بەكى چۈار سەد ھەزار تومەنى لى ۋەرگرتن ۋ رۇيشت.

هېندەي پىچ نەچو، لە دەرگا درا، ژنە عەجەمە كە هات. ژنىكى
رەنگ ئەسمەرى بەژن كورتى پىچ رەشى چاۋ ھەنگوینی بوو. لە
شیرین گەنجتر بوو، رووخۆش و دەم بە پىكەنین بوو. سالاوی لی
کردین و مانتۆكەى بەرى فېیدا و لە بەرامبەرمان دانىشت و وتی:
ئاغا لە كەیهو ھاتوون؟

منیش وتم: ئەمڕۆ ھاتووين، تەنھا ئەم شەو لیڤە دەمىننەو.

وتی: بۆچى زیاتر لیڤە نامىننەو؟

وتم: ئەم برادەرەم بۆ بۆ سەردانى دکتۆر ھاتووە، منیش
ماندووومە، حەفتەيەك لە ئەرمینیا بووم، ناتوانم زیاتر دوا بكەوم.

وتی: ۋەكو بیستوومە ژنانى ئەرمینیا ئازادن، حکوومەت
لېڤرسینەو ھەيان لە گەل ناکات.

منیش وتم ۋایە، كى پىی وتی؟

وتی: ھەندىك ھاوړپى ژنم ھەن، بۆ ئىشکردن چوونەتە ئەو،
دەلێن لەو ئازادى ۋ پارەكەشى زۆرە.

منیش وتم: ۋایە، لەو نرخی خەوتن لە گەل ژن لە نىوان بیست
ۋ پىنج بۆ پەنجا دۆلارى ئەمرىكیە.

كەوام وت، وتی: ئىمە تەنھا چوار سەد ھەزار تومەن
ۋەردەگرین، كەچى دەلێن زۆرە.

ئەمەى وت و رووى لە محەمەد كۆسە كرد و وتی: كامەتان
لە گەلم دین؟

مەھمەد كۆسەش رووى لە جادر كۆمبارس كرد و پىتى وت: تۆ دەچىت، يان من بچم؟

ئەويش وتى: تۆ بىرۆ، منىش خۆم خاوتىن دەكەمەو و دوای تۆ دەچم.

بەم شىوئە، هەردووکیان سىكسیان لەگەل كرد و پارەيان پىدا و بەرپیان كرد.

كاتزىمىر يانزەى شەو لايدابوو، بە مەھمەد كۆسەم وت: تەلەفۇنىك بۆ ئەو ژنە بکە، بزانە بۆچى نەھات، ئەگەر زیاتر دوا بکەوت با نەيەت.

ئەويش تەلەفۇنى لەگەل كرد و وتى: دەلى دوای نىو كاتزىمىرى تر دەگەمە لاتان.

زۆرم خەو دەھات، خۆم بە مۆبايلەكەم خەرىك كرد، تا بوو دوانزەى شەو. بە مەھمەد كۆسەم وت: پىتى بلى با نەيەت، بە خۆرايش پىويستم پىتى نە.

ئەويش تەلەفۇنى بۆ كرد، بەلام وەلامى نەدايەو. چەند جارێك پەيوەندى پى كردهو، بەلام پى سوود بوو.

جىگەمان راخست، خەرىك بخەوين، لە دەرگا درا. مەھمەد كۆسە دەرگای كردهو، ژنىكى قەلەوى كورته بالای رەنگ ئەسمەر ھاتە ژوورەو، وتى: داواى لىبوردنتان لى دەكەم، بۆ دواكەوتنم.

منىش وتم: پىويست بە داواى لىبوردن ناكات، پىويستم پىت نە، لە كوئى ھاتووت بگەرپۆئە ئەوئى.

ئەۋىش وتى: ئاغا ئەگەر دەبىيىنى چ كچىكى جوان و ناسكەم بۆت
هېناۋە، ۋا نالىيت.

ئەمەى وت و بانگى كچەكەى كرد وتى: ئايدە ۋەرە ژوورەۋە.

كە سەرم ھەلېرى و تەماشام كرد، كچىكى گەنجى سېى و تەنكى
ناۋقەد بارىك، جلى مۇدەى لە بەردا بوو، پارچە شالىكى بەسەر شان
شۆر بېۋو، كە فرەيدا، سىنگ و مەمكى بە رووتى بەدىار كەوت.
نىۋان مەمكەكانى و سەر شانەكانى تاتۇ كىرەبوو. لە شەرمان ئارەقەى
كىرەبۇو، ھاتە ژوورەۋە و لە تەنىشت ژنەكە دانىشت.

منىش وتم: وتم وامزانى تۆ ھەۋىت، بۇيە تورە بووم، بەلام كە
چاوم بەۋ كچە شۆخ و شەنگە كەوت، قسەم نەما.

ئەۋىش وتى: زووزانىم كە بە ھەلە لىم تى گەشتوى،
شوفىرەكەتان پىتى وتم كاكاميان لە ھەموويان گەنجتر و نوئى ترە لە
كارەكە بۆت بىنم. بۇيە ئايدەم بۆت ھېنا. ماۋەيەكى كەمە دەستى
بەم كارە كىرەۋو. بى لە ئەۋ، ژنىكى زۆرم لايە، ھەركاتىك وىستان
تەلەفۇنم بۇ بىكەن، بۆتان دىنم. ئەمەى وت و ژمارەى
تەلەفۇنەكەى پى دابىن.

منىش بە ئايدەم وت: تۆ برۆ ژوورى خەۋتن، منىش دۋاى تۆ
دىم.

كە چووم ئايدە جەلەكانى لە بەر خۆى داكەندىبوو، بە تەۋاى
خۆى رووت كىرەبۇو، لە سەر تەختەى خەۋتن لە سەر پىشت لىتى
راكشا بوو، مەمكەكانى زۆر بچووك بوون، بە قەدەر فەنجانىكى قاۋە
بوون، نەگەچرا بوون، بە قىتى لە سەر سىنەى راۋەستابوون. گۆى
مەمكەكانىشى ۋەكو مەمكەى مندالى ساۋا، گەۋرە و سەرنج راكىش
بوون. لە سەر شانەكانى و نىۋان مەمكەكانى و سەر رانەكانى تاتۇى

كردبوو. ھەروەھا پىتى ناوى خۆى لە سەر پەنجه كانى تاتۆ كردبوو. لە شەرمان چاوە كانى بریوونە بنمىچى ژوورەكە و سەیری منى نەدە كرد. تۆپىك بنیشتى كوردی خستبوە ناو دەمى، بە ئى دەنگى دەبجوى.

دەستم خستە سەر سینەى، ھەندىك مەمكە كانیم بە نەرمى گوشتى و پىتم وت: ماشە لا لەو جوانییە، كە خودا پىی داویت. بە ھەلالى مێردت بگردا و خێزانیتك پێكھێنتبا، لەو كارە قێزەونە باشتەر نەبوو؟

وتى: چوار سال پىش ئىستا لە تەمەنى پانزە سالى باوكم ئى رەزامەندى خۆم، منى لە پیاوێك ماره كرد. پیاوێكە ھەفدە سال لە خۆم گەورە تر بوو، دوو سال لە گەلى ژيام، دواى لى جيا بوومەو.

منیش وتم: بۆچى تەلاقى دايت؟

وتى: ئەو تەلاقى نەدام، لە دادگا داواى جيا بوونەوهم كرد.

وتم: بۆچى؟

بە دەم بنیشت جوینەو وى: لە گەل يەك نە گونجاين.

منیش وتم: كە لاى ئەو بوويت، گانت دەدا خەلك؟

وتى: نەخیر.

وتم: پیاوێكەت تیر گانى دە كردى؟

وتى: بەلى.

وتم: كەواتە بۆچى لى جيا بوويتەو؟

وتى: پىم وتى لە گەل يە كتر نه گونجايىن.

وتم: بۆچى نه گونجان، لىي دەدايت؟

وتى: نه خىر.

وتم: دلى لىت پىس بوو؟

وتى: نه گونجايىن و تەواو.

لە قسەكانى پىدەچوو نهئىنىكى زۆر گەورەى لە ناخيدا حەشار
دابىت. زۆر هەولمدا پىي بىركىنم، بەلام نهيدركاند. لە دلى خۆمدا
وتم (لەوانەى پەيوەندى خۆشەويستى لە گەل هەبوو بىت بۆيە دلى
نه كەوتۆتە سەر مىردەكەى و لىي جيا بۆتەو).

پىم وت: پىش ئەوەى باوكت بە مىردت بدات، حەزت لە كەس
نه كردبوو؟

كە وام پى وت، تەماشايەكى منى كرد و هىچ دەنگى نه كرد.

منىش وتم: دە وابلى كەستىك لە ژياندا هەبوو، بۆيە لە
پياوەكەت جيا بوويتەو.

زۆرم حەز لى بوو چىرۆكى خۆشەويستى ئەوان بزانم، بۆيە لىم
بوو مەراق و وازم لىي نه هئىنا. دووبارە لىم پىسيەو كەستىكى تىرت
خۆشويست واىه؟

هەناسەىه كى ساردى هەلكىشا و وتى: واىه هەم بوو.

وتم: لە كەبەو خۆشت ويستوو؟

شەۋانى ئىرىغان كەمال سەعدى

وتى: لە تەمەنى جەۋت سالىدا، كاتىك لە قوتابخانەى سەرەتايى
بە يەكەۋە دەمانخوئىد خۆشم ويست.

وتم: ئىستاش يەكتىتان خۆشدهۋى؟

وتى: نازانم ئەۋمى خۆشدهۋى يان نا، من تاك لايەنە ئەۋم
خۆشويستۋە.

وتم: مەبەستت چىيە لە خۆشويستى تاك لايەنە؟

وتى: ئەۋنەيدەزانى كە خۆشم دەۋى.

وتم: لەۋكاتەۋە تاكو ئىستا پىت نەۋتۋەۋە كە خۆشت دەۋى؟

وتى: نەخىر.

وتم: بۆچى؟

وتى: نازانم.

وتم: مادام ئەۋبە خۆشەويستى تۆى نەزانىۋە، بۆچى لە
پىاۋەكەت جىا بوۋىتەۋە؟

وتى: پىم نەۋتى نەگونجايىن.

هېندەى تر مەراقم كرد و دواندم تاگرى كوتىرەى دلى خۆيم بۆ
بكاتەۋە، پىم وت: پىاۋەكەت كەستىكى رەزىل و قرچۇك بوۋ؟

وتى: نەخىر.

ويستم بە شىۋەيەكى تر هەست و سۆزى بچوولپىم و ھۆكارى
جىابوۋنەۋەكەى پى بدركىنم. ھەندىك دەستم بە پرچە زەرد و

ئاوريشمىيە كەي داھىئا و نىوچە وانىم ماچ كرد و وتم: ئەو پياوھ
شتىكى خرابى لى كرد بوويت؟

دەتوت قسە كردن بە پارەيە، تەنھا ورتەيە كى لىتوھ ھات.

دەستم خستە سەر سىنەي و ھەندىك مەمكە لىمۆپىيە كانىم
گوشى و پىم وت: مەترسى من كەستىكى خراب نىم، سىخورپىش نىم،
پياوى ئىتلاعات و پاسدارپىش نىم، رۆماننووسم و دەمەوى ژيانى تۆ
و ئەوانى دى بنووسمەوھ.

بە زەردەخەنەيە كەوھ وتى: ئم!

ھەر ئەو ئمە بوو، ھىچى تىرى نەوت. لە دلى خۆمدا وتم (ئەو
بەستە زمانە نەپتىيە كى گەورەي لە دلېدا حەشار داوھ، ديارە ناوتىرى
بىدركىنىت، بۆيە نالىت).

ھەندىك دەستم بە روومەتە سې و تەنكە كانىدا ھىئا و وتم: تۆ
كچىكى زۆر جوان و ناوازەي، ئەگەر خۆت نەتوتبا، نەمدەزانى
مېردت كردووه. خۆزگە ئەم كارەت نەدە كرد و مېردىكى تىرت
دە كردوھ.

كە ئەوھم پىي وت، ھىچ دەنگى نە كرد. وتم: ئىستاش ئەو كورە
دەبىنىت كە لە مندالىيەوھ خۆشت دەويست؟

وتى: ناوھ ناوھ دەبىنىم.

وتم: كە دەبىنى قسەي لە گەل دەكەيت؟

وتى: بەلى.

وتم: دواجار كە بىنىت؟

وتى: شەش مانگ پېش ئىستا.

وتم: دەزانىت كە لە ھاوسەرە كەت جيا بووئەوہ؟

وتى: نازانم.

وتم: بۆچى پېت نەوت كە خۆشت دەوئ؟

وتى: نازانم.

وتم: ئىستاش ھەز دەكەيت ھاوسەرگىرى لە گەل بکەيت.

كە وام پىي وت، ھىچ دەنگى نە کرد.

وتم: لە كە يەوہ بە پارە گان دەدەيت؟

وتى: نزيكەى سئ ھەفتە يە ئەم كارە دەكەم.

وتم: نازانىت كارىكى خراپە، بۆچى دەيكەيت؟

وتى: لە ناچارى دەيكەم.

وتم: بۆچى؟

وتى: دايك و باوكم بە رووداوى ھاتووچۆ گيانيان لە دەست دا،
من و برايه كى بچووكم مابووئەوہ. ماوہبەك بە يە كەوہ لە گەل باپىرم
دەژيان. كە سىكى بە تەمەن بوو، گورچيلە كانى تەمبەل بوون،
چارەسەرى نە کرد، تا واى لىھات خوئىن و مىزى تىكەلى يەك بوون.
ماوہيك لە بيمارستانى ئازربايجانى رۆژئاوا ھەفتەى سئ جار بۆيان
دەشوشتەوہ، دواى ماوہيەك گورچيلە كانى بە تەواوہتى لە كار كەوتن
و گيانى لە دەست دا.

منىش وتم: ئەى داپىرت لە ژيان ماوه؟

وتى: داپىرم لە ژياندايه، برا بچووكه كەمى لەلايه، منىش دواى
مردنى باپىرم لىيان جيا بوومهوه و شوقهيه كم لە شارى مههاباد به
مليۆنىك تومهن گرت و ئىستا به تهنيا دهژىم.

وتم: پىت نهوتم بۆچى دهستت بهم كارە كرد؟

وتى: كرى شوقه كەم زۆر بوو، پىم نهدهدرا، رۆژىك لاى
هاورپيه كى سهردهمى مندالىم باسم كرد، نهم دهزانى كارى وا دهكات،
پىي وتم (بۆچى ئەو كارە ناكهيت و خۆت لەم بى پارهييه رزگار
ناكهيت). ئەوهبوو مەى بهوژنهى ئىستا ناساند، ئەوه نزيكهى
مانگىكه ئەم كارە دهكەم.

منىش وتم: بى لە من ئەمرۆ لەگەل چەند پياو سەرچىيىت
كردوووه؟

وتى: پىش ئەوهى بىمه لاى تۆ، لەگەل سى پياوى تر بوومه.

منىش وتم: كەوابىت پارهيە كى زۆرت دهستكهوتوووه، به رۆژىك
دوو مليۆن و چوارسەد تومەنت دهستكهوتوووه؟

وتى: ههموو پارەكە بۆ من نيه، نيوهى ئەو پارهيە بۆ ئەوژنهيه
كە كارى لەگەل دهكەم.

منىش وتم: ئەگەر ئەو كورەى كە خوشت دهوئى داوات لى
بكات گانى دهدهيى؟

وتى: نهخير.

وتم: بۆچى؟

وتى: نازانم.

وتم: ئەۋە نىيە تۇبۇ پارە گان دەدەيت، بۇچى گانىش نادەيت
بەو؟

وتى: نازانم.

وتم: بۇچى لىمى دەشارىتەۋە، شتىك بلى.

وتى: چى بلىم.

وتم: ناكات تۆلەي ئەۋەي لى بکەيتەۋە كە ئەھاتۆتە
خۋازىينىت؟

وتى: ئەي پىم نەۋى تاك لايەنە خۆشم ويست، ئەۋى ئاگا بوو
لەۋەي كە من خۆشم دەۋى.

ئەمەي وت و سەيرىكى كاتژمىرەكەي دەستى كرد و وتى: كاتەكە
درەنگە و تۆش ھىستان جلەكانت دانەكەندوۋە، ۋاز لەۋ پرسىارانە
بىنە، ژيانى من ھەموۋى خەم و خەفەتە، تۆ ھىچت بۇ من پى
ناكرىت، گانى خۆت بکە با پرۆم.

كە ۋاي وت، نىۋچەۋانىم ماچ كرد و پىم وت: من گان ناكەم،
جلەكانت لەبەرکە.

ئەۋىش وتى: بۇچى ئەقلىت جوانى من ناگرىت؟

وتم: تۆ ژىنىكى زۆر جوانىت، نامەۋى دەسكارىت بکەم، تەنھا
ۋىستم لە ژيانىت بگەم.

كە وام پى وت، جەلەكانى لەبەر كرد و وتى: دەكرى وئىنەيەكت
بۇ يادگارى لەگەل بگرم؟

وتم: ئاسايە.

ئەو ەبوو بە مۇبايلەكەى خۆى وئىنەيەكى سىلڧى خۆم و خۆى
گرت و بەيەكەو ەاتىنە دەرەو.

ئەو ژنەى كە لەگەلى بوو، پىى وتم: ئەو ەمىو كاتە چىتان
دە كرد لە ژوورەو، ئەم كچە جوانەم بۇ ەئاوى، دەلىى لوقمە،
ناكات گانىشت پى نە كرابىت؟

بەر لەو ەى وەلامى بدەمەو، ئايدە لەجىاتى من وەلامى دايەو و
وتى: بە رووتى لە بەر دەستى بووم، خۆى نيازى گانكردى نەبوو،
ەندىك پرسىارى لى كردم، منىش وەلامم دايەو.

كە ئەمەى وت، ژنەكە شەلەزا، وتى: لەو ەتى ئەم كارە دەكەم
نەمدىو ەن بۇ كەسىك بىنم، لەجىاتى ئەو ەى بىگىتن لىكۆلىنەو ەى
لەگەل بكات.

منىش وتم: ەەقى دەكاتە چەند؟

وتى: شەش سەد تومەن.

كە پارەكەم دايە، نىو ەى بۇ خۆى گىرايەو و نىو ەكەى ترىشى.
دايە ئەو.

پىم وت: پىشتر گوتم لى ببوو، دەيانوت لە ئىران ەاوسەرگىرى
كاتى و زۆر شوپى رابواردنى لىيە، بەلام ەەرگىز لەو باو ەدا نەبووم،
ئەم دياردەيە شارەكانى رۆژەلانىشى گرتىتەو.

وتى: پىت وايە لاي ئۆۈ شى وا نىيە؟

وتم: بىروا ناكەم.

وتى: دەيان بەرپىرس و كەسى دەۈلەمەندى لاي ئۆۈ دەناسم، بۆ فرەدانى كۆرپەي ئەۈ ژنانەي كە سكيان پىر كىردوون، يان بۆ تەسك كىردنەۈەي قوزى ھاورى ژنەكانيان و بۆ نەشتەرگەرى گونيان تا منداليان نەبىت، دىنە لام و دەيانبەمە لاي پىزىشك. رووداۋىكت بۆ دەگىرپەۈەن لەۋانەيە بىروا نەكەيت و بلىي خۆت دروستت كىردوۈە.

وتم: با گوتم لى بىت ئەۋكات قسەم دەي.

وتى: ژنىك لە شارى ھەۋلىر دەناسم، ۋەزىفەيە كى گەۋرەشى لە ھكوۈمەت ھەيە، ناۋە ناۋە خۆي ۋ دۆستەكەي دىنە ئىرە، خانوۋيان بۆ دەگىرم، چەند شەۋىك بەيەكەۋە دەمىننەۈە. ئە ژنە ھاۋسەرگىرى كىردوۈە و پىاۋى خۆي ھەيە. جارىك لە گەل پىاۋەكەي ھاتىۋوون. بە نەيىنى بە پىاۋەكەيم وت (ژنەكەت دۆستى ھەيە، خىانەتت لى دەكات) پىاۋەكەي لى ئەۋەيخۆي تىكىدات، بە ئاسايى وتى (مەبەستت ھەمەيە؟) منىش وتم (بەلى مەبەستت ھەمە دۆمە، ديارە تۆش دەيناسىت؟) وتى (ئەۋان ھاورىيە كىن، ژنەكەم دلى پىي خۆشە، خۆم رىگام پى داۋە).

منىش وتم: قسەيەك بكە بچىتە ئەقلەۋە.

پووم لە جادر كۆمبارس و مەمەد كۆسە كىرد و وتم: بۆ من مەلەن، بۆ خوا بلىن، شى وا دەبىت؟

مەمەد كۆسەش روۋى لە ژنەكە كىرد و پىي وت: نەمدىۋە كەستىك ژنى خۆي بەگان بدات و بەلاشەۋە ئاسايى بىت.

ژنەكەش وتى: دەمزانى بىروام پىچ ناكەن، ئىستا تەلەفۇنى بۆ
دەكەم و لە بەرچاوى ئىو قسەى لەگەل دەكەم و پىي دەلیم باسى
حەمە دۆمە بۆ بکات.

ئەمەى وت و بە واتسئاب پەيوەندى بە ژنىك کرد و كامپراکەشى
کردهوه. ژنىكى بالا بەرز و سوور و سى، مەمکەکانى دەتوت
گندۆرهى تىر ئاون، هینده گهوره بوون، مەكسىكى سوورى تەنكى
لە بەر دابوو، لە تەنكىيان دەرى کورتهكەى لە ناوى ديار بوو. لە
ئەحوالى پرسى و وتى: خۆت و پياوه گهوادهكەت چۆن، بۆچى
ماوهیهكە لەگەل حەمە دۆمى دۆست ديار نین؟.

ئەویش وتى: لە ترسى خۆپىشاندانى جەماوهرى نەهاتین، ئەگەر
بارو دۆخى ئەو ناوه هەندىك ئارام بێتەوه دین.

ئەویش وتى: دوو ئاغام لەلايه، لە شارى هەولێرهوه هاتوون،
نايانناسیت؟

ئەمەى وت و رووى كامپراکەى لە ئیمە کرد و وتى: ئەم دوو
ئاغایەن.

ئەویش سلاوى لیکردین و ناوینشانى شوئى کارکردنى خۆى پى
وتین و وتى: هەر کارىکتان هەبیت لە خزمەتتان دام.

منیش پیم وت: نامانەوى ئەزىتەت بدەین.

کە وام پى وت، ماکسىیهکەى خۆى هەلدایهوه و بە توندى
شاپىكى لە قوزى خۆى دا و وتى: ئەزىتەى چى، بەم قوزه بۆتان
دەكەم.

کەواى وت، رووم لە ژنە گهوادهکە کرد و پیم وت: ئیمە لە
گوئى گادا نووستووین، هەرچى بلی بروات پى دەكەم.

مەزارى ھەسەن زىرەك

نانى بەيانىمان خوارد و لەگەل محەمەد كۆسە بۆ سەر گۆرى
ھەسەن زىرەك لە شارى بۆكان بەرىكەوتىن. ھەرچەند دوو جارى
تريش چووبوومە سەر گۆرى ھەسەن زىرەك، بەلام پىم خۆش بوو
جارىكى تريش سەردانى بىكەم.

پىش نيوەرۇگەيشتىنە سەر گۆرەكەى، وەخت بوو نەيناسمەو،
گۆرانكارىيىكى زۆرى بە سەر ھاتبوو. جارى پىشوو كە ھاتم كىوى
نالەشكىن لە دەرەوھى شار بوو، چواردەورى چۆل بوو، بەلام ئەم
جارەيان كەوتبوو ناو جەرگەى گەرەك و چواردەورىشى. مال بوو.
پىشتر تەنھا گۆرى ھەسەن زىرەكى لى بوو، بەلام ئىستا گۆرى قالە
مەرەى شىمال زەن و شاعىرىكى خەلكى بۆكانىشى. لى بوو. ھەندىك
دار و درەخت و گولى جوانى لى چاندرابوو، بە چىمەنى سەوز دەورە
دراوو، ھەرۈھە ھەندىك كورسى دانىشتنىش لە دەورى چىمەنەكە
بۆ دانىشتنى گەشتىاران داندرابوو، وەكو پاركىكى خنجىلانەى لى
كرابوو.

جادر كۆمبارس كە چاوى بە گۆرى ھەسەن زىرەك كەوت،
مۆبايلەكەى داىە دەست محەمەد كۆسە و پىتى وت: وئىنەيەكم
لەگەل گۆرى ھەسەن زىرەك بۆ بگرە، وابكە نووسىنى سەر
كىلەكەشى بە تەواوھتى ديار بىت.

منىش چوومە سەر گۆرى قالە مەرە و وئىنەيەكى سىلفىم لەگەل
گرت، وىستم بگەرئىمەوھە لای جادر و محەمەد كۆسە و وئىنەيەكىش

لە گەل گۆرى حەسەن زىرەك بىگرم، كە ئاورم دايەو، عەبدولا شىخانىم لە ژىر دارىك بىنى، لە سەر پارچە مەقابايەك خەوى لى كەوتىوو. بانگى جادرم كرد و پىم وت: سەيرى ئەم پياو، بىكە لە ژىر ئەم دارە خەوى لى كەوتوو، ئەو، عەبدولا شىخانىيە، يان من چاوم رەشكە و پىشكە دەكات!

تەماشايەكى كرد و بە سەر سورمانەو، وتى: خۆ بە راستى ئەو، عەبدولا شىخانىيە، ئەو، بۆ لىرە خەوتوو؟!

لىي نىزىك بوو، ئەو، بانگمان كرد، (عەبدولا هەستەو)، كە گوئى لە دەنگى ئىمە بوو، لە خەو، هەلسايەو، كە ئىمەى بىنى، لە خوشيان وەخت بوو، بال بگىرت و بفرىت. باو، شى پىدا كردىن و لە پىرمەى گىراني دا، بە چاوى پىر لە فرمىسكەو، وتى: كالى بۆكانى مېردى پى نەكردم، براكانى زۆريان لى دام و بە درەنگى شەو فرەيان دامە سەر شەقام.

منىش وتم: ئەدى ماھىر كرمانجە لە گەل نەبوو؟

وتى: ئەو، پىشتى تى كردم و بە جىي هىشتم.

جادرىش وتى: بە وردى بۆمان باسكە چى روويداوه؟

وتى: خۆت دەزاني چەند سالىكە ئەو كالى بۆكانىيە بەندىزەم خوش دەوى، بەلىنى پى دابووم كە هاوسەرگىرىم لە گەل بكات. منىش لە گەل ماھىر كرمانجە هاتىن بۆ خوازىنى. ماھىر وتى (لە شارى ورى هەندىك كارم هەيە، تۆ برۆ لاى منىش دواپى دىم. ئەو، بوو دوئىي هاتمە بۆكان و چوومە مالىان و داواى دەستىم لە براكانى كرد. براكانى وتيان بەو مەرجە خوشكى خۆمانت پى دەدەين، دەبى لىرە خانوئىكى بۆ بگىرت و لە سەر ناوى دابىنىت.

عەبدوللا شیخانی بە چاوی پر له فرمیسکەووە بەردەوام بوو له گێڕانهووە و ئی: پشت ئەستوور بووم بەو ھاوڕێیەم، چونکە کەسێکی خوا پێداو و دەولەمەندە، بۆیە لە گەلیان چوومە نووسینگە یەکی فرۆشتنی خانوو بەرە و خانوێکم بۆ کڕی. وتم بە یانی ھاوڕێیە کەم دیتە ئێرە و پاره کەم لە جیاتی دەدات.

جادر کۆمبارسیش و ئی: ئەم مایهیر کرمانجە تەقە بە فلسەووە دەنێت، چۆن پاره ی خانوویکت لە جیاتی دەدات؟

ئەویش و ئی: چاکەم بە سەرییەووە هەیه، بۆیە لێم رادەبینی. بیرتە جارێکیان یەك ملیۆن دینارم لە تۆ وەرگرت کتیبێکم لە سەر خەرجی خۆم بۆی چاپکرد؟

جادریش و ئی: باشم لەبیرە، بە هەردووکتان کلاوتان لە سەری من نا، نە تۆ پاره کەت دامەووە نە ئەویش.

کەوای پێ وت، سەری خۆی شۆر کرد و هیچ قسە یەکی نە کرد.

منیش وتم: پێت نەوتین دوا یی چی روویدا؟

عەبدوللا شیخانیش و ئی: درەنگی شەو مایهیر کرمانج گەیشتە بۆکان و ھاتە لامان، کالێ بۆکانی بەندیژ پێی وت (عەبدوللا شیخانی خانوویکی بۆ کڕیوم، ھێشتان پاره کە ی نەداوە، گوا یە تۆ پاره کە ی لە جیاتی دەدەیت). لە جیاتی قسە کەم پشتراست بکاتەووە و پشتگیریم لێ بکات، منی بە درۆ خستەووە و کۆمە لێک قسە ی ناشیرینیشی. پێ وتم.

جادر کۆمبارسیش و ئی: دەستی خۆشبێت، ئە گەر تۆ بە پاره ی من کتیبت بۆی چاپ نە کردبای، ئێستا بێرێزی پێ نە دە کردیت.

منىش وتم: كە پارەكەى لە جياتى نەدايت، كالى بۆكانى
هەلوئىستى جى بوو؟

وتى: كە كالى بۆكانى ئەوھى گوئى لى بوو، خوئى و براكانى جى
خراپە پىيان كردم و بەو شەوھە درەنگە لە مالى خوئان دەريان كردم.

منىش وتم: كەوايى لە دوئىيى شەوھوھە لىرە خەوتوويت؟

وتى: ھىچ شوئىنيك نەبوو بۆى بچم و كەسىشم لىرە نەدەناسى،
بۆيە ناچار بووم لە سەر مەزارى ھەسەن زىرەك بخەوم.

منىش وتم: بۆكان شارىكى گەورەيە، ئەگەر ھوتىلېشى. لى نەبىت،
شوقەى بە كرىدانى لىيە، بۆچى شوقەيەكت بە كرى نەگرت؟

وتى: پارەم كەم ھى بوو، بەشى گرتى ھوتىل و شەقەى نەدەكرد.

جادريش وتى: ئەگەر ئىمە نەھاتباينە سەر گوئى ھەسەن زىرەك
تۆچىت دەكرد؟

وتى: ئىوھە فرىاد رەسن، خودا ئىوھى بۆ من ناردووه، ئەگەر
نەھاتبان دەبوو بە زەلىلى لىرە بم و چاوم لە رەحمى خودا بىت،
دەرگاىەكم بۆ بكاھەوھ.

منىش وتم: ئاويك بە دەموچاوت دابكە و خۆت كۆكەوھ،
لەگەل ئىمە وەرە. ئۆتۆمبىلمان گرتووه، دەمانباتە شارى بانە،
شەويك لەوئى دەمىنەنەوھ، دوايى دەچىنە شارى سەردەشت و
لەوئىشەوھ بۆ شارى خانى و لە مەرزى حاجى ئۆمەرەن دەگەرئىنەوھ
شارى ھەولير.

كە وام پىي وت، لە خوئىيان ئاو بە دەمى رانەدەوھەستا، چووه
ئاودەست، خوئى بەتال كرد و ئاوي بە دەموچاوى داگرد و ھاتەوھ

لامان. جادىرىش بە پىكەننەۋە پىي وت: ئەۋە پارەى من بە ناھەق
بخوات، خودا تۆلەى مى لى دەكاتەۋە و ئەۋەگەرى دەكات.

ئەۋىش وتى: ئىمە براين، پارەى تۆ ھى كىيەۋ ھى مى ھى كىيە؟

ئەۋىش وتى: ئەۋە بە كەمجار نىيە تۆ پارەى مى دەخۆيت،
چەندجارى تىرىش پارەت بە قەرز لى ۋەرگرتوۋمە و دۋايش
نەتداۋمەتەۋە.

منىش وتم: ئىستا كاتى گلەپى و گازاندە نىيە، عەبدوللا بۆ خۆى
پەرىپوت بوۋە و ۋەكو رىۋى لەرى لى ھاتوۋە، ئەگەر ئىمە بە كەلىكى
نەبەين ئەى كى بە كەلىكى دىت.

جادىرىش روۋى لە عەبدوللا شىخانى كرد و بە پىكەننەۋە پىي
وت: برۆ سۋارى ئۆتۆمبىل بە، بە خىرى خۇمان نانىكت بۆ دەكرىن
و لەگەل خۇمان دەتەبەنەۋە ھەۋلىر.

پىش ئەۋەى بگەينە ناۋ شارى بانە، لە چۆمىكىدا رىستوراننىكى
خۆشى لى بوۋ، لاماندابە ئەۋى و دوۋ ماسى سەر رەزۋومان داۋاكرد.
تا ماسىيەكان ئامادە بوۋن، لە ژىر دار گوتىزە بلىندەكانى ئەۋ چۆمە
دانىشتىن و ھەندىك و تىنەمان گرت و عەبدوللا شىخاننىش ھەيرانى
بۆ گوتىن تا ماسىيەكان ھات لە گوتن نەۋەستا و خەمى دابىرانى لە
كالى بۆكانى پى دەپەۋاندەۋە و ناۋە ناۋەش مەھمەد كۆسەش بە
گۆرانييەكانى ھەسەن زىرەك و ماملى لى ۋەردەگرتەۋە، تا
ماسىيەكان ھاتن ئاگامان لەۋ دونىايە نەماۋو تەۋاۋ دابىراۋوین.

دىار بوۋ جادر كۆمبارسىش بەرامبەر عەبدوللا شىخانى زۆرى لە
دلىدا بوۋ، پىي وت: ئەۋجە ئاقل بەۋ ۋاز لە فەرت و فەل و
ساختەچىياتى بىنە. مادام پارەت نىيە، بۆچى داخۋازى كچى خەلك
دەكەيت.

منىش وتم: لە ۋە سەرم سورماۋە عەبدوللا شىخانى لە ھەولير و
كالى بۆكەنى بەندىژ لە بۆكان، چ شتىك ئىۋەى بەيەك گەياندوۋە وا
بىتتە خوازىتى؟

عەبدوللاش وتى: خۆشم دەۋى، سالتىك پىش ئىستا لە ھەولير
دەعوەتم كرد و لە گەرەكى عەرەبان خانووئىكم بۆى گرت، ماۋەى
سالتىك كرىكەم بۆى دا، كەچى بۆ پارە منى فروشت و مىردى پى
نەكردم.

جادرىش وتى: دەشتوبىست من مۆبايلىكى ئايفۇنت بۆ بكرم تا بە
دىارى بۆى بىتت.

منىش وتم: بە راستىتە؟

وتى: ئە گەر بروام پى ناكەيت، لە خۆى پىرسە.

بە عەبدوللا شىخانيم وت: ئەۋە راستە؟

كە وام پى وت، سەرى خۆى داخست و ھىچ دەنگى نەكرد.

بە ھەر حال، نانى نىۋەرۇمان لەورىستورانته خوارد و بەرەو
شارى بانە بەرى كەوتىن. دواى نوژى ئىۋارە گەيشتىنە شارى بانە و
لەۋى شوقەيەكمان بە كرى گرت و شەۋىك لەۋى ماينەۋە. نانى
بەيانىمان لەۋى خوارد و دواى بەرەو شارى سەردەشت بەرى
كەوتىن. لە سەر رووبارى سىروان و بەنداۋى سەردەشت ھەندىك
ۋىنەمان گرت و دواى بەرەو شارى خانى و مەرزى تەمرچىن و حاجى
ئۆمەرەن رۆيشتىن.

كە گەيشتىنە مەرزى تەمرچىن، شوفىرەكانى مەرز بە محەمەد
كۆسەيان وت: لە كۆى دىتتەۋە؟

وتى: ئەم ئاغاينەم بىر دېۋە شارى بانە، دوتى شەو لەۋى
بوۋىن، ئەمرو بەيانىش چوۋىنە شارى سەردەشت و بەرىگى ئەۋى
گەرەينەۋە.

يەكەك لە شوۋىرەكان وتى: لە بانە و سەردەشت چ باس و
خواسە؟

وتى: ھىچ لە گۆرى نەۋو.

ئەۋىش وتى: دوتى شەو ھىكۈۋەت پاسدارىكى زۆرى بۇ شارى
خانى ھىتابو، خۇپشاندەرانىان دايە بەر دەستىزى گوللە و يانزە
كەسىان شەھىد كىد و نىكەى چوار سەد كەسىشيان بىرىندار كىد.

كە ئەۋەى گوى لى بوو، رەنگى تىكچوو، پەيۋەندى بە ژنەكەى
كىد و پىي وت: ئىۋە سەلامەتن؟

ژنەكەشى وتى: گولەيەك بەر رانى كچە بچوۋكە كەمان كەۋتوۋە،
بەلام خۇش بەختانە، مەترسى لە سەر ژيانى نىيە و براكانت فرىاي
كەۋتن و بىردىانە بىمارستانى نەغەدە و فېشەكە كەيان لە ناۋرانى
دەرھىنا، ئىستا تەندروستى باشە.

ئىتر ھاتىنەۋە و ئاۋدىو بوۋىن و عەبدوللا شىخانىشمان رىزگار كىد
و گەياندمانەۋە ئەم دىۋى خۇمان.

جادر كۆمبارس ئۆتۆمبىلەكەى لە گەرەكەك لە حاجى ئۆمەرەن
راگرتىۋو، كە لە مەرزى حاجى ئۆمەرەن پەرىنەۋە، بە تاكسىيەك چوۋىنە
گەرەكەكە و جانناكانمان خستە ناۋ ئۆتۆمبىلەكەى و گەرەينەۋە
شارى ھەۋلىر.

لە رىگاشناوۋە ناوۋە پشووومان دەدا، عەبدوللا شىخانى رىگا
دوورەكەى نىۋان حاجى ئۆمەرەن و ھەولېرى بە ھەيران چىرىن و ناوۋە
ناوۋەش چىرۆكى خۆشەويستى خۆى دەگەل كالى بۆكانى بۆ
دەگىراينەوۋە. ئەمەش بوو ھەوئى رۆمانىكى تر كە سەرىدەى پر لە
سەمەرە و زەبۆكى ژيانى ئەو پياوۋە لە نىۋان ھەولېر و بەغدا و بۆكان و
چۆنىەتى گرتى و بەربوونى لە زىندانەكانى ئەمن لە سەردەى رژىمى
بە عس و سەردەى دوای راپەرىن و تا رۆزگارى ئەمرۆى شىكسى
خۆشەويستىيەكەى و رەتكردنەوۋەى ھىنانى كالى بۆكانى و دەيان
چىرۆكى بە سەلىقەى تر دەكەونە ناو تىماى رۆمانەكە.....
چاۋەرۋاپ بن.

چىرۆك نووس و رۆمان نووس (كەمال سەعدى):

- سالى ۱۹۵۶ لە شارى ھەولير لە داىكىوۋە.
- بىروائەمى بە كالۇرىيۇس، ماستەر و دكتوراى لە ياسا دا ھەبە.
- دەيان كىتئى چاپكراوى لە بىۋارى ياسا، ئەدەب و رۇشنىرى دا ھەبە.
- دەيان بابەتى ئەدەبى و رۇشنىرى و ياساى لە رۇژنامە و گۇفارەكان بىلاو كىر دۆتەۋە.
- ئەندامى [يە كىتئى نووسەرانى كورد و سەندىكاي رۇژنامە نووسانى كوردستان] ە.

=====

ئەۋ كىتئانەى نووسەر چاپى كىر دۋون لە بىۋارى چىرۆك و ئەدەب دا:

- شەش كورته چىرۆكى كوردى/ ھاۋبەش، ھەولير چاپخانەى شارەۋانى، ۱۹۷۶.
- ون بوون/ كۆمەلە چىرۆك، ھەولير چاپخانەى ۋەزراھى رۇشنىرى، ۱۹۸۴.
- دەرگا/ كۆمەلە چىرۆك، بەغداد چاپخانەى الزمان، ۱۹۹۰.
- سەعيد زەبۇكى لاي خۇمان/ رۆمان، ھەولير چاپخانەى ۋەزارەتى رۇشنىرى، ۱۹۹۷.
- تىچىو/ كۆمەلە چىرۆك، ھەولير چاپخانەى زانكۆى سەلاھەددىن، ۲۰۰۰.
- فەنتازيا/ كۆمەلە چىرۆك، ھەولير بىزاقى رۇشنىرانى نوپخواز، ۲۰۱۰.
- مەملەكەتى رۇبۇتەكان/ چاپخانەى مىنارە-ھەولير، ۲۰۱۷.
- بىرەۋەرى جەنگاۋەرتك/ رۆمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۱۸.
- خانمىياز/ رۆمان، چاپخانەى مىنارە لە شارى ھەولير، ۲۰۱۹.
- ھەج و عومرە/ رۆمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۱۹.
- رۇژگارە تارىك و دژۋارەكان - رۆمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۱۹.
- تىرىقەى مانىگەشەۋ/ كۆبەرھەمى چىرۆك، لە بىلاۋكراۋەكانى دەرگاى موكريان بۇ چاپ و بىلاۋكردنەۋە، چاپخانەى تاران، ۲۰۲۰.
- شەۋانى باكۇ/ رۆمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۲۰.
- رۆمانى قىرچۇك/ دەرگاى موكريان بۇ چاپ و بىلاۋكردنەۋە، چاپخانەى ھىتى، ۲۰۲۳.

